

ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 34 (6127) 12 sentyabr 2025-ci il

Qiyməti 40 qəpik

"BÖYÜK QAYIDIŞ DAVAM EDİR"

Xocalının Şuşakənd kəndinə sentyabrın 11-də ilk köç baş tutub.

Adalet.az xəbər verir ki, Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Bərpa, Tikinti və İdarəetmə xidmətinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, ilk mərhələdə kəndə 15 ailədən ibarət 59 keçmiş məcburi köçkün qayıdıb.

Bildirilib ki, mənzillərin açarları ailələrə təqdim edilib. Şuşakənd kəndində sakinlərin rahat və təhlükəsiz yaşayışı üçün bütün zəruri infrastruktur yaradılıb.

Kənddə müasir standartlara cavab verən yeni yollar çəkilib. Sakinlər elektrik enerjisi, təbii qaz və içməli su ilə tam təmin olunub. Bununla yanaşı sosial obyektlərin fəaliyyətə başlaması üçün də zəruri şərait yaradılıb.

Tədbirdə çıxış edən Prezidentin Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında xüsusi nümayəndəsinin müavini Səbuhi Qəhrəmanov sakinləri tarixi dönüş münasibətilə təbrik edib, onlara doğma torpaqlarında firavan və əmin-amanlıq içində yaşamalarını arzulayıb.

Vilayət Eyvazov Qazaxıstan DİN-in nümayəndə heyəti ilə görüşdü

Qazaxıstan Respublikası daxili işlər nazirinin müavini - Milli Qvardiya-nın Baş Komandanı, general-mayor Ansaqan Baltabekovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizə səfər edib. Adalet.az xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Qonaqları salamlayan nazir V.Eyvazov hər iki dövlət başçılarının müəyyənləşdirdiyi strategiyaya uyğun olaraq Azərbaycan və Qazaxıstan Daxili İşlər nazirlikləri arasındakı əməkdaşlığın və səmərəli işbirliyinin daha da dərinləşdiyini bildirib. O, ikitərəfli əlaqələrin, xüsusilə də transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə sahəsində birgə səylərin, qabaqcıl təcrübə və operativ informasiya mübadiləsinin, həmçinin yaradılan normativ-hüquqi bazanın xalqlarımızın və dövlətlərimizin mənafelərinə, bölgədə təhlükəsizliyin təmininə xidmət etdiyini vurğulayıb.

General-mayor Ansaqan Baltabekov səmimi görüşə və yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirib, təmsil etdiyi qurumun əməkdaşlığı daha da genişləndirməkdə maraqlı olduğunu və bu istiqamətdə səylərini əsirgəməyəcəklərini qeyd edib. Görüşdə tərəfləri maraqlandıran bir sıra digər məsələlər barəsində də ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Səfər çərçivəsində qazaxıstanlı qonaqlar Daxili Qoşunlar və polis orqanlarının fəaliyyəti ilə tanış olublar.

ATƏT LƏĞV OLUNMADI EY, ÇEZDİ!

"Otel otağı" filmində çox maraqlı bir səhnə var. Rasim Balayev üzünü tutub professora deyir:

- Sovet hökuməti də çezdi, onun müsbət adamı da çezdi.

Çox xoşuma gəlir bu yer. İndi deyirlər ATƏT-in Minsk qrupu ləğv olundu, day gəlib buralarda sülənməyə-cəklər.

Əslində belə demək lazımdır:

- ATƏT-in Minsk qrupu da çezdi, onun həmsədrləri də çezdi.

FÜZULİ ŞƏHƏRİNDƏ GÖRÜŞ

Bax:səh-3

Komandan: Nazirin hərbi rütbəni bir pillə aşağı salmaq səlahiyyəti olmalıdır

Qanunvericiliyə görə hərbi rütbə vermək səlahiyyəti olan şəxsin həmin hərbi rütbəni bir pillə aşağı salmaq səlahiyyəti də olmalıdır.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Daxili işlər nazirinin müavini, Daxili Qoşunların Komandanı Şahin Məmmədov Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və kor-

rupsiya ilə mübarizə komitəsinin iclasında "Azərbaycan Respublikasının daxili qoşunları haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deputatların suallarını cavablandırarkən deyib.

O qeyd edib ki, daxili işlər nazirinin polkovnik və digər rütbələri vermək səlahiyyəti var: "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Qanunda həmin vəzifələrin aşağı salınması da müəyyən olunub. Daxili işlər nazirinə "Daxili qoşunlar haqqında" yeni qanun layihəsində polkovnik hərbi rütbəsindən başlayaraq aşağı rütbəli zabitlərin rütbələrini bir pillə aşağı salmaq səlahiyyəti verilməlidir".

Bakı metrosunda üz tanıma ilə ödəniş ola bilər

"Bakı Metropoliteni" QSC-də üz tanıma texnologiyası ilə gedişhaqqı ödəniş sisteminin tətbiqi ilə bağlı danışıqlar aparılıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə "AzInTelecom" MMC-nin kommersiya departamentinin direktoru Fərrux Fərəcullayev şirkətin media nümayəndələri üçün keçirdiyi təlimdə bildirib. Onun sözlərinə görə, hazırda "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə birgə üz tanıma texnologiyası ilə bağlı məsələ müzakirə olunub və iki stansiyada sınaqdan keçirilib. F.Fərəcullayev bildirib ki, paralel olaraq Bakı metrosunda oxşar mexanizmin tətbiqi imkanları müzakirə olunur.

BAJILARIN NƏTƏRDİ?

Ermənistan mətbuatı belə bir feyk xəbər yayıb ki, guya Ronaldo ermənilərin milli komandasının qapıçısı Henri Avaqyana deyib ki, Artsaxın 3000 il yaşı var və qədim erməni torpağıdır, siz ora qayıdacaqsınız. Daha nə bilim nə...

Ermənilər də bunu sosial şəbəkədə paylaşmış və altından da həmişəki kimi gopologiya şərhlər yazır. Bunu dəqiqləşdirmək üçün "Ədalət" qəzetinin parlament müxbiri Nicat Novruzovlu çətinliklə də olsa Ronaldo ilə əlaqə saxlayıb və onun qapıçıya nə dediyini soruşub?

Ronaldo deyib:

- Heç, soruşdum ki, bajıların nətərdi? Yazığın bir sürü bayısı var, biriylə Instagramda məktublaşırıq. Dedim ki, sənin Marqo bajını çox sevirəm, məndən salam de.

Özü də görüb Nicat qarabağlıdı təmiz Qarabağ ləhcəsi ilə cavab verib.

Tramp Rusiyaya yeni sanksiyalar hazırlayır

ABŞ Prezidenti Donald Tramp Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalar tətbiq etməyə hazır olduğunu bəyan edib.

Adalet.az "Reuters" agentliyinə istinadən xəbər verir ki, ABŞ lideri Ağ Evdə çıxışı zamanı bu barədə danışmış. "Bəli, hazıram", - deyərək Tramp Rusiyaya qarşı əlavə sanksiyalar tətbiq etməyə hazır olduğunu bildirmişdir.

Qeyd edək ki, sentyabrın 7-nə keçən gecə Rusiya Ukraynaya genişmiqyaslı hücum həyata keçirib. Ukrayna KİV-lərinin məlumatına görə, hücum zamanı rekord sayda dron və raket buraxılıb, Ukrayna Nazirlər Kabinetinin binası da zərər görüb.

İlham Əliyev AYB-nin Səməd Vurğun adına Yaradıcılıq Evinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakıda Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Səməd Vurğun adına Yaradıcılıq Evinin açılışında iştirak edib.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov dövlətimizin başçısına Yaradıcılıq Evinde yaradılmış şərait barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Xəzər rayonunun Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən kompleksin ərazisi 3 hektara yaxındır. Burada "suite" və "standart" tipli olmaqla ümumilikdə 43 otaq var.

Kompleksdəki 174 yerlik konfrans zalında müxtəlif tədbirlərin, o cümlədən yaradıcılıq gecələrinin, yazıçılarla görüşlərin və digər mədəni tədbirlərin keçirilməsi mümkün olacaq. Burada kinoteatr, kitabxana, qapalı, həmçinin açıq havada restoranlar, kafe, fitnes zonası da fəaliyyət göstərəcək. Eyni zamanda, futbol, tennis və uşaq oyun meydançıqları da istirahət edənlərin ixtiyarına veriləcək.

Qeyd edək ki, kompleksin bu cür müasir səviyyədə inşası ölkəmizdə yaradıcı insanların fəaliyyətinə göstərilən dövlət dəstəyinin növbəti təzahürü olmaqla, ilk növbədə, onların istirahətinin təmin edilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində yaradılmış şərait mədəniyyət və incəsənət sahəsində çalışanların fəaliyyətinin daha da canlanmasına səbəb olmaqla yanaşı, bu sahənin inkişafına mühüm töhfə verir. Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində yaradıcı şəxslərin fəaliyyətinin stimullaşdırılması, onların əməyinə yüksək qiymətin verilməsi, sosial təminatlarının, mənzil-məişət şəraitlərinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində ardıcıl işlər görülür.

Bundan başqa, istirahət və yaradıcılıq imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə yaradıcılıq ittifaqlarının, yaradıcılıq evlərinin və sanatoriyaların fəaliyyəti də dövlət səviyyəsində dəstəklənir.

“Regionda təşviq etdiyimiz sülh gündəliyi xarici siyasətimiz üçün yeni üfüqlər açır”

Ölkəmizin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü bərpa etməsindən sonra regionda təşviq etdiyimiz sülh gündəliyi xarici siyasətimiz üçün yeni üfüqlər açır və onun daha global xarakter daşması baxımından mühüm amil rolunu oynayır.

Bu fikir Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “İnkişaf və təhlükəsizliyin rezonansı: AQEM-in institusional transformasiyasında regional əməkdaşlıq və idarəetmə” adlı AQEM-in Beyin Mərkəzləri Forumunun 13-cü sessiyasının iştirakçılarına müraciətində yer alıb.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, keçən ay Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin paraflanması həm bölgə, həm də daha geniş coğrafiya üçün əlverişli imkanlar yaradır.

“Şərq-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizləri üzərində yerləşən Azərbaycan Avrasiyada ən mühüm nəqliyyat-logistika qovşaqlarından birinə çevrilir. Eyni zamanda, şübhə etmirəm ki, Orta Dəhlizin bir istiqaməti kimi Zəngəzur dəhlizi yaxın gələcəkdə qitələri birləşdirən mühüm nəqliyyat bağlantısı rolunu oynayacaqdır. İnanıram ki, bütün bu kommunikasiya xətləri AQEM üzvləri arasında da əməkdaşlığın inkişafına töhfə verəcək”, - deyə Azərbaycan Prezidenti vurğulayıb.

Ceyhun Bayramov Misirin yeni səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdəki yeni təyin olunmuş səfiri Hüsəməddin Effat Mustafa Rezanı qəbul edib.

Adalet.az xəbər verir ki, səfir Hüsəməddin Reza etimadnaməsinin surətini nazir Ceyhun Bayramova təqdim edib.

C.Bayramov səfiri təyinatı münasibətilə təbrik edib, ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Görüşdə Azərbaycan və Misir arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq məsələləri, habelə regional və beynəlxalq vəziyyət müzakirə olunub. İki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişafında liderlər arasında dostluq münasibətlərinin, ali və yüksək

səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin, hökumətlərarası komissiyaların fəaliyyətinin, habelə siyasi məsləhətləşmələr mexanizminin əhəmiyyəti qeyd olunub.

Regional və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və

Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib.

Ölkəmizin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) ev sahibliyi və sədrliyi dövründə ölkələrimiz

arasında əməkdaşlıq məmnunluqla xatırlanıb.

Nazir, həmçinin qarşı tərəfi postmünaqişə dövründə bölgədə mövcud vəziyyət, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri barədə ətraflı məlumatlandırıb.

Tərəflər həmçinin, Yaxın Şərq bölgəsində təhlükəsizlik vəziyyəti ətrafında müzakirə aparıblar.

Səfir Misirin Azərbaycandakı səfiri qismində fəaliyyət göstərəcəyindən məmnunluq duyduğunu və fəaliyyəti dövründə ikitərəfli münasibətlər və əməkdaşlığın inkişafı üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Görüş zamanı, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Rusiya AZAL-ın təyyarəsinə görə sığorta ödənişi edib?

“Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) aviaşirkətinə məxsus təyyarənin vurulması nəticəsində qəzaya uğraması ilə bağlı sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi məsələsi ilə əlaqədar Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən 4 sentyabr tarixli açıqlama təccüb doğurmaqla yanaşı, ictimaiyyəti çaşdırır.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə XİN-in Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Ayxan Hacızadə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin “Azərbaycan Hava Yolları” aviaşirkətinə məxsus təyyarə faciəsi ilə əlaqədar sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi barədə 4 sentyabr tarixli mətbuat məlumatı və Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə dair açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, AZAL-a və sərnişinlərə Rusiyada qeydiyyatda olan sığorta şirkəti tərəfindən sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi və təyyarənin vurulma-

sı ilə bağlı ölkəmizin Rusiya Hökumətindən kompensasiya tələb etməsi məsələləri tamamilə fərqli mövzulardır: “Sözügədən şirkət tərəfindən qeyd edilən sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi prosesi artıq 6 aydır həyata keçirilir. Ümumilikdə, bu ödənişlər məhz AZAL-ın sığorta müqaviləsi çərçivəsində, şirkətin təyyarəsini və sərnişinləri sığorta etməsi nəticəsində öhdəliklərə uyğun olaraq təmin edilir. Ödənişlərin məhz Rusiya sığorta şirkəti tərəfindən həyata keçirilməsi məsələsinə gəldikdə qeyd edək ki, adətən təyyarələrin sığortası müvafiq beynəlxalq sığorta şirkətləri vasitəsilə həyata keçirilir. Rusiyanın ərazisində heç bir beynəlxalq sığorta şirkətinin fəaliyyət göstərmədiyini nəzərə alaraq, AZAL təyyarəsinin sığortası Rusiya şirkəti vasitəsilə aparılıb.

Beləliklə, sığorta ödənişlərinin Azərbaycanın Rusiya hökumətindən tələb etdiyi kompensasiya ilə eyniləşdi-

rlməsi cəhdləri düzgün deyil”.

O qeyd edib ki, Bununla yanaşı, Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibinin cari ilin iyul ayında Azərbaycanda 13 Rusiya vətəndaşının həbs olunmasının Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin pisləşməsi səbəbi kimi təqdim etməsi və onların azadlığa buraxılmasının münasibətlərin yaxşılaşması üçün şərt kimi irəli sürməsi yanlışdır: “Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin gərginləşməsinə məhz AZAL təyyarəsinin vurulması nəti-

cəsində qəzaya uğraması və bundan sonra Rusiya rəsmiləri tərəfindən göstərilən davranışın səbəb olduğu məlumdur.

Bununla yanaşı, Rusiyada etnik mənsubiyyətə görə azərbaycanlıların təqib olunması, Yekaterinburq şəhərində azərbaycanlıların döyülərək qətlə yetirilməsi münasibətlərdə əlavə gərginlik yaranıb. Bununla yanaşı, Rusiyanın müxtəlif dövlət qurumlarının Azərbaycana qarşı fəaliyyəti münasibətlərə mənfi təsir edən amillər sırasındadır”.

Zəngəzur dəhlizində tikinti işləri gələn il tamamlanacaq

“Zəngəzur dəhlizinin Azərbaycan ərazisində tikintisi işlərinin gələn il tamamlanması nəzərdə tutulur”.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Abşeron Logistika Terminalında Çinin Cijang əyalətindən göndərilən növbəti blok qatarın qəbuluna həsr olunmuş tədbirdə çıxışı zamanı Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Nəqliyyat siyasəti şöbəsinin müdiri Fərid Əliyev deyib.

Nazirlik rəsmisi bildirib ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətində böyük uğur əldə olunub. Dəhliz Azərbay-

canın nəqliyyat sisteminin mühüm halqasına çevrilərək, həm şərq-qərb, həm də şimal-cənub istiqamətlərində tranzit daşımaqlarının artırıl-

masına imkan verəcək. Azərbaycan ərazisində dəhlizin tikinti işlərinin gələn il tamamlanması nəzərdə tutulur. Onun sözlərinə görə, paralel

olaraq Türkiyədə də bu istiqamətdə layihələr icra olunur:

“Qars-Dilucu xəttinin 224 km-lik hissəsinin təməli qoyulub və yaxın 4 ildə tam başa çatdırılacaq. Zəngəzur dəhlizinin istismara verilməsi ilə Orta Dəhliz üzrə illik əlavə 15 milyon ton yükdaşımağa nail olunaçaq. Öən il Çindən Avropa istiqamətinə 358 blok qatar yola salınıb, bu isə Azərbaycanın tranzit imkanlarının artdığını və ölkədə aparılan infrastruktur islahatlarının real nəticələr verdiyini göstərir”.

Spiker: "İlham Əliyevin Vaşinqton səfəri tarixi əhəmiyyətə malikdir"

Prezident İlham Əliyevin Vaşinqton səfəri tarixi əhəmiyyətə malikdir.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin növbədənənar sessiyası çərçivəsində keçirilən "Vaşinqton razılaşmaları: sülh diplomatiyasının və müdrik liderliyin təntənəsi" mövzusunda xüsusi iclasda sədr Sahibə Qafarova deyib.

"Prezident İlham Əliyev Prezident Donald Trampın dəvəti ilə ABŞ-a səfər edib. Səfər çərçivəsində əldə olunmuş razılaşmalar, keçirilən görüşlərə görə əminliklə deyə bilərik ki, bu səfər tarixi əhəmiyyətə malikdir.

Böyük liderləri fərqləndirən ən mühüm xüsusiyyətləri prinsipliliyi, diplo-

matik məharəti, cəsarətidir. Vaşinqton razılaşmaları da məhz bu kontekstdən qiymətləndirilməlidir!", - deyə spiker vurğulayıb.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, bu səfər Azərbaycan və ABŞ arasındakı münasibətlərin keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyulması ilə səciyyələndirilməlidir: "Bu məsələdə Prezident Trampın sülhə və əməkdaşlığa əsaslanan mövqeyi də əhəmiyyətli rol oynadı. Vaşinqton razılaşmaları Prezident İlham Əliyevin Vətən müharibəsindən sonra sülh diplomatiyasının məntiqi sonluğa çatdırılması ilə də səciyyələndirilməli hadisə oldu".

"Azərbaycan 21-ci əsrdə tək qalib dövlətdir"

"2003-cü ilin avqustunda Ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi missiyasını qəbul edən İlham Əliyev düz 22 il sonra məhz həmin ayda Ağ Evdə növbəti tarixi uğurlara imza ataraq, Kürəkçaydan Bışək protokollarına qədər davam edən itkilər silsiləsinə son qoydu".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin növbədənənar sessiya çərçivəsində keçirilən xüsusi iclasında deputat Zahid Oruc deyib.

Onun sözlərinə görə, Vətən müharibəsində Qələbəmiz olmasaydı, Vaşinqton görüşləri gerçəkləşməzdi. Ölkəmizi dünya gündəliyinə çıxaran Qurtuluş savaşıdır.

"8 avqust Zirvəsi 8 noyabr Zəfərinin nəticəsi və davamıdır, diplomatiyada qazanılan Şuşa yüksəkliyidir. Müharibələrin tarixi göstərir ki, əgər

sən düşməni məğlub edib nəticələri sənədləşdirməmişsə, ordunun qazandığını qələm davasında itirmisən,

demək. Ali Baş Komandansa sübut etdi ki, O, silahlı savaştan sonra sülh müharibəsini də udməyi bacarıb".

Z.Oruc qeyd edib ki, 90-cı illərdə biz ən geri düşən ölkə olduq, indi isə Azərbaycan 21-ci əsrdə tək qalib

dövlətdir. "İki ay öncə başlanan 12 günlük İsrail-İran müharibəsi, 4 ildir davam edən Rusiya-Ukrayna və nəhayət, Fələstin dəhşətinin fonunda dövlətimizin uğurları daha parlaq görünür".

Deputat nəzərə çatdırıb ki, 17 il əvvəl məhz 8 avqustda Rusiya tankları Poti limanında lövbər salanda da İlham Əliyev Qafqazı xilas etmişdi, çoxları risk etməyəndə 5 dövlət başçısına Gəncədən Tiflisə gətməyə yol açmışdı. 2025-ci ilin avqustun 8-də isə Ağ Ev razılaşmaları təkə iki dövlətin deyil, bütövlükdə regionun taleyi, eləcə də dünyada mövcud müharibələrin ədalətli həlli üçün bir nümunədir. İndi dünyada 61 dövlətlərarası aktiv münaqişə, 122 milyondan çox məcburi köçkün və qaçqın var. O siyahıdan çıxan tək ölkə bizik. "Vaşinqtonda paraf-la-

nan və 11 avqustda açıqlanan sülh müqaviləsi layihəsində bir cümlə də olsun Qarabağ sözü yoxdur, etnik ermənilərin geri qayıdışına dair tələblər irəli sürülmür, tam əksinə, Qələbəmizin ləğvini qəbul edilir. Nəhayət, Azərbaycanın qəti mövqeyi ilə ATƏT Minsk qrupunun ləğvi-Birinci Qarabağ müharibəsindən sonra işğal qoruyan monopolist birliyin varlığına son qoyulması əsil müstəqillik hadisəsidir. Gərək azadlıq belə olur, cənablar! Son 30 ildə heç bir təşkilat fəaliyyətinə könüllü xitam verməyib. Mənə elə gəlir ki, SSRİ-nin dağılması yalnız indi başa çatır. Tam və qəti qələbədən əsil müstəqillik və suverenlik doğulur. Ona görə də İlham Əliyev 21-ci əsrin milli azadlıq hərəkatının və qalib xalqın lideridir".

Nicat

FÜZULİ ŞƏHƏRİNDƏ GÖRÜŞ

Hazırda Qarabağda çox böyük tikinti işləri gedir və məcburi köçkünlər yavaş-yavaş doğma yurdlarına qayıdirlar.

Füzuli şəhərinə də 3 min sakin köçüb. Çox abad və hər cürə şəraiti olan evlərdən artıq gülüş səsləri, uşaq qığıldları eşidilir. Məktəb və uşaq bağçası da hazırdır, indi yeni Mərkəzi xəstəxana tikilir.

Millət vəkili Aqil

Abbas sentyabrın 6-

da Füzuli şəhərində

olub, öz yurdlarına

qayıdan sakinlərlə

görüşüb. Sakinlərin

problemlərini dinlə-

yib, həmin problemləri

lazımı təşkilatlara

çatdıracağını deyib.

Füzuli şəhərinin gələcəyi

haqqında fikir mübadiləsi

olub. Sakinlər millət

vəkilindən onlara

yaradılan bu gözəl şərait

üçün respublikanın

prezidenti Cənab İlham

Əliyevə minnətdarlıqlarını

çatdırmalarını xahiş

ediblər.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun yük daşıma potensialı 17 milyon tona qaldırılacaq

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun yük daşıma potensialı 2034-cü ilə qədər 17 milyon tona qaldırılacaq.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin Strateji araşdırmalar Mərkəzinin şöbə müdiri Turhan Dılmaç Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirinin Beyin Mərkəzləri Forumunun 13-cü toplantısının "Avrasiya konnektivliyinin gücləndirilməsi" sessiyasında deyib. Orta Dəhliz barədə danışan XİN rəsmisi bu dəhlizin Avropa və Çin arasında ticarətin inkişafına gətirib çıxaracağını, Türkiyənin bu prosesdə mühüm rol oynayacağını vurğulayıb. O əlavə edib ki, Orta Dəhlizin potensialının gücləndirilməsi üçün Türkiyə Azərbaycan və Mərkəzi Asiya ilə əlaqələrini daha da möhkəmləndirəcək.

Məhkəmə Qabil Məmmədovla bağlı qərar verdi

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 24 maddəsi ilə təqsirləndirilən, xaricdə yaşayan blogger Qabil Məmmədov barəsində olan hökmdən verilən apellyasiya şikayəti üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb.

Adalet.az APA-ya istinadən xəbər verir ki, bu gün Bakı Apellyasiya Məhkəməsində hakim Zəmin İbrahimovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə qərar elan olunub.

Qərara əsasən, apellyasiya şikayəti təmin edilməyib və hökm qüvvədə saxlanılıb.

Xatırladaq ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Qabil Məmmədova qiyabi hökm oxunub. Hökmə əsasən, o, 16 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Qeyd edək ki, Qabil Məmmədova qarşı Baş Prokurorluğunun İstintaq İdarəsi tərəfindən cinayət işi başlanıb.

İş üzrə toplanmış sübutların məcmusuna əsasən, ötən il iyulun 17-də Qabil Məmmədova Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 178.2.2, 178.2.4, 182.2.1, 182.2.4, 214.2.1, 214.2.2, 214.2.3, 214-1, 214-2, 32.3, 34.2, 233, 32.3, 34.2, 315, 32.3, 34.2, 186.2.1, 32.3, 34.2, 186.2.2, 32.3, 34.2 və 127.2.1-ci maddələri ilə yenidən ittiham elan edilməsi haqqında qərar qəbul edilib, lakin o, Azərbaycan Respublikası hüdudlarından kənarda olduğundan ona ittiham elan etmək mümkün olmayıb.

Q.Məmmədov barəsində bu ilin yanvarında Binəqədi rayon Məhkəməsinin qərarı ilə qiyabi həbs qərarı çıxarılıb.

Hesablama Palatası bu qurumda nöqsanlar aşkarladı

Hesablama Palatası Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi tabeliyində Naxçıvan Avtomobil Nəqliyyatı Agentliyində nöqsanlar aşkarlayıb.

Bu barədə Adalet.az-a Palatadan bildirilib.

Belə ki, Palata Naxçıvan Avtomobil Nəqliyyatı Agentliyində kənar dövlət maliyyə nəzarəti tədbiri keçirib.

Tədbirin məqsədi 2023-2024-cü illər üzrə Agentlik üzrə dövlət vəsaitlərinin, həmçinin digər dövlət əmlakının istifadə və idarə olunmasının hüquqi aktlara uyğunluğuna dair yetərli, müvafiq audit sübutları toplayaraq mövcud vəziyyətin müəyyən edilməsi olub.

Tədbirin nəticələrinə əsasən müəyyən edilib ki, Agentlik üzrə 2023-cü ildə təsdiqlənmiş smetanın cəmi 43,32%-i icra olunub, amma 2024-cü il üçün əvvəlki faktiki icradan 35% artıq proqnoz hazırlanıb. 2024-cü ildə fak-

tiki xərclər artım əvəzinə əvvəlki ildən 4,35% az olub. Bu, planlamada ciddi uyğunsuzluqların olduğunu göstərir.

İki avtobusun metal qırınıtısı kimi satılmasından gələn

2220 manatın böyük hissəsi qurumun hesabına daxil olmayıb.

"Taksi" avtomobilinin sökülmüş dəmir konstruksiyası cəmi 160 manata satılıb. Əmək stajının yanlış hesablanması nəticəsində işçilərə

9513 manat artıq vəsait ödənilib.

14 noyabr 2024-dən sonra hüquqi qüvvəsini itirmiş qərarlara baxmayaraq, işçilərə ümumilikdə 26 890 manat əməkhaqqı və 21 735

manat əlavələr ödənilib. Bu ödənişlərin heç bir hüquqi əsası olmayıb. "Daxili audit və mühasibatlıq xidməti" üzrə 4300 manatlıq müqavilə bağlanıb, amma xidmətlərin heç biri icra edilməyib. Sonradan təqdim edilən arayış

SƏXAVƏT MƏMMƏD

Çin ikinci qütbü rəsmiləşdirdi

Dünya hara gedir?

SSRİ dağıldıqdan sonra dünya bir qütbdən ibarət idi. ABŞ açıq-aşkar hegemonluq edirdi, NATO isə hərbi güc kimi görünürdü. Xüsusilə Rusiya-Ukrayna müharibəsi ilə NATO-nun şişirdilmiş bir şardan ibarət olduğu ortaya çıxdı. NATO tarixində yalnız bir dəfə, o da ABŞ-də törədilən terror aktlarından sonra 5-ci maddəsini işə salıb və 2001-ci ildə Əfqanıstanda hərbi əməliyyatlar həyata keçirib. NATO-nun 5-ci maddəsindən daha az təsirli 4-cü maddəsi isə 5 dəfə tətbiq edilib.

NATO və onun kimi qurumların ən böyük problemi qərarvermə mexanizmidir; uzun prosedurlar, məsləhətləşmələr nəticəsində qərarların verilməsidir. NATO SSRİ-i təhdidə qarşı yaradılısa da, SSRİ dağıldıqdan sonra hədəf kimi Rusiyanı götürdü və Şərqi doğru irəliləməni əsas hədəfə çevirdi. Proseslər onu göstərir ki, NATO-nun ən böyük səhvlərindən biri elə Şərqi doğru irəliləməsi oldu. NATO özünə bufer dövlətlər saxlamaq yerinə, birbaşa Rusiya ilə sərhədə gəldi. Ən son Finlandiya və İsveç NATO-ya üzv oldu. Son üzlərə NATO-nun ərazisi genişləniib, ancaq bunun hərbi güc artımına gətirib çıxardığını demək olmaz. Yeri gəlmişkən, ABŞ prezidenti Donald Tramp da NATO-nun Şərqi doğru genişlənməsinin səhv addım olduğunu dedi.

Rusiya açıq-aşkar NATO-nun hədəfi sayılır. Hazırkı şərtlərdə və nüvə silahlarını nəzərə almasaq, Rusiya ilə NATO-nu müqayisə etmək güllünc olardı. NATO-nun xərcləri təxminən 1,036 trilyon dollardır. Rusiyanın müdafiə xərcləri isə bundan qat-qat aşağıdır. Ona görə də nüvə silahını biz də, NATO da nəzərə almaq məcburiyyətindəyik. Rusiyanın hazırkı gücü ikinci qütb kimi çıxış etməyə imkan vermir. Hesab edirəm ki, hazırda ikinci qütb kimi Çin ön plana çıxıb. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı və ondan sonra keçirilən hərbi parad bir növ Çinin ikinci qütb olmasının rəsmiləşdirilməsi oldu.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının toplantısının keçirildiyi günlərdə ABŞ prezidenti Donald Tramp bildirdi ki, Rusiya prezidentini Vladimir Putin onu məyus edib. Təbii ki, bunu müxtəlif cür şərh etmək olar. Bu məsələnin Ukrayna müharibəsi, Alyaska görüşü ilə bağlı olduğunu da demək mümkündür. Hesab edirəm ki, Trampın açıqlaması birbaşa Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının toplantısı ilə bağlıdır. Çünki Alyaska görüşündən sonra Tramp müəhəblərinin birində qeyd edirdi ki, Çinlə Rusiya təbii düşməndir. Birinin əhalisi çoxdur, birinin isə ərazisi böyükdür. Trampın məyus edən Putinin Çinlə yaxınlaşmasıdır desək, yamilmarıq.

Dünyada ən çox "nüvə silahından istifadə edirik" fikrini ruslar səsləndirir, Çin isə nüvə başlıqlarını hərbi paradada nümayiş etdirdi. Donald Tramp Hindistanla Pakistan arasında toqquşmanı bitirdiyini dilə gətirir. Hesab edirəm ki, o münaqişəni Tramp yox, Çinin Pakistana verdiyi silahlar bitirdi. Hindistan Baş nazirinin də Çinə səfər etməsi, əslində, Çinin yüksək olan nüfuzunu daha da artırmış oldu. Çin, Rusiya, Şimali Koreya və İran onsuz da ortaq idilər və bu dövlətlərin hər biri NATO-nun hədəfində idi. Bu ortaqlığa Hindistan və Pakistanın da qoşulma ehtimalı yüksəkdir. Ən azı, ABŞ-nin Hindistana qarşı atdığı addımlar Hindistanı Çinə sığınmağa məcbur etdi. Maraqlı məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, Çin müharibələr dalğasını Amerika materikinə doğru aparır. Çinin, xüsusilə Meksika ilə hərbi əməkdaşlığı diqqət edilsə məsələlərdəndir. ABŞ-nin "Tayvan kartı"na qarşı Çinin ABŞ-yə "Meksika kartı" ilə cavab vermək niyyəti ola bilər? Mümkün variantdır.

Azərbaycanın Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzvlüyü Hindistan tərəfindən veto edildi. Ancaq Azərbaycanın bu təşkilatla sıx əməkdaşlıq edəcəyi qəbulmadır. Azərbaycanın təşkilat üzvlərindən Çinlə, Pakistanla, Rusiya ilə birgə bəyannamələri var. Hazırda Rusiya ilə soyuq olan münasibətləri nəzərə almasaq, Hindistan xaric təşkilatın bütün üzvləri ilə Azərbaycanın sıx əlaqələri mövcuddur. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olmaq istəyən Azərbaycan və Ermənistan avqust ayının 8-də Vaşinqtonda ABŞ ilə birgə bəyannamə imzalayıblar. Sual yarana bilər, eyni vaxtda iki Cənubi Qafqaz ölkəsi həm ABŞ, həm də Çinin dominantlıq etdiyi cəbhədə təmsil oluna bilər? Düşünmürəm.

Azərbaycanın həm siyasi, həm hakimiyyətin qorunması, həm də iqtisadi baxımdan Şərqi üz tutacağı daha realdır. ABŞ ilə isti əlaqələr mövsümü xarakter daşıyır. Trampın hakimiyyətdə qalacağı müddət məlumdur. Tramp ABŞ-dəki siyasi sistemi, seçki sistemini dəyişə biləcək-bilməyəcək - bu hələ qeyri-müəyyəndir. Əsas məsələlərdən biri isə odur ki, ABŞ-Azərbaycan yaxınlaşması dövlətlərin yaxınlaşması deyil. Azərbaycanla qarşı hər zaman Rusiya təhdidi olacaq. Rəsmi Bakı Rusiyadan sığortalanmağın yolunu Çində görür və iki ölkə arasında əlaqələrin sıxlaşacağını şahidi olacağıq. Ukrayna örnəyi göz önündədir. Qərbin sığortası Azərbaycanın sığorta şirkətləri kimidir, alan əlləri var, verən əlləri yoxdur.

Proseslər onu göstərir ki, nə Qərb, nə də Şərqi cəbhəsi tam formalaşmayıb, fikir ayrılıqları mövcuddur. Ona görə də dövlətlər ortaqlarından daha çox öz gücünü artırmaqda maraqlıdır. Ona görə də silahlanmanın artan tempdə davam edəcəyini gözləniləndir.

«Vaşinqton görüşü Azərbaycan diplomasiyanın yeni uğuru idi»

Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan tarixi uğurlara imza atır.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin növbədənəkar sessiya çərçivəsində keçirilən xüsusi iclasında deputat Vüqar Bayramov deyib.

Onun sözlərinə görə, ABŞ Prezidenti Donald Trampın dəvəti əsasında baş tutan Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin Vaşinqtona səfəri yalnız ölkəmiz üçün deyil, bütövlükdə region üçün tarixi əhəmiyyət daşıyıb:

"Səfər zamanı Azərbaycan və Ermənistan sülh gündəliyi ilə yanaşı, ölkəmiz ilə ABŞ arasında strateji tərəf-

daşlığın gücləndirilməsi məsələləri xüsusi müzakirə mövzusu olması da məhz regionda yeni əməkdaşlıq səhifəsinin yaradıldığından xəbər verdi".

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz regionda yeni düzənin formalaşmasına və möhkəmlənməsinə nail ola bilib. Əlavə edib ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edən, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru işğaldan azad edən gənclər ulu öndər Heydər Əliyev məktəbinin, möhtərəm Prezident İlham Əliyev idarəçiliyinin yetirmələridir.

Nəzərə çatdırıb ki, Azərbaycan MDB-də münaqişəyə

məruz qalan ölkələr arasında ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edən ilk ölkədir:

"Bütün bunlar, cənab Prezident İlham Əliyevin siyasi təmkini, beynəlxalq arenada böyük diplomatik nüfuzu, hərbi meydanında qəbul etdi-

Nicat

Azərbaycan nümayəndə heyəti Çində keçirilən Qlobal Cənub Media və Beyin Mərkəzləri Forumunda

Medianın inkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilovun rəhbərliyi ilə Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi və Medianın İnkişafı Agentliyinin nümayəndələrindən ibarət heyət Çinin Yunnan əyalətində keçirilən Qlobal Cənub Media və Beyin Mərkəzləri Forumunda iştirak edir.

Agentlikdən Adalet.az-a verilən məlumata görə, sentyabrın 6-da açılış mərasimi baş tutan tədbirdə 110 ölkədən 260-dan çox qurumu təmsil edən təxminən 500 nümayəndə, o cümlədən beynəlxalq və regional təşkilatların təmsilçiləri yer alıb. Media, beyin mərkəzləri,

dövlət qurumları, biznes sektoru və akademik müəssisələrin nümayəndələrini bir araya gətirən Forum sülh üzrə konsensusun qurulması, inkişafın təşviqedicili amillərinin müəyyənəşdirilməsi, yeni əməkdaşlıq yollarının araşdırılması və sivilizasiya-

lar arasında dialoqun inkişaf etdirilməsi sahəsində dərin müzakirələrin aparılması üçün imkan yaradır.

Forum çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov və Çin Xalq Respubli-

kasının Sinxua Xəbər Agentliyinin prezidenti Fu Hua arasında imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi və Çin Xalq Respublikasının Sinxua Xəbər Agentliyi arasında media sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nın mübadiləsi mərasimi də həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, Forum plenar sessiya, 4-cü Yunnan Beynəlxalq Kommunikasiya Forumu, Süni İntellekt Texnologiyası və Media Forumu, Qlobal Cənub Beyin Mərkəzləri Forumu, Qlobal Cənub Gənclər Dialoqu və Qlobal Cənub Dünya İrsi Forumu kimi əsas tədbirləri də əhatə edir.

Tədris mövsümü ilə bağlı Bakıya 100-dən çox avtobus cəlb ediləcək

Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi (AYNA) tərəfindən tədris mövsümünün başlaması ilə əlaqədar sərnəşindəşimə imkanlarının yaxşılaşdırılması üçün xətlərə buraxılan avtobusların sayı artırılacaq.

AYNA-dan Adalet.az-a bildirilib ki, 2022-ci ilin sentyabr ayında Bakı şəhəri üzrə sərnəşindəşimada istifadə edilən avtobusların sayı 1780 ədəd, 2023-cü ildə 2011 ədəd,

2024-ci ildə isə 2180 ədəd olub. Hazırda paytaxtda sərnəşindəşimada 2200 avtobus istismar edilir.

Tədris mövsümü ilə əlaqədar nəqliyyat vasitələrinin sayının 2300-dən çox olması nəzərdə tutulub. Bununla bağlı AYNA tərəfindən plan hazırlanıb, daşıyıcılarla görüşlər keçirilib, xətlər üzrə avtobus sayının artırılması barədə tapşırıqlar verilib. Hazırda dövlətin təşəbbüsünün dəstəkləyən özəl nəqliyyat şirkətləri tərəfindən ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyalardan, yeni elektrik enerjisi və ya sıxıl-

mış təbii qazdan istifadə edən müasir avtobusların ölkəyə gətirilməsi davam etdirilir.

Bu il ərzində 10 marşrut üzrə yenilənmə aparılıb və 150-yə yaxın ekoloji təmiz avtobus daşımalara cəlb olunub. Yenilənmə prosesi paytaxtla yanaşı Sumqayıt şəhəri və Abşeron rayonu ərzisini də əhatə edib. Belə ki, 7 marşrut üzrə 85 müasir avtobus sərnəşinlərin istifadəsinə verilib. Əlavə olaraq, bu yaxınlarda daşıyıcılar tərəfindən Bakı şəhərində daşımalara ekoloji cəhətdən təmiz və komfortlu daha 200 avtobus gətiriləcək.

Sərnəşinlərin mənzil başına daha rahat və sürətli çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə avtobuslar xüsusi hərəkət zolaqları ilə hərəkət edir. Hazırda 40-a yaxın küçə və prospektə ümumilikdə 112 kilometrədən çox avtobus zolağı çəkilib. Hər gün paytaxt və ətraf ərazilərdə bu zolaqlarla hərəkət edən avtobuslarla 1 milyona yaxın sərnəşin daşınır. Bakı şəhərində avtobuslar üçün ayrılmış zolaqlar üzrə orta sürət artıb, şəhərin bir sıra ərazilərində gediş vaxtı 12-22 dəqiqəyə qədər qısalıb.

Qeyd edək ki, müxtəlif marşrutlar üzrə xətlərə əlavə avtobusların cəlb edilməsi prosesi davam etdirilir, avtobus parkı yenilənir. Bununla da əhalinin ictimai nəqliyyata əlçatanlığının artırılması, xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sərnəşinlərin daha rahat və sürətli daşınması, sıxlıq hallarının aradan qaldırılması təmin edilir.

"Azərbaycanla normal iqtisadi münasibətlərimiz var"

"Rusiya və Azərbaycan iqtisadi sahədə bir-birini yaxşı başa düşür, hökumətlər və müəssisələr səviyyəsində konstruktiv şəkildə işləyirlər".

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə TASS-a Rusiya Baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk bildirib.

"Azərbaycanla normal iqtisadi münasibətlərimiz var.

Bunu təkrarlamaqdan yorulmuram. Bu yaxınlarda Həştəxanda Hökumətlərə-rası Komissiyasının iclasını keçirdik, burada hər iki tərəf iqtisadi problemlərimizin olmadığını vurğuladı. Biz bir-birimizi çox yaxşı başa düşürük. Burada hər şey yaxşı gedir", - Overçuk qeyd edib.

Baş Prokurorluqdan bu şirkətlərlə bağlı MÜRACİƏT

Baş Prokurorluqdan özəl turizm agentliyi qismində fəaliyyət göstərən MMC-lər tərəfindən tur paketlərinin və aviabiletlərin alınması ilə əlaqədar vətəndaşların aldadılması faktları ilə bağlı müraciət edib.

Baş Prokurorluqdan Adalet.az-a verilən xəbəre görə, müraciətdə deyilir:

"Özəl turizm agentliyi qismində fəaliyyət göstərən "JOY TOUR" və "JOY TRAVEL" məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlərinin vəzifəli şəxslərinin qanunsuz əməllərinə dair Bakı şəhəri Xətai rayon prokurorluğuna çoxsaylı müraciətlər daxil olub.

Həmin müraciətlər əsasında aparılmış araşdırmalarla müəssisənin təsisçisi İlyasov Rəşad İsgəndər oğlunun öz qulluq mövqeyindən qulluq mənafehinin ziddinə istifadə edərək müxtəlif xarici ölkələrə səyahət etmək üçün tur paketlərinin və aviabiletlərin alınması məqsədilə müəssisəyə müraciət edən 20-dən artıq şəxsdən aldatmaqla və etibardan sui-istifadə etməklə pul vəsaitlərini ala-

raq şəxsi ehtiyaclarına sərf edib dələduzluq etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Fakta görə rayon prokurorluğunda Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 178.2.2 (dələduzluq, təkrar törədildikdə), 178.2.4 (dələduzluq, xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) və 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb, Rəşad İlyasov həmin maddələrlə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb

edilərək müstəntiqin vəsatəti və ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun təqdimatı əsasında məhkəmənin qərarı ilə onun barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilmişdir.

Hazırda ibtida istintaq çərçivəsində "JOY TOUR" və "JOY TRAVEL" məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlərində baş vermiş hüquqpozmalara nəticəsində vurulmuş maddi ziyanın və həmin hüquqpozmalara məsul şəxslərin müəyyən edilməsi məqsədi ilə müəssisələrin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin kompleks yoxlanılması üçün auditor yoxlaması təyin edilməklə icrası Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasına tapşırılıb və müvafiq yoxlamaların nəticəsindən asılı olaraq baş vermiş cinayətin bütün iştirakçılarının ifşa və məsuliyyətə cəlb olunması təmin olunacaqdır.

Bununla əlaqədar, təqsirləndirilən şəxsin qanunsuz əməllərinə məruz qalmış vətəndaşlardan Bakı şəhəri Xətai rayon prokurorluğuna müraciət etmələri xahiş olunur.

Səfir: Azərbaycan Fransa ilə münasibətlərin yaxın zamanda normallaşmasını gözləyir

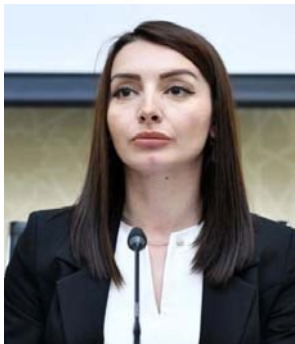
Azərbaycan Fransa ilə münasibətlərin yaxın zamanda normallaşmasına ümid edir.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Fransada müşahidə olunan siyasi böhran Parisin müxtəlif siyasi sahələrinə təsir göstərə bilər: "Azərbaycan hadisələrin inkişafını izləməyə davam edəcək. Aydındır ki, Fransadakı daxili böhran digər sektorlara da təsir göstərə bilər. Lakin biz onun necə bitəcəyini müşahidə edəcəyik. Biz böhranın ikitərəfli münasibətlərimizə birbaşa təsirini görməsək də, ümid edirik ki, onlar tezliklə

normallaşacaq". L.Abdullayeva bildirib ki, Azərbaycan-Fransa münasibətləri Parisin Bakı və İrəvan arasındakı artıq başa çatmış münaqişəyə qərəzli mövqeyi səbəbindən pisləşib.

Səfir, Cənubi Qafqazdakı mövcud vəziyyətə toxunaraq, Azərbaycanın Ermənistanla münasibətlərin qurulması üçün şərait yarada bildiyini və ölkələrin yekun sülh sazişinin imzalanması üçün yalnız bir neçə məqamı həll etməli olduğunu vurğulayıb.

"Biz ölkələrimiz arasında düşmənçilik səhifəsini bağladığımız. Hazırda yekun sülhün imzalanması qarşısında duran yalnız bir şey var - bu, Ermənistan konstitusiyasıdır. Bizim istədiyimiz Azərbaycanla qarşı ərazi iddialarının

aradan qaldırılmasıdır. Bundan sonra da əminliklə davamlı sülhdən danışa bilərik", - diplomat bildirib.

L.Abdullayeva qeyd edib ki, tərəflər həqiqətən də buna doğru gedir: "Çünki ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə Vaşinqtonda sülh sazişinin paraflanması Azərbaycan və Ermənistanın

üzərlərinə götürdüyü öhdəlikləri nümayiş etdirir. Bu, əslində hər iki tərəfin suverenliyə, beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət, güc tətbiqinin yolverilməzliyi prinsipləri əsasında qonşuluq münasibətləri qurmaq öhdəliyi idi".

Diplomatın fikrincə, bu cür nailiyyətlər Cənubi Qafqaz regionu üçün unikaldır, çünki burada vəziyyət uzun müddət qeyri-sabit olub: "Cənubi Qafqaz iki ölkənin sülh və əməkdaşlıq yoluna qədəm qoymasının nəticəsi olaraq müsbət inkişaf və gözə çarpan nəticələrin görüldüyü nadir regionlardan biridir. Azərbaycanın və Ermənistanın nümunəsi də məhz budur: uzun müddət münaqişədə olmuş iki ölkə".

Elçin Cəlilov

Siz AZAD JURNALİST üçün nə etmisiniz?!

Özümü emosional situasiyalardan uzaq tuturam, çünki kütləylə höcətləşmək mənim üçün çoxdan "sizif əməyi"ndən başqa bir şey deyil.

Görürəm, yenə idman jurnalistikasına diş qıcayırlar. Kütlə bütün problemlərin həllini ondan tələb edir. "Duxunuz çatır, məşqçini yox, yuxarıları tənqid edin" və s.

Bunu artıqlamasıyla edən idman jurnalistləri var, haçan onlara qarşı hücum olanda qahmar çıxmısınız?!

İdman jurnalistlərinin oyununda hansı hala düşdüyünü görseydiniz, Santuşa qarşı emosional suallarına dil uzatmazdınız.

Sizinki bilirsiniz nədir? - "gəlin yığışaq, gedin müharibəyə!"

Şəxsən mən dəfələrlə inanılmaz ağır situasiyalara salınmışam, hansı biriniz qahmar çıxmısınız, hörmətli TƏLƏBKARLAR??

Siz "Bizim ANS" dediyiniz kanalı belə ortada "yetim" qoyub bağlanmasına qarşı heç səsini çıxatmamışdınız...

Siz AZAD JURNALİST üçün nə etmisiniz?!

Nə bilirsiniz, jurnalist haqqı yazmaq üçün hansı ağır həmlələri gözü alır, pərdəarxası nə mübarizələrə təkbəşinə durur..

Reykavikdə olan idman jurnalistlərindən biri kimi deyirəm, 3-4-5-ci qollar vurulanda iynə batırsan, qan çıxmazdı bizdən. Media önünə çıxan Cahangir Fərəcullayevə də biabırılığın səbəb və nəticələrindən sual verən BİNƏVA idman jurnalistidir, mətbuat konfransında emosiyasını Santuşdan çıxan da.

Həkimə, müəllimə və s. zorla rüşvət verən o kütlə jurnalistin bircə materialına ödəniş edib oxumaz, qəzeti almaz, ancaq bağırır: "sən HAQQI deməlisən!!!" - deyər.

Bəli, jurnalistin peşə borcudur bu, ancaq "at izinin itizinə qarışdığı" zamanada siz minbir risklə HAQQI yazanları kənara atıb nəyin üstünə düşmüşüz belə?!

Belə də ki, sən haqqı deyənlərin soyuq dörd divar arasındakı halını bircə dəfə sormusan?!

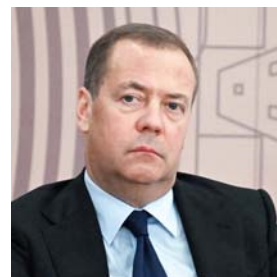
İdman jurnalisti də insandır, onun da emosiyası var, biabırılığa görə oyundan sonra gördüyü ilk insan Santuş olub, etirazını etməsin? Vətəndaş mövqeyini bildirməsin?!

Yox, siz binəva idman jurnalistindən "artezian qazıb" ən dərindeki problemi deməyini tələb edirsinizsə, buyurun, etmişik! - paylaşın, haqqı deyənlərin yanında olun, ilkin Fikrətoğlu demiş, belə canıyanansızsa, stadiona gəlin, genahkar bildiklərinizə qarşı mövqeyinizi qoyun.

Klaviatura partizanlığı...

Vicdanlı insanlara qarşı hədyan sözlər deyənlər papağı qarşısına qoysun, yaxşı-yaxşı düşünsün...

Medvedev: "Finlandiya Rusiyaya hücum etməyə hazırlaşır"

Vaxtını daha çox sosial şəbəkələrdə "iqra" oynamaqla keçirən Rusiya təhlükəsizlik şurasının sədr müavini Dmitri Medvedev, başı açılarda "maraqlı" bəyənətlər verir.

"Finlandiya NATO-ya üzv qəbul olunduqdan sonra, müdafiə adı altında Rusiya ilə müharibəyə hazırlaşır. Əslində bizə hücum etmək üçün məkan yaradırlar".

deyə Medvedev TASS agentliyinin saytına yazıb və əlavə edib ki, "Finlərin yeni doktrinası axmaqlıq, yalan və nankorluqdur". Təhlükəsizlik şurasının sədr müavini qeyd edib ki, Finlandiya Rusiya ilə sərhəddə alyansın quru qoşunları üçün qərərgah hazırlayır və "əməliyyat şəraiti" dəyişsə, bu əraziyə 5 min əlavə hərbi qüvvə yerləşdirilə bilər.

Ələm bunlardan ehtiyat edir, bunlarda Finlandiyadan...

Peskov: "Moskva ABŞ-in sülhpərvər yolu ilə hərəkət edir"

Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bəyan edib ki, Moskva Vaşinqtonun sülhpərvər yolunu davam etdirmək niyyətindədir.

"Yunaşev live" Telegram-kanalına müsahibə verən mətbuat katibi, əlavə edib ki, "Rusiya Federasiyası sülh təşəbbüslərini bəyənir və gələcəkdə də sülhəməmləri dəstəkləyəcək". Bu cür "sülhpərvər" bəyənətlərin müzakibə qurummuş Ukraynanın paytaxtı Kiyev şəhərində Ukraynanın nazirlər kabinetinin binasına "sülhpərvər" raket zərbələri endirilir.

Rüstəm Hacıyev

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Qazini incidən...

... Birinci və ikinci Qarabağ savaşında döyüşlərdə şəhid olan, qazi olan igid oğullarımızı heç vaxt unutmmaq, yaddan çıxarmaq olmaz. Ən azından ona görə ki, bu vətənin ən ağır günündə canlarından keçiblər və öz qızıl qanları ilə tarix yazıblar.

Və bir də bütün xalq və biz onların qəhrəmanlığı hesabına alnı açıq, üzü ağ gəzirik. Onların heç kimə borcu yoxdur, bizim onlara borcumuz var. Təəssüf ki, çox vaxt biz onlara olan borcumuzu qaytarı bilmirik. Hələ bəzi vəzifəli şəxslər isə qaziləri hər hansı məsələ ilə əlaqədar get-gələ salır, incidir və o da haqqını tələb edəndə tutduğu vəzifəsindən, səlahiyyətindən istifadə edərək, hətta onu həbs elətdirir.

Və deyirlər ki, guya həbs edilən qazi qanunu pozub və məmuru təhqir edib. Əlbəttə, qanuna əməl etmək vəzifəsindən və xidmətindən asılı olmayaraq, hamının borcudur. O cümlədən qazilərin də! Bax, burada xoruzun quyruğu görünür. Yəni hər hansı məmur öz səhlənkar hərəkəti və məsuliyyətsizliyi ilə qazini tənqə gətirir, aldadır "bu gün, sabah sənin problemin həll olunacaq", - deyib günü-günə satır. Qazi həftələrlə, aylarla, bəzən də illərlə gözləyib görür ki, icra başçısı onu aldadır. Axırda da əsəbi tab gətirmir və xoşagəlməz bir hərəkət edir.

Bundan da vəzifəli şəxslər sui-istifadə edərək onları həbs elətdirir. Hansı ki, qazilərin səhhətində hansı problem olduğunu hamı yaxşı bilir. Sadəcə insanlar buna dəyər versələr də, amma vəzifəli şəxslər onların durumunu qiymətləndirmək istəmirlər. Bununla yanaşı, hər hansı belə münaqişə baş verəndə nəticə haqqında danışıqlar, lakin münaqişənin səbəbi barəsində araşdırma aparmaq istəmirlər. Birincisi, qazini o həddə çatdıran, onun səbr kasasını daşıdıran vəzifəli şəxslər məsuliyyətə cəlb edilməlidir. Amma çox vaxt biz bunun əksini görürük!

Cənab Prezident İlham Əliyev dəfələrlə çıxışlarında qeyd edib ki, mən bu xalqın bir nömrəli xidmətçisiyəm. Bəs belə olduğu halda bəzi icra başçıları niyə qazilərə lazımı köməkliyi eləmir, onlara yuxarıdan aşağı baxır və səlahiyyətlərindən istifadə edərək onları həbs elətdirir? Guya qazi onu təhqir edib. Bayağ dedik, qanun hamı üçündür və heç kim başqasını təhqir edə bilməz! Bunlar hamısı aydındır. Aydın olmayan odur ki, son vaxtlar ayrı-ayrı icra başçıları "qazi bizi təhqir edib" deyərək onu həbs elətdirib.

Hamı da yaxşı bilir ki, icra başçıları onların əlləri uzundu, nə istəsə, eləyə bilər. Cəmiyyətə belə ədalətsizliklərə göz yuma bilmir. Bu yaxınlarda yenə bir icra başçısı bir qazi onu telefonda təhqir edib, deyə onu məhkəməyə verib. Amma bu dəfə hakim onu həbs etməyib və yüz manat cərimə edib. Həmin məsələlərdə də hakimlər ədalətli mövqə tutmalı, mövcud vəziyyət obyektiv araşdırılmalı, icra başçısının dediklərini yox, qanunun aliliyini təmin etməlidir. Və ölkəmizdə kifayət qədər ədalətli hakimlər var.

Biz bunun dəfələrlə şahidi olmuşuq! Vətən yolunda qazi olanları isə qorumaq bizim hamımızın borcudur! Unutmmaq lazım deyil ki, onlar bizim yolumuzda can sağlıqlarını, sağlamlıqlarını itiriblər!!!

Rusiyanın təbliğat maşını yenə iş başında

Rusiya KİV-ləri növbət uydurma- yalan məlumat tirajlayır. Vesti. ru saytı yazır ki, guya Ukrayna silahlı qüvvələri tərkibində yaponiyalı muşdular döyüşür. Gülməli odur ki, bu "mühüm" məlumatı çox "etibarlı mənbə"- əsir düşmüş bir ukraynalı əsgər deyib.

Kremlin rüporları daha sonra yazırlar ki, həmin əsir düşmüş əsgər əlavə edib ki, hərbi təlimlər zamanı çoxsaylı xarici muşdulu əsgərlə rastlaşıb. Guya, onların arasında muşdulu yaponlardan başqa, polyak, kolumbiyalı, alman, irland, amerikalı və demək olar ki, bütün dünyanın muşdulu əsgərləri var imiş.

Hansısa uydurulmuş əsirin sözlərini tirajlayan Rusiyalı "təbliğatçılar", yadlarından çıxarırlar ki, onların prezidenti Vladimir Putin, Çində keçirilən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitində çıxışı zamanı açıq bə rəsmi şəkildə bəyan etdi ki, Ukrayna müharibəsində Şimali Koreya əsgərləri də Rusiyaya kömək edirlər və buna görə, şəxsən KXDR-nın diktatoru Kim Çen İ-yə təşəkkür etməyi də unutmadı.

Ümumiyyətlə Kremlin "təbliğat maşını" idarə edənlər, nədənsə öz gözlətində tiri görmürəzlikdən gəlirlər, başqalarının gözündə tük axtarırlar...

Rüstəm Hacıyev

Yenə piyadalar...

Bütün günü yol polisi piyadaları maarifləndirir ki, yolu keçərkən diqqətli olsunlar, başqa sözlə demiş olsaq, yol hərəkəti qaydalarına əməl etsinlər və təyin olunmuş yerdən keçsinlər.

Təəssüf ki, bir çox piyadalar buna baxmayaraq, yenə qanunu pozmaqda davam edirlər! İnsanlar çox zaman yolu keçmək üçün nəqliyyat vasitələrinin sıx hərəkət etdiyi yerlərdən istifadə edirlər. Hansı ki, beş- on metr qabağa getmə, ya yeraltı, ya da yerüstü keçiddən istifadə edə bilər və həyatlarını təhlükəyə atmazlar.

Sadəcə olaraq məsuliyyətsizlikdən və səhlənkarlıqdan bu addımı atırlar, özlərini, eləcə də sürücüləri çətin vəziyyətdə qoyurlar. Bir yol- nəqliyyat hadisəsi yadıma düşdü. Bu günlərdə Nəsimi rayonu ərazisində bir gənc xanım yolu keçərkən məsuliyyətsizlik və diqqətsizlik edib. Nəticədə avtomobil onu vuraraq öldürüb. Bu hadisədə sürücü məsuliyyətsizliyi də var. Belə ki, piyada yola qəfil çıxır, sürücü isə buna diqqət vermir və hərəkəti davam etdirir.

Amma sürücü bir balaca diqqətli olsa idi, birmənalı olaraq ölüm hadisəsinin qarşısını ala bilərdi. Burda piyada sürücüyə arxayın olur, sürücü də piyadaya! Nəticədə isə hər iki tərəfin günahı üzündən ölüm hadisəsi baş verir. Bəs nə etməli? Bu sualın bir cavabı var: sürücülər də, piyadalar da zəhmət çəkib, yol hərəkəti qaydalarına əməl etməlidirlər. Əks- təqdirdə belə faciələr hələ bundan sonra da çox baş verə bilər!!!

Nasaz avtomobillər havanı da zəhərləyir...

Bu gün ölkəmizdə çoxlu sayda avtomobil sürücüləri var. Və onların da hər biri sükan arxasında əyləşirlər. Heç şübhəsiz ki, öncədən bütün nəqliyyat vasitələri texniki cəhətdən saz olmalıdır!

Əgər avtomobillər saz halda deyilsə, bu, o deməkdir ki, hər an texniki nasazlıq üzündən qəzalar baş verə bilər. Çox təəssüf ki, belə avtomobillər ölkəmizdə kifayət qədərdir. Əlbəttə, nasaz avtomobillərdən atmosfərə zərərli qazlar da atılır! Ümumiyyətlə, bir faktı qeyd edək ki, nasaz avtomobillər həm ekologiyayı korlayır.

Bəs çıxış yolu nədən ibarətdir?! Çıxış yolu ondan ibarətdir ki, hər bir sürücü sükan arxasında əyləşdiyi nəqliyyat vasitəsinə saz saxlamalıdır ki, nə qəzalar baş versin, nə də atmosfərə normadan artıq zərərli qazlar atılsın! Və bir də bütün sürücülər avtomobilləri vaxtılı- vaxtında texniki baxışdan keçirməlidir ki, nazaslıqlar zamanında aşkar edilsin!!!

Bəzən təbliğat əks təbliğata çevrilir...

Bir də görürsən ki, hər hansı mövzu ilə bağlı həddindən artıq təbliğat, reklam işləri aparılır. Bunun da nəticəsi bəzən çox ağır olur. Və o qədər ağır olur ki, təbliğat aparılanlar da sonda tutduqları işə peşman olurlar! Bax çox uzağa getməyək.

Elə götürək narkomanlıqla bağlı aparılan təbliğat işlərini. Hara gedirsən belə bir reklama rast gəlicənsən. Xüsusilə də, metro stansiyalarında. Belə ki, həmin təbliğat vasitələrində yazılır: "Narkomanıyaya yox deyək!" Hər gün belə devizlərə rast gəlmək olur.

Bu da bir çox halda maarifləndirmə tədbirlərindən artıq əks təbliğata çevrilir. Məsələn, Narkomanıyaya qurşanmış bir gənc deyir ki, yatsam yuxuma da, girməzdi ki, mən narkotika qəbul edərdəm. Amma hara getdim, belə reklamlara rast gəldim.

Dedim ki, görəsən, bu necə şeydir. Dadına baxdım və sonradan onun təsirinə düşdüm. Sən demə, bu, ağır bir xəstəlik imiş. İndi üç aya yaxındır ki, müalicə alıram. Görək bundan canımı xilas edə bilərəm, ya yox?! Hər halda pis vərdislərdən qurtarmaq müalicə ilə yanaşı, insandan güclü iradə də tələb edir. Bax görürsünüzmü, bu da ifrat dərəcədə aparılan bəsit təbliğatın mənfi fəsadları!!!

Qiymətlər iki dəfə bahalaşdı...

Son vaxtlar bir neçə xidmət sahəsində qiymətlər bahalaşmış.

Bunu da onunla əlaqələndirilər ki, hər şey bahalaşmış, heç onlar əhaliyə verdiyi istilik əvvəlki qiymətlə maye dəyərinə çatmır, ona görə də, qiymətlər artırılıb. Məsələn, son bir ilə yaxın müddətdə "Azəristiliktəchizat" əhaliyə verdiyi istiliyin qiymətini iki dəfə artırıb. Yeni kvadratı 15 qəpiyə olan istilik 45 qəpikdir.

Əvvəl 30 qəpik oldu, sonra 45 qəpik. Amma biz 30 qəpik olanda da normal istilik ala bilmədik. Çünki "Azəristiliktəchizat" verdiyi vədə əməl etmədi. Ən azından ona görə ki, qiymətlər qalxanda məlum qurumun səlahiyyətli şəxsləri demişdilər ki, istilik bütün evlərə, mənzillərə yüksək temperaturda verəcək, ancaq onlar vədlərinə əməl etmədilər.

Bu dəfə necə olacaq, onu deyə bilmirik. Amma göz gördüyündən qorxar. İnənmək istərdik ki, bu dəfə "Azəristiliktəchizat" əhalini aldatmayacaq, evlərə, mənzillərə yüksək keyfiyyətli istilik verəcək !!!

Sentyabrın 15- dən metroda sıxlıq olacaq?

Bakı metrosunda həmişə sıxlıq olur. Birçə yay mövsümündə, yeni tələbələr tətilə çıxandan sonra bu sıxlıq bir qədər azalır, amma onda da Dərnəgül istiqamətində sıxlıqla üzləşirik.

Məsələnin görünən tərəfi odur ki, bir - iki keçid xətti ilə bu sıxlıq aradan qaldırılmayacaq. Bunun üçün ən azından üç- dörd yeni xətt olmalıdır. Bu istiqamətdə isə metropoliten böyük yenidənqurma işləri görülür. Metropoliten sözcüsünün verdiyi məlumata görə, 2030- cu ilə kimi metroda on stansiya istifadəyə verəcək! İndi isə əsas məqsəd ondan ibarətdir ki, sentyabrın 15-də əvvəlki illərdə olduğu kimi, sıxlıq yaranmasın. Əgər sentyabr 2- də stansiyalara qatarlar 2- 4 dəqiqə müddətində çatırsa, ayın 15-dən bu interval 1- 2 dəqiqə olacaq! Görəsən, bu interval stansiyalarda sıxlığı aradan qaldıracaq mı? Təbii ki, bu suala da metropoliten rəhbərliyi aydınlıq gətirə bilər. Amma fakt faktlığında qalır ki, ötən il dərslər başlayanda səmşin sıxlığından bəzi stansiyalara girmək mümkün deyildi. Bəlkə bu il belə olmadı və hər şey yaxşı oldu! Nə olar, tək belə olsun və stansiyalarda sıxlıq yaşanmasın!!!

Bəs toylarda nə vaxt qənaət olunacaq?

Respublikamızın bir çox rayonlarda, kəndlərdə yaş mərasimlərində yaşanan ehsan- yemək vermək yığışdırılıb. Bu, birmənalı olaraq insanların üreyindən xəbərdar.

Çünki rəhmətə gedən adamların yaxınları bilmir ki, həmin günü dəfn haqqında düşünsün, ölününü aqlasın, yoxsa insanlara yemək versin! Bunlar hamısı yaş sahibinin üzərinə düşən ağır yüküdür. Artıq bu ağır yük arxada qalıb, camaat daha yaş mərasimlərində yemək vermir. İndi biz toylarımız haqqında da bir çıxış yolu tapmalıyıq. Belə ki, hər toyda 10- 15 cür soyuq yemək, 6-7 cür də isti yemək verilir.

Yeməklər də çox vaxt masanın üstündə qalır və yeyilmir. Bax ən böyük israfçılıq budur ey! Toy sahibi yağdıq pulun hamısını şadlıq sarayına verib gedir! Çox təəssüf ki, toylardakı israfçılıqla bağlı ya az danışılır, ya da heç danışılmır! Şadlıq sarayları bu gün əhalinin cibini soyur və bunu da hamı görür, amma bir söz demir. Heç kimə sirr deyil ki, şadlıq sarayları varlı, pullu və vəzifəli adamlarıdır! Elə onlar da insanların cibinə girirlər. Sözümlərin canı odur ki, toylardakı özbaşınalığın və israfçılığın qarşısını almaq lazımdır. Oğul odur ki, Bakıdakı yüzlərlə şadlıq sarayındakı özbaşınalığa son qoysun !!!

EMİL FAİQOĞLU

"Ağ evdə paraflanmış sülh müqaviləsi bölgəyə artıq sülh gətirib"

"İlham Əliyevin fəaliyyətinin əsas istiqaməti xalqımızın arzuladığı torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə, qələbəyə və ədalətin bərqərar olunmasına həsr olunub".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin növbədənə sessiya çərçivəsində keçirilən xüsusi iclasında deputat Azər Badamov deyib.

Onun sözlərinə görə, 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızı hərbi meydanında işğaldan azad edərək düşməne kapitulyasiya sənədinə imza atdırılması ilə qələbəyə nail olunmuşduqsa, son 5 ildə isə ədalətin sənəd üzərində təsdiq edilməsi üçün siyasi yollarla mübarizəni davam etdirdik.

"Dövlət başçımız müharibəni başa çatdığını elan etdiyi ilk gündə hansı şərtləri bəyan etmişdisə, son 5 ildə mövqeyimiz dəyişmədən həmin tələblərimizin icrası ilə addım-addım sülhə yaxınlaşdıq". Deputat qeyd edib ki, Vaşinqton görüşü çərçivə-

sində imzalanmış sənədlər ədalətin bərpası, tələblərimizin qəbul edilməsi və sülhün paraflanması ilə yeni bir uğur tariximizdir.

A.Badamov bildirib ki, Bayden Administrasiyasının qərəzli münasibəti üzündən tarixin minimumuna enən Azərbaycan-ABŞ münasibətlərində yenidən əməkdaşlıq və strateji tərəfdaşlıq səhifəsi açılıb:

"Təbii ki, dövlət başçımızın yaratdığı şəxsi münasibətlər ikitərəfli münasibətlərdə önəmli rol oynayır. ABŞ prezidenti Donald Trampın Prezident İlham Əliyevə de-

diyi "Siz böyük lidersiniz" və "Xalqınız böyük xalqdır" sözləri heç zaman unudulmayaacaq. Dünyanın ən qüdrətli dövlətinin başçısı tərəfindən səsləndirilən bu fikirlər vətəni və xalqını sevən, onun gələcəyini düşünən hər bir vətəndaşı sevindirir və qururlandırır. Dünyanın ən güclü ölkəsinin prezidenti Donlad Trampın Cənubi Qafqazın lider ölkəsinin rəhbəri barəsində səsləndirdiyi dəyərli fikirlər İlham Əliyevin dünya şöhrətli siyasətçi, vədinə sadıq lider, etibarlı tərəfdaş, sözü imzası qədr keçərli Prezident olduğunu bir daha təsdiqləyib". Əlavə edib ki, Vaşinqton görüşündə Minsk qrupunun buraxılması ilə bağlı ATƏT-ə birgə müzakirənin göndərilməsi və Zəngəzur dəhlizinin açılmasının təsdiqi bizi sülhə daha da yaxınlaşdırıb:

"Tramp yolu adı altında Zəngəzur dəhlizinin açılması regionumuza davamlı sülh və əməkdaşlığın gelişini dönməz edir. Zəngəzur dəhlizi əməkdaşlıq marşrutu ola-

caqdır. Bu yol Asiyayı Avropa ilə birləşdirməklə yanaşı hətta Ermənistanı da tranzit ölkəyə çevirəcəkdir".

Regionumuza sülhün gəlməsini istəməyən dairələrin öz çirkin niyyətlərini davam etdirməyə çalışdıqlarını deyən millət vəkili söyləyib ki, heç kim Vaşinqton razılaşmalarının icra olunmasına qarşı dura bilməz: "Çünki bu razılaşmalar dövlət başçımızın qeyd etdiyi kimi dünyanın ən güclü ölkəsində, bir nömrəli ofisdə və qüdrətli prezident Donald Trampın iştirakı ilə razılaşdırılmışdır. Ağ evdə paraflanmış sülh müqaviləsi bölgəyə artıq sülh gətirib. Vaşinqtonda əldə olunmuş razılaşmalar həqiqətən Prezident İlham Əliyevin diplomatiyasının və müdrik liderliyinin təntənəsidir. Dövlət başçımızın rəhbərliyi altında xalqımız sülh və firavanlıq içində yaşayacaq, Cənubi Qafqaz isə münasibətləri arxada qoyan əməkdaşlıq regionuna çevriləcəkdir".

Nicat

Rüstəm Hacıyev

Müharibə hələ davam edəcək...

Gözlədiyimiz kimi, Fransa prezidenti Emmanuel Makronun dünən "Avropa Ukraynanın təhlükəsizliyinə təminat verəcək" bəyanatı boş kağız parçasından başqa bir şey deyilmiş.

"Bild" mətbu orqanının məlumatına görə, Avropa liderləri ilə, ABŞ prezidenti Donald Tramp arasında baş tutan video konfrans, bir liderlərin bir birlərinə qaşı qarşılıqlı ittihamlar və narazılıqlarla müşayiət olunub.

Mətbu orqanı mənbələrinə əsasən bildirir ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp Avropayı Rusiya neftini almaqda ittiham edib. Reuters isə qeyd edir ki, Avropa komissiyasının sədri Urduls fon der Lyayen məsələni yumşaltmaq məqsidiylə bildirib ki, Ukrayna müharibəsi başlayandan bəri Rusiya neftinin Avropaya idxalı xeyli azalıb. Avrokomissar əlavə edib ki, Yalnız Macarıstan və Slovakiya Rusiyadan neft almaqda davam edirlər.

Donald Trampın xüsusi elçisi Stiv Uitkoff bildirib ki, digər Avropa ölkələri də Hindistanın emal etdiyi rus neftini alırlar. Hansı ki, ABŞ Hindistanda emsal olunan rusiya neftinə əlavə olaraq 25 faiz rüsum tədbiq edib.

Avropa "ağsaqqalı" roluna iddia edən Fransa prezidenti Emmanuel Makron bəyan edib ki, Ukrayna münaqişəsində sülh razılaşması əldə olunmayacağı halda, avropa dövlətləri ABŞ-la birlikdə Rusiyaya qarşı ciddi sanksiyalar tədbiq edəcək və bunun üçün 48 saat ərzində nümayəndələrdən ibarət birgə işçi qrupu yaradılacaq.

Bild mətbu orqanı isə yazır ki, Avropa amerikan liderinin bu sanksiyalara qoşulacağına inanmır. Yəni Makronu yalnız məlumat verməkdə günahlandırır.

Bu arada Ukrayna prezidenti Volofimir Zelenski, ABŞ prezidenti Donald Trampa telefon danışığı aparıb. Zelenski ABŞ-dan "Ukrayna səmalarının qorunmasının yeni formasına" baxılmasını xahiş edib.

Hikkəsi soyumaq bilməyən Rusiya tərəfi isə, XİN rəhbəri Sergey Lavrovun sözlərində "bizə tiyiziq göstərmək mənasızdır. Bizimlə qarşılıqlı maraqlar çərçivəsində danışıqlar aparmaq olar"- deyərək bəyan edib. Daha əvvəl isə, prezident Putin Rusiya ilə ticarət münasibətləri olan Hindistana qarşı sanksiyaların tədbiq olunmasını qanuna zidd addım kimi qiymətləndirib.

Rusiya liderinin düşüncəsinə görə, suveren dövlətlərin ərazilərinə hücum edib işğal etmək "qanuna uyğundur" və işğalçı ölkənin neftini Avropaya satan Hindistana qarşı sanksiyalar tədbiq etmək "qanuna uyğunsuzluqdur".(???)

Beləliklə, Rusiya-Ukrayna müharibəsinin tezliklə bitməyinə ümid edənlər, Ursula fon der Lyaynenin bəyan etdiyi tarixə-2030-cu ilədək gözləməli olacaqlar.

Alimlər ölümsüzlüyü araşdırırlar

Rusiya prezidenti Vladimir Putin və Çin prezidenti Si Cinpin Pekində keçirilən görüşdə orqan transplantasiyası vasitəsilə ömrün 150 ilə uzadılması

ideyası dünya mətbuatının diqqətini cəkbib. Adalet.az xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, bəzi xarici ekspertlər bu ideyanın reallıqda əsasının olub-olmadığını araşdırırlar.

Mütəxəssislərin fikrincə, orqan transplantasiyası milyonlarla insanın həyatını xilas edir: böyrəklər, qaraciyərlər və ürəklər onilliklər ərzində fəaliyyət göstərə bilər, xüsusən donor sağlamsa və xəstə tövsiyələrə diqqətlə əməl edirsə.

Bununla belə, transplantasiya həmişə risklə əlaqələndirilir: əməliyyatlara dözmək çətin, ömürlük dərmanlar infeksiya və ağırlaşmaların ehtimalı və s. Alimlər yeni dəyişdirilmiş donuzlardan tutmuş insan kök hüceyrələrindən böyüyən toxumaya qədər "mükəmməl" orqanlar yaratmaq üzərində işləyirlər. İlk eksperimentlər artıq aparılıb, lakin donuz orqanları qəbul edən xəstələr uzun ömür sürməyib və tam işlək sünü orqanlar hələ yaradılmayıb.

Edinburq Universitetinin professoru Neil Mabbottun fikrincə, insan ömrünün nəzəri həddi təxminən 120-125 il olaraq qalır.

"Orqanlar dəyişdirilsə belə, qocalmış orqanizm infeksiyalara, xəsarətlərə və stressə daha az dözür", o, izah edib. Mütəxəssislər yeni texnologiyaların ciddi xəstəliklərin müalicəsi və aktiv uzunömürlülüyn uzadılması üçün vacib olduğu ilə razılaşsalar, lakin hələ ki, "ölümsüzlük" və ya 150 il yaşamaq tərəddüd altındadır.

ADY-də ABŞ-nin biznes nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib

AZCON Holding şirkətlərindən olan "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin (ADY) sədri Rövşən Rüstəmov Azərbaycana səfər edən ABŞ-nin biznes nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Bu barədə Adalet.az-a ADY-dən bildirilib.

Məlumatla görə, görüş zamanı qonaqlara ADY-nin fəaliyyəti, xüsusilə Orta Dəhliz üzrə yükdaşıma həcmələrinin artırılması istiqamətində görülmüş işlər barədə məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, ADY Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri üzrə marşrutların şaxələndirilməsi məqsədilə fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryol xəttinin modernləşdirilməsi nəticəsində yükötürmə gücünün illik 1 milyon tondan 5 milyon tona artırılması, iyulda ADY və "Çin Dəmir Yolları" Dövlət Korporasiyası arasında Bakı-Tbilisi-Qars xəttinin potensialının artırılmasına dair razılığın əldə olunması, Sian Limanında ADY nümayəndə-

sinin təyin edilməsi və illik yükdaşıma gücü 20 000 TEU olan konteyner meydançasının açılması, ötən ay isə Çinin "China Railway Container Transport Corp. Ltd." (CRCT) şirkətinin "Middle Corridor Multimodal Ltd." birgə müəssisəsinə qoşulması Orta Dəhlizin inkişafı və Şərq-Qərb-Şərq daşımaları baxımından mühüm nailiyyətlərdir.

Əlavə olaraq vurğulanı ki, avqustda Vaşinqtonda əldə edilmiş razılığa əsasən reallaşacaq Zəngəzur dəhlizi ("Beynəlxalq Sülh və Rifah

üçün Tramp Marşrutu" (Trump Route for International Peace and Prosperity - TRIPP) Orta Dəhliz üzrə yük axınlarının fasiləsizliyini təmin edəcək, iqtisadi inkişafa və regional integrasiyaya təkan verəcək.

ADY sədri bildirib ki, görülmüş işlər, o cümlədən ABŞ-nin biznes nümayəndə heyətinin ötən gün tanış olduğu Bakı Limanının ADY-yə birləşdirilməsi, bununla da ADY-nin dəmir yolu, liman, terminal və ekspeditorluq xidmətlərini özündə birləşdirən irimiqyaslı nəqliyyat və

logistika qrupuna çevrilməsi artıq müsbət nəticə verib. 2025-ci ilin 8 ayında Azərbaycan Orta Dəhlizə Çindən 265 blok-qatar qəbul edib, halbuki ötən ilin analoji dövründə qəbul edilmiş qatarların sayı 168 olub. Bakı Limanında isə həmin dövrdə 70 min TEU-ya yaxın konteyner aşırılıb. Bu, ötən ilin analoji dövrü (47 157 TEU) ilə müqayisədə 47 faiz çoxdur.

Qeyd edilib ki, ADY-nin prioritetləri emissiyaların azaldılması və təmiz texnologiyaların istifadəsi üçün dekarbonizasiya, daha təhlükəsiz, daha sürətli, daha səmərəli əməliyyatlar üçün smart sistemlərdən istifadəyə həssaslanmış rəqəmsallaşma və uzunmüddətli inkişafı və ekoloji məsuliyyəti dəstəkləyən dayanıqlılıqdır.

ABŞ-nin biznes nümayəndə heyəti ADY-nin irimiqyaslı fəaliyyəti barədə ətraflı məlumatla görə təşəkkür edib, qurumun xüsusilə beynəlxalq dəhlizlər üzrə yükdaşımalarda mühüm rol oynadığını və qarşılıqlı əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını bildiriblər.

CNN: Tramp və Si Cinpin Cənubi Koreyada görüşə bilər

ABŞ Prezidenti Donald Tramp Cənubi Koreyada keçiriləcək Asiya-Sakit Okean İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitində iştirak etməyi planlaşdırır və onun oktyabrda tədbir çərçivəsində Çin Sədri Si Cinpinlə görüşü mümkündür.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə CNN mənbələrə istinadən məlumat yayıb. Koreya Respublikasının sədriyi ilə

sammit oktyabrın 31-dən noyabrın 1-dək Kyoncu şəhərində keçiriləcək. CNN-in məlumatına görə, Trampa Si Cinpin arasında görüşün təşkili müzakirə olunur, lakin hələlik razılıq əldə olunmayıb. Ağ Ev telekanala təsdiqləyib ki, ABŞ Prezidentinin Cənubi Koreyaya səfəri mümkündür və məqsəd iqtisadi, ticarət, müdafiə və mülki enerji sahəsində əməkdaşlıq üzrə danışıqlar olacaqdır.

CNN qeyd edib ki, Trampın Koreya Respublikasına səfəri həm də ona Şimali Koreya lideri Kim Çen Inla görüş imkanı yarada bilər. Telekanalın məlumatına görə, Cənubi Koreya prezidenti Li Çje-Myon amerikalı həmkarını ötən həftə sammitə dəvət edib və belə platformanın Şimali Koreya lideri ilə danışıqlar məkanına çevrilə biləcəyini təklif edib.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

"GÜNAHKARAM!" - deyə bilsən

Xalq şairi Osman Sarıvəllinin ruhuna ehtiramla

Hər dəfə dünənimə, yeni arxada qalan və indi mənə bəzən çox sərt təpkilər gələn günləri düşündə daha çox özümü günahkar görürəm. Bütün olmuşlar mənim özümün ağılının, ürəyimin və bir də həyata baxışımın mənə verdiyi cəzadır. Bir insan olaraq mən dünyanı öz ürəyimin pəncərəsindən seyr etmişəm. Görünür bu, yetərli olmayıb. Çünki bir ürəyin pəncərəsi kimlərsə görə dünyanı göstərə bilməz, seyr etməyə imkan vermez. Bu cür düşüncələrə indi içimdə "yazıqlar olsun" desəm də, **gerçəklikdə bəlkə də elə mənə yazıqlar olub. Ən azından ona görə ki, yük də, ağır da, elə yaşadıklarım da mənim çiyinlərimdə özünə yer tutub. Və ayaqlarını sallayıb çiyinimdən üzü aşağı. Mən isə...**

Allah insanı yaradanda onu digər canlılardan fərqləndirən ağılla mükafatlandırır, ağıl verib bəndəsinə. Doğrudur, ağılın ölçüsü, çəkisi yoxdu və varsa da mən bilmirəm. Amma ağıldan yararlanmaq, onu işlək hala gətirib cəmiyyətə və təbii ki, cəmiyyətin içərisində özünə də faydalı etmək bəndənin vəzifəsidir. Bu mənada mənim ağıl payımdan giley etmək haqqım yoxdur. Amma ondan yararlanma bilməməyim də ağılın yox, yenə mənim günahımdır. Bir az da açıqlasam "ağıl ağıldan üstün olar" fikrinə, zərb-məsələnin həmişə sayğı ilə yanaşıb öz fikrimi arxa plana keçirmişəm. Nəticədə də ağılımdan üstün olan ağıl sahibləri mənim halal haqqıma bu və ya digər şəkildə əngəl törədiblər, problem yaradıblar. Üstəlik mənim özüm də bu məqamda onların şərikinə, yardımçısına çevrilmişəm. Fərqi varmı ki, niyə və nələr baş verir. Sonda isə suyu sovrulmuş dəyirməyə və yaxud toz qopan xırman yerində xəyala dalmaq qalıb mənə. Xəyal isə nə çıxış yoludu, nə də xilas. Olsa-olsa iynə ucu boyda təsəlli, ya da arzu, ümid... Budur, özünün öz əlinlə uçurduğu divarın yerində qalan...

Gerçəkliyi öncədən görə bilməmək və son nəticəni də yalnız təxmin etmək... Bax, bu aralıqda həmişə yaxın bildiklərimi, doğma hesab etdiklərimin sözüne, ağılına üstünlük verməyim indi çəkdiklərimin nə boyda olduğunu ürəyimdəki saysız-hesabsız sancılarının dili ilə ifadə edir. O sancılar göstərir ki, dörd divar arasında öz-özünə danışan adam kimlər üçün dəli, anormal kimi də görünə bilər və bu görünüşə, bu düşüncəyə görə heç bir tərəf qınanıla bilməz. Necə deyirlər, mənə dərd yandırır, onları isə görüntü!

Bax, elə bu durum, bu real həyat məni xəlbirdən, ələkdən keçirir, sağa-sola çirpdir. Hər şeyi olduğu kimi anlamağa, dərk etməyə və yenidən dəyərləndirməyə istiqamətləndirir. Mən isə kağıza, qələmə tərəf baxıram və:

Dağ dumanı, dərə selə göz qoyub
Yaranıbdı təmaslardan bu ülfət...
Ürək dilə, dil dodağa söz qoyub -
Bu sevginin günahkarı Əbülfət!
Gecə açib yaxasını ulduzlar

Bu halından həyalanıb qızarıb...
Taleyimdə bir mirvari ulduz var -
Onun mənə diqqəti tay azalıb...

Kim istəməz yar yarasın sarısin -
Bir də axı, sarımağa nə gerek?
Bu dünyada yar sözünün yarısın -
Haqq etmədi belə çıxır, bu ürək!

Sığınıbdı bir Allaha, bir Ona
Bir özüdün və bir də ki, dərd-külfət...
Bir ömür də belə çatır tay sona -
Günahkarı bu ürək və Əbülfət...

Ürəyimin səsi, pıçıltısı olan bu misralar həm də mənim ürəyimə etdiyin bu zülmün əks-sədasıdır. Allahın verdiyi ömrü və bir də Allahın varlığıma hopdurduğu sevgini adam kimi yaşaya bilməmək, adam kimi dəyərləndirməmək mənədən başqa kimsənin günahı deyil. Burda söhbət bir ömrə pay olan, lap elə ömrün haqqı olanın qarşı tərəfin ürəyinə köçürə bilməməkdən, onu da bu sevdada olmağa inandırma bilməməkdən gedir. Hər halda ürək nə çəkirsə, onu elə ürəyin özü bilir. Amma tək əl gücsüz olduğu kimi tək ürək də dərdə, ağrıya, həsrətə müqavimət göstərməkdə həmişə arxasız, köməksiz, ümitsiz qalmağa məhkumdur. Bu, mənim fikrim deyil, bu, həyatın özünün ortaya qoyduğu gerçəklikdir. Gerçəkliyi də yalnız sevinlər, sevginin nə olduğunu yaşayanlar, gecələr yastığı, gündüzlər dizini qucaqlayanlar bilər...

Qapını döyən səs adamın diqqətini nə qədər özünə çəksə də şübhə yeri qoyur. Çünki o səs tanış deyil. Və tanış olmayan səsin də nə gətirdiyini Allahdan başqa bir də gətirən bilir. Yeni səsin sahibi. Məhz bu düşüncə səni də, mənə də, elə hər birimizi də bir diqqətə kökləyir. Toparlanıb o səsə tərəf boylanırsan, qapını o səsə açırsan. Elə həmin o prosesin içində də bir şok yaşamaq da var, bir göz yaş da var, bir təəssüf də, bir peşimançılıq da. Bu da hər kəsin qapısını döyən səsin məramından, gelişindən asılıdır. Mən bütün günahlarımdan içərisində boğulanda da, ayaqda durub var-gəl edəndə də tək olmamışam. Daxilimdə, ruhumda həmin o qapını döyən səsin sahibi olub. Ona görə də qapını döyən səsin sənə aid olduğunu gözü yumulu bilməmişəm. Soruşmadan, təbəddüd etmədən açmışam qapını o səsə. O səs xatirə olsa da... o səs bugünün, bu anın içindən qopub gəlsə də...o səs mənimlə göz-gözə, üz-üzə, nəfəs-nəfəsə dayansa da... Ona görə ki, mən o səsi özümədən uzağa buraxmamışam. Deməli, həmişə yanımda olan səs havalandığım, öz-özümə danışdığım anlarda da qapını döyməklə səni xatirələrini geri gətirir və:

Dinləmək çox gözəldi
Boyat xatirələri...
Bir mesajla lütf edib -
Oyat xatirələri!

Demə sevgi yandırır,
Gün gələr inandırır!
Sənə mənə andırır -
Həyat xatirələri...

Yenə gözlərim dolub,
Payızdı - çöhrəm solub...
O köhnə ümid olub -
Soyad, xatirələri...

Bəzən mənə təsəlli verirlər. Bu təsəlli sancmalarla dolur, ironiyalarla da müşayiyyət edilir. Amma həqiqi, yəni sevginin nə olduğunu bilən dostlar, tanışlar isə birmənalı olaraq bu mövzuda ya susurlar, ya da eyni fikri təkrarlayırlar. Onlar səmimi şəkildə deyirlər ki, günah hər kəsin özündədir, kənarda günah axtarmağa heç bir səbəb yoxdur! Mən öncə bu yanaşmadan, bu münasibətdən bir az incidim. Amma sonra fikrin qatlarına enəndə anladım ki, acı da olsa bu, gerçəkdi. Bu gerçəyin özünün də yozumları var, yəni səbəbləri var. Bir az dünyaya gec gəlmişəm... bir az yolumuz gec kəsişib... bir az sevgimi gec etiraf etmişəm..., bir az... bir az... bir az. Və sonda da mənim ürəyimdə mütləq hakim olan sevgi o bir azlarla vuruşmalı olub, indi də vuruşur. Ən maraqlısı da budur ki, vuruş da özü-özünüldür. Çünki qarşı tərəf bilmirəm hansı mənadasa "bir az da gözlə" deyir. Mən də gözləyirəm. Çünki gözlədiyim özü deyir gözlə. Bu da o deməkdir ki, o var. Yeni sən varsan. Mən də həmin o var olanı, varlığımı gözləyirəm. Təbii ki, həyat bir andır. Amma bir də təbii ki, həyat davam edir. Mən o bir anın içində də gözləyirəm, davam edən həyatda da. İçimdəki ümid bir az da gözlə deyir, qarşımdakı sən də bir az gözlə deyirsən. Bu qoşalaşan bir azların içərisində bir az da mən özüm-özümə döz deyirəm. Və:

Kirpiklərim düyüm düşüb, amma ki,
Gözlərimin çuxurunda bürküdün...
Söyləyəndə, dil-dodağım, yanma ki,
Bu ağırlı bir havadı - türküdü...

Sinəm boyu sıralanıb çıxır, iz
Addım başı qarşıma da çıxır iz!
Nə ləpərə, nə çəhlimə sığır iz -
Bəlkə bu da Allahın bir görküdür?!

Boğulsa da dərd yuvamda körpə qəm,
Bil ki, sənün ümidinə körpünəm!
Onu görə belə çılgın görürəm -
Yolumdakı gizli səddi, hörgüdü...

Danışmıram daha tabdan, dözümdən -
Dünya keçib ürəyimdən, gözümdən!
Sən varsansa razıyam mən özümədən -
Çiyinimdəki Allahın bəxt kürküdür!

Bəli, yaşanan həyatın ürək və ağıl süzgəci mənə elə bu cür, yəni bugünə qədər yaşadığım tərzdə yaşatmağa davam etdirir. Mən düşünən də, bu gün də, əgər yaşasam sabah da, elə beləcə ağılının və ürəyimin məni köklədiyi hava ilə yaşayacam. Düşünürəm ki, itirdiklərim də, itirə biləcəklərim də bir bəxt işidi. Əsas odur ki, bu ürək-də, bu ağılda sən varsan və bir də əsas odur ki, mən Allahın verdiyi sevgi ilə səni onun mərtəbəsinə qədər sevirəm.

"İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə tibbi xidmətin təşkili" ilə bağlı işçi qrupunun ilk iclası keçirildi

Səhiyyə Nazirliyində "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə tibbi xidmətin təşkili" ilə bağlı işçi qrupunun ilk iclası keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, işçi qrup, Prezident İlham Əliyevin "Böyük Qayıdışa dair II Dövlət Proqramı" və "2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nın tələblərini yerinə yetirmək məqsədilə səhiyyə naziri Teymur Musayevin əmri ilə yaradılıb.

İclasda Səhiyyə Nazirliyinin Aparatı, Müdafiə Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi, həmçinin Prezidentin işğaldan azad edilmiş rayon və şəhərlərdəki xüsusi nümayəndəliklərinin nümayəndələri qatılıb.

İşçi qrupunun əsas məqsədləri aşağıdakılardır: "Böyük Qayıdışa dair II Dövlət Proqramı" çərçivəsində mövcud mülki və hərbi tibbi infrastruktur, həmçinin inşası davam edən və planlaşdırılan tibbi obyektlər barədə məlumatın toplanması;

Köç qrafikinə uyğun olaraq, azad edilmiş ərazilərdə məskunlaşacaq əhalinin yaş və cins bölgüsünə görə tələb olunacaq tibbi xidmətlərin növü və həcmi-nin müəyyən edilməsi;

Mülki və hərbi tibbi infrastrukturun səmərəli istifadəsi məqsədilə cərpay fondunun optimallaşdırılması;

Tibb müəssisələrinin kadrlarla təmini və tibbi heyətin fəaliyyətinin stimullaşdırılması;

Əhalinin dərman vasitələri ilə təminatında logistik zəncirin qurulması;

Əhali və tibb işçiləri arasında psixo-sosial dəstək işinin aparılması və tibbi savadlılığın artırılması;

Sanitar aviasiyasından və teletibb imkanlarından istifadə perspektivlərinin qiymətləndirilməsi.

Toplantıda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yaşayan əhali üçün tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin və onlara əlçatanlıq səviyyəsinin təmin edilməsi, səhiyyə infrastrukturunun qurulması, müasir avadanlıqlarla təchizatı və kadr hazırlığı ilə bağlı ümumi yanaşmalar müzakirə edilərək vahid strategiyaların hazırlanması istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Səhiyyə naziri Teymur Musayev çıxışında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən "Böyük Qayıdış" proqramı çərçivəsində səhiyyə sahəsinə xüsusi önəm verildiyini vurğulayaraq qeyd edib:

"İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə tibbi xidmətin təşkili istiqamətində görülməli tədbirlər Böyük Qayıdış proqramının uğurlu icrasına və regionda dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmət edəcək".

Nazir, həmçinin bildirib ki, nazirlik bu mühüm layihənin həyata keçirilməsini dəstəkləmək üçün bütün səylərini səfərbər edəcək və müvafiq qurumlarla sıx əməkdaşlıq edəcəkdir.

İşçi qrupunun, qarşıda duran məsuliyyətli vəzifələri yerinə yetirmək üçün təkmilləşdirilmiş plan və təkliflər hazırlayaraq, ölkənin ərazi bütövlüyü uğrunda qələbədən sonra bərpa və yenidənqurma işlərinin ən mühüm istiqamətlərindən biri olan səhiyyə infrastrukturunun qurulmasına əhəmiyyətli töhfə verəcəyi vurğulanıb.

İclasın sonunda qoyulmuş vəzifələrin icrası ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib.

Ukrayna Müdafiə Nazirliyi: Rusiya Avropaya hücum edə bilər

Rusiya 1980-ci illərdən bəri ən böyük silahlanma proqramını hazırlayır və 2030-cu ilə qədər Avropaya hücum edə bilər.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Ukrayna Müdafiə Nazirliyinin Baş Kəşfiyyat İdarəsinin rəisi Kirill Budanov deyib.

Kəşfiyyat rəhbəri bildirib ki, hazırda Avropa ölkələri üçün belə bir təhlükə olmasa da, proqnoz Rusiyanın planları və arzuları ilə bağlıdır.

"Onlar planlaşdırırlar və hazırlaşacaqlar" - deyər Kirill Budanov bildirib.

Baş Kəşfiyyat İdarəsinin rəisi əlavə edib ki, Avropa bu təhlükədən xəbərdardır: "Buna necə reaksiya verəcəklər, zamanla görəcəyik. Hazırda Rusiyada genişmiqyaslı silahların inkişafı proqramı hazırlanır. Bu, mahiyyətə Rusiyanın 2037-ci ilə qədər yenidən silahlanmasıdır. Hazırda sırf yenidən silahlanma üçün təxminən 1,2 trilyon dollar ayrılır. Bu, Rusiya Müdafiə Nazirliyinin büdcəsi deyil, bunlar sırf modernləşdirmə və silahlanma proqramları üçün vəsaitdir. Bunlar ciddi proqramlar və ciddi vəsaitlərdir", - Budanov əlavə edib.

Günay Əfəndiyeva: "Günü-gündən Türk Dövlətləri Təşkilatının nüfuzu daha da artır, və təbii şəkildə yeni tərəfdaşların marağını cəlb edir"

Milli Məclisin deputatı, Mədəniyyət komitəsinin sədr müavini Günay Əfəndiyeva ilə müsahibəni təqdim edirik.

- Günay xanım, son illərdə ölkəmiz diplomatik cəbhədə olduqca mühüm adımlar atmışdır. Vaşinqtonda imzalanan Birgə Bəyannamə, ardınca Minsk qrupunun ləğvi bu prosesin zirvəsi oldu. Sizcə, bu hadisələr regionun gələcəyinə necə təsir edəcək?

- 8 avqust 2025-ci ildə Vaşinqtonda baş tutan üçtərəfli görüş, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında Birgə Bəyannamənin imzalanması, eyni zamanda sülh sazişinin paraflanması və Minsk Qrupunun ləğvi məqsədilə ATƏT-in Baş katibinə birgə müraciətin ünvanlanması - böyük tarixi hadisələr idi. O gecə ekranlardan izlədiklərimizi biz illər öncə təsəvvürümüzə gətirə bilməzdik.

Digər tərəfdən, sentyabrın 1-də Avropa Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurasının qəbul etdiyi qərarla Minsk qrupunun fəaliyyətinə və ona bağlı bütün strukturlara artıq son qoyuldu. Bu qrup uzun illəri əhatə edən səmərəsiz fəaliyyəti ilə birlikdə artıq, arxivə keçdi.

Bütün bu böyük əhəmiyyətli hadisələri ölkəmizin tarixinə Prezident yazdı. O, necə ki, 5 il öncə hərbi strategiyası ilə döyüş meydanında Azərbaycana Zəfər qazandırdı, eləcə də bugün diplomatik seriyası ilə sülhü təmin etdi. Həm də tək ölkəmizdə deyil, bütövlükdə regionda.

Birgə Bəyannamə sənədi Azərbaycan və Ermənistan ilə yanaşı, bütövlükdə Cənubi Qafqazda yeni siyasi reallığın əsasını qoyur. Çünki sözügedən razılaşma ölkəmizin uzun illər boyu irəliləyən sürdüyü ədalətli mövqeyin və sülh təşəbbüslərinin beynəlxalq müstəvidə qəbul olunmasının təzahürüdür. Bu fakt həm də Azərbaycanın diplomatiya sahəsində qazandığı üstünlüyün bariz göstəricisidir. Əgər 1990-cı illərdə işğal və ədalətsizliklə üzlaşan Azərbaycan zəif tərəf idisə, bu gün o, həm hərbi, həm də siyasi gücü ilə regionda əsas söz sahibinə çevrilmişdir.

- Əgər gələcəkdə Ermənistan imzalanan razılaşmadan yayınarsa, sizcə bu hansı nəticələrə səbəb ola bilər?

- Düşünürəm ki, bu cür davranış, ilk növbədə, Ermənistanın beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında etibarını sarsıdacaq.

Cənab Prezident avqustun 26-da Səudiyyə Ərəbistanının "Əl-Ərəbiyyə" telekanalında yayımlanan müsahibəsində həmin məsələ ilə bağlı öz fikirlərini səsləndirdi. Dövlət Başçısı ABŞ-in, Avropa İttifaqının, Türkiyənin və ərəb ölkələrinin sülh razılaşmasını dəstəkləməsinə xüsusi qeyd etdi. Daha sonra digər bir çox dövlətlər ilə yanaşı, ATƏT daxil olmaqla müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycan və Ermənistanın sabit qonşuluq münasibətlərinə doğru atdıqları addımı alqışladılar.

Artıq Azərbaycanın diplomatiyası sərhədləri aşaraq geniş dünya arenasında qəbul edilir. Düşünürəm ki, bu, eyni zaman-

da, Ermənistan üçün də ciddi mesajdır: beynəlxalq ictimaiyyət münafişinin davam etməsinə deyil, əmin-amanlığın bərqərar olmasını istəyir.

Ermənistanın gələcəkdə razılaşmadan geri çəkilməsi onun üçün diplomatik və geosiyasi təcrid yarada bilər. Azərbaycan isə suverenliyini və milli maraqlarını qorumaqda qətiyyətlidir.

Digər tərəfdən, Ermənistan Konstitusiyasında olan bəzi ziddiyyətlərin aradan qaldırılması da vacibdir. Bu, həm də, ölkənin regional əməkdaşlıqda etibarlı tərəfdaş kimi çıxış etməsi üçün mühüm şərtidir.

Baxın, Azərbaycanla sülh sazişinin imzalanması, Ermənistan üçün Türkiyə ilə sərhədlərin açılmasına, Pakistanla diplomatik əlaqələrin qurulmasına zəmin yaratdı. Yəni, əldə olunan razılaşma, Ermənistanın həm iqtisadi yüksəlişinə, həm də xarici siyasətdə möhkəmlənməsinə dair geniş imkanlar açır.

- Siz az öncə Dövlət Başçısının "Əl-Ərəbiyyə" telekanalında yayımlanan müsahibəsinə istinad etdiniz. Bu müsahibə global medianın gündəmində önəmli hadisələrdən biri oldu. İstərdim elə ordan davam edək.

- Cənab Prezident hər zamankı kimi ona xas olan mərdlik və cəsarətlə öz çıxışında tarixi həqiqətləri və hazırkı siyasi mənzərəni təqdim etdi. Bu müsahibə həm mövcud vəziyyəti, həm də gələcəyə baxışı əks etdirən son dərəcə mühüm məqamlarla zəngin idi.

Prezident çıxışında Ermənistan-Azərbaycan münafişesinin kökünə diqqət çəkərək onun səbəblərini, nəticələrini və bugünkü həqiqətləri bir daha çox açıq şəkildə izah etdi. O, bir tərəfdən tarixi ədalətsizliyi - Azərbaycan ərazilərinin işğalını, qaçqın və məcburi köçkünlərin taleyini, Xocalı soyqırımını və etnik təmizləməni yenidən xatırlatdı, digər tərəfdən isə Azərbaycanın güclənməsi ilə yaranan yeni reallığı vurğuladı. Bütün bunlar, keçmişin və bugünün gerçəklikləridir. Bunlar yaşanmışdır, və yaşanmaqda olanlardır.

- Prezident İlham Əliyev çıxışında Zəngəzur dəhlizi layihəsi ilə bağlı fikirlərini səsləndirdi. Bu layihənin reallaşmasının ölkəmiz və bütövlükdə region üçün önəmi barəsində nə deyə bilərsiniz?

- Bu gün hamı Zəngəzur dəhlizindən danışır. Amma, mən 5 il əvvəlki xatırlayıram. Bu ifadəni uzagörməliklə 44 günlük müharibənin yekunlarını təsdiqləyən 10 noyabr 2020-ci il tarixli Bəyanatın müddəaları arasına və ümumiyyətlə, ilk dəfə siyasi ləksikona daxil edən Prezident İlham Əliyev olmuşdur.

Dövlət başçısı özü də çıxışı zamanı vurğulamışdı ki, məhz onun təkidilə həmin bənd Birgə Bəyanata salınmışdır. Əslində bilirsiniz ki, Zəngəzur koridoru çox kiçik bir məsafəni əhatə edir. Sadəcə 42 km. Amma bu kiçik məsafə, regional və beynəlxalq baxımdan olduqca böyük əhəmiyyətə malikdir.

Bütün Cənubi Qafqazı mühüm bir ticarət, nəqliyyat və logistika qovşağına çevirməyə qadir olan strateji bir təşəbbüsdən söhbət gedir. Hətta, bu layihə daha geniş miqyaslı inteqrasiyanı nəzərdə tutur.

Bizim üçün ən mühüm məqamlardan biri də odur ki, bu koridor Türkiyə ilə Orta Asiyayı birləşdirir. Yəni, Zəngəzur dəhlizinin açılması Türk Dünyasının birliyinin, yeni güc mərkəzi kimi mövqeyinin möhkəmləndirilməsi deməkdir.

II Qarabağ müharibəsindən sonrakı dövərdə Azərbaycan və Türkiyə bu layihənin gerçəkləşməsi üçün böyük siyasi iradə və texniki hazırlıq ortaya qoymuşdur.

Ancaq, bildiyiniz kimi, Ermənistan bu məsələ ilə bağlı uzun müddət qeyri-konstruktiv mövqe nümayiş etdirmişdir. Bu səbəbdən ABŞ-in, Prezident Donald Trampın və onun administrasiyasının vasitəçiliyi ilə məsələ beynəlxalq gündəliyə daşındı.

Azərbaycan tərəfi açıq mesaj verdi ki, dəhlizin fəaliyyəti yalnız Ermənistanın zəmanətləri ilə məhdudlaşmamalıdır, bunun üçün güclü beynəlxalq təhlükəsizlik təminatları da tələb olunur.

Dəhlizin inşası Cənab Prezidentin öz çıxışında qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan tərəfindən 1 il ərzində tam şəkildə həyata keçirilə bilər. Və bu, hər kəs tərəfindən qəbul olunan bir həqiqətdir, çünki Azərbaycan Qarabağda heç vaxt keçirdiyi irimiqyaslı işlər ilə öz quruculuq əzmini artıq sübut edib.

Hər yeni gün vətəndaşlarımız Qarabağa qayıdır. Orada yaşayan və fəaliyyət göstərən sakinlərin sayı artıq 50 mindən çoxdur.

- Dövlət Başçısı müsahibəsində Türk Dövlətləri Təşkilatının böyük potensiala malik olmasına diqqət çəkdi. Bu, az öncə Sizin vurğuladığınız Türk Dünyasının birliyi mövzusunda bir daha işıq salır.

- Bəli, Türk Dövlətləri Təşkilatı unikal bir strukturdur. Yəni, bu, ortaq köklər, ortaq tarix, ortaq mədəni-mənəvi bağlarla birləşmiş nəhəng bir platformadır. Dünyanın siyasi xəritəsində çox az belə nümunələr var.

Günü-gündən Türk dövlətləri arasında inteqrasiya daha da intensivləşir və biz yeni təşəbbüslər, yeni layihələrlə qarşılaşırıq.

Növbəti nümunələrdən biri kimi, qısa zaman əvvəl, avqustun 22-də Türkmənbaşı

şəhərində Azərbaycan Respublikası, Türkmənistan və Özbəkistan Respublikasının dövlət başçıları arasında yüksək səviyyəli görüşün keçirilməsini göstərə bilərik.

Görüş həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli layihələrlə ölkələrimiz, və ümumilikdə region üçün müsbət nəticələri ilə yadda qaldı. Məsələn, Füzuli şəhəri ilə Türkmənistanın Arxadağ şəhəri arasında qardaşlıq körpüləri salındı. Eyni zamanda azad Füzulidə qardaşlıq bağlarımızın digər bir nümunəsi kimi Türkmənistan tərəfindən məscid inşa ediləcək. Beləliklə, Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Macarıstanla yanaşı Türkmənistan da Qarabağda yenidənqurma işlərinə öz töhfəsini verəcək.

Türkmənistanla əməkdaşlığımızın bir çox sahələrdə dərinləşdirilməsi Türkmənbaşı şəhərində beynəlxalq hava əlaqələrimizin inkişafına dair Anlaşma Memorandumunun imzalanması ilə bir daha təsdiq olundu.

Həmçinin, görüş çərçivəsində nəqliyyat-logistika sahəsində üçtərəfli sənədin imzalanması regionun tranzit potensialının daha da gücləndirilməsinə, Orta Dəhlizin imkanlarının genişləndirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Xatırlayırsınız, iyul ayında Özbəkistan Prezidentinin Azərbaycana dövlət səfəri zamanı iki ölkə arasında ticarət dövrüyyəsinin artırılması, kənd təsərrüfatı, sənaye, gəmiçilik, təhsil, sosial müdafiə, ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri daxil olmaqla bir çox sahələrdə iş birliyi əhatə edən sənədlər mübadilə olundu.

Eyni zamanda, Sumqayıt şəhəri ilə Daşkənd vilayəti, Qəbələ və Nəvai şəhərləri arasında qardaşlaşma münasibətləri quruldu. Beləliklə, Azərbaycan və Özbəkistanın qardaş şəhərlərinin sayı artıq 13-ə yüksəldi.

Düşünürəm ki, sadaladığımız addımlar iqtisadi əməkdaşlıq ilə yanaşı, həm də ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığın və ümumiyyətlə, Türk Dünyasının həmrəyliyinin möhkəmlənməsində mühüm rol oynayacaqdır.

Fikir verin, günü-gündən Türk Dövlətləri Təşkilatının nüfuzu daha da artır, və təbii şəkildə yeni tərəfdaşların marağını cəlb edir. Niyə? Çünki, Türk Dövlətləri Təşkilatının təməlinə süni mexanizmlər deyil, ortaq mədəni kodlar və milli dəyərlər dayanır.

Və bu da bir reallıqdır ki, Azərbaycan, öz tarixi köklərindən, dilindən, mədəniyyətindən və birliyi qorumaq iradəsindən qaynaqlanan gücü ilə Türk Dövlətləri Təşkilatının aparıcı ölkələrindən birinə çevrilmişdir.

Prezidentin vurğuladığı kimi, Azərbaycan ilə Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvləri arasında strateji tərəfdaşlıq müqavilələri, bəyannamələr imzalanmışdır. Yəni, Azərbaycan bu birliyi möhkəmləndirmək üçün konkret addımlar atır. Bunlar kağız üzərində qalacaq sənədlər deyil - hər biri gələcək üçün bir yol xəritəsidir. Türk dünyasının gələcəyinə verilmiş söz və ümidlərdir.

- Müsahibə üçün təşəkkür edirik.

adalet.az

Özəl klinikalar tibb heyəti ilə müqavilə bağlamasa...

""Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, planlı və plandankənar yoxlamalar zamanı özəl tibb müəssisələrinin sənədləri araşdırılır və qeydə alınır".

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə 93 FM dəfəsində yayımlanan "Sağlam radio"-nun efirində Səhiyyə Nazirliyi Analitik Ekspertiza Mərkəzinin Hüquq şöbəsinin müdiri Tamam Həsənova danışdı.

Onun sözlərinə görə, özəl tibb müəssisələrinin rəhbərləri tibb heyəti ilə mütləq əmək müqaviləsi bağlamalıdır:

"Lakin yoxlamalarda məlum olur ki, bəzi müəssisələr müqaviləsiz əməkdaşlıq edir. Yoxlamalarda müəssisənin tibbi personalına dair şəxsi işlər araşdırılır.

Əmək müqaviləsi bağlanmış şəxslərin məlumatları Səhiyyə Nazirliyinin Tibb işçilərinin reyestrində yoxlanılır.

Bəzən işçilərin diplomu, sertifikatı, sertifikatının olmaması və ya müddətinin bitdiyi aş-

karlanır. Əgər müqavilə yoxdursa, pasiyentin sənədləri, qeydiyyat vərəqələri yoxlanılır.

Pasiyentə tətbiq edilmiş bütün müayinələr, analizlər və müalicələr qeyd olunmalıdır. Qeydiyyatsız şəxslər aşkar edilərsə, reyestr vasitəsilə araşdırma aparılır".

T.Həsənova bildirib ki, vətəndaşlar, dövlət orqanları və ya media tərəfindən edilən əsaslı müraciətlər nəticəsində faktlar yoxlanılır:

"Qanun pozuntusu aşkarlandıqda İnzi-

batı Xəbərlər Məcləsinin (İXM) 215.1-ci maddəsinə görə:

Sertifikatsız və ya təhsilsiz şəxslər tərəfindən tibb fəaliyyəti: Fiziki şəxslər 300-500 manat, vəzifəli şəxslər 800-1000 manat, hüquqi şəxslər 6000-8000 manat məbləğində cərimə tətbiq edilir.

İXM-in 215.4-cü maddəsinə görə:

Belə şəxslərin fəaliyyətinə icazə verilməsi: vəzifəli şəxslər 800-1000 manat, hüquqi şəxslər 6000-8000 manat məbləğində cərimə tətbiq edilir".

...Kişinin borcu, müstəntiqin vəzifəsidir

Cəmi bir həftə əvvəl Azərbaycanın tanınmış hüquqşünaslarından olan Şamil Bağirov da dünyasını dəyişdi. Ömrünün 40 ilini prokurorluq orqanlarında işləyib adi müstəntiqlikdən rayon prokuroru vəzifəsinə qədər yüksələn Şamil Bağirov bu illər ərzində yüzlərlə cinayət işini başa çatdırmış, ənqatı cinayətlərin üstünü açmışdır.

Taniyanların dili ilə desək, Şamil müəllim olduqca ədalətli, cəsəətli, öz işini dərinədən bilən, qanunun tələblərini qanunauyğunluğu ilə yerinə yetirən, cinayətkarında, zərərçəkəninə hüququnun ədalətli qorunmasına bütün varlığı ilə ürəkədən çalışan bir müstəntiq, prokuror olmuşdur.

Şamil Əhməd oğlu Bağirov 1935-ci ildə Füzuli rayonundakı Əhmədbəyli kəndində anadan olmuşdur. Həmin kənddəki orta məktəbi, daha sonra isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsini (indiki Bakı Dövlət Universitetini) bitirmişdir. İlk əmək fəaliyyətinə Qazax rayon prokurorluğunda müstəntiq kimi başlamışdır. Biri-birimizi tələbəlik illərindən tanısaqda, xoş, səmimi münasibətlərimiz o, Qazax rayonunda prokurorluqda müstəntiq işləyəndə başladı. Bir erməninin nankorluq etməsi və günahlarını Azərbaycanlıların üstünə atması, yuxarı təşkilatlarda oturan bir çox ermənilərində onu müdafiə etməsi haqqında redaksiyaya daxil olmuş məktubdakı faktları dəqiqləşdirmək üçün Qazaxa, Şamil müəllimin yanına getmişdim. Otağa girəndə ilk diqqətimi çəkən stolun sol tərəfindəki lövhədə iri hərflərlə yazılmış " Ədaləti mükafatsız bərpa etmək kişinin borcu, müstəntiqin vəzifəsidir." sözləri məni elə tutdu ki, Şamil müəllimlə görüşməyi unuttum.

Nə isə, məqsədimi bildirəndə dodaqları qaçdı: Bir ermənidən ötrü, hamısıda yüksək vəzifəli bəlkə on adam xahiş edib. Yuxarıdan zəng edənlər nəinki kömək, hətta onun azadlığa buraxılmasını tələb edirdilər. "Sabah məhkəmədir, ədalətsizlik edib, haqqı-ədaləti pozsalar, bu dəfə də mən yazacam"- dedi. Qazaxdakı bu erməni əhvalatı barədə az son-

ra Qazaxlı Kosa müəllimlə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində "Kəlbəlayı Akop Əfəndi" adlı felyeton dərc etdirdik. Azərbaycanlı adı altında dələduzluq edib, kolxozun mal heyvanını aparıb Tbilisi bazarında satdıran erməni Akop öz layiqli cəzasını aldı. Bu işə görə Respublika prokurorluğu Şamil Bağirovu mükafatlandırdı. Şamil müəlim sonralar bir müddət Sabirabadda, Lənkəranda, Sumqayıtda, Bakı şəhər prokurorluğunda, Cəbrayıl rayon prokururu olan da da, Respublika prokurorluğunda yüksək vəzifələrdə işləyəndə öz əqidəsinə sadıq qalmışdır. Özünün dili ilə desək o, hər yerdə "...kişinin borcunu, müstəntiqin vəzifəsinə" layiqincə yerinə yetirmişdir. Ən ağır, necə deyirlər düşünülüb halda törədilən, açılmaması üçün üstünə əvvəlcədən min bir örtük çəkilən neçə cinayətlərin üstünü məhz Şamil Bağirov açmış, cinayətkarlar layiqli cəzalarını almışlar.

Şamil Bağirov qatı cinayətkarlığa qarşı qətiyyətli olduğu kimi, xırda, adi səhlənkarlıqdan yaranmış cinayətlərin aradan qaldırılmasında, cinayətkarın cəzasının ədalətli həlli üçün əlindən gələni edərdi. Bəzən ən təcrübəli vəkillərin bilmədiklərini də o, cavabdehlərə öyrərdi. Bu barədə uzun illər Sabirabad rayonunda çıxan " Muğan" qəzetinin redaktoru, rəhmətlik Məmmədəğa İsayevin dedikləri maraqlıdır:

Rayon Milis idarəsinin (indiki polis) İqtisadi Cinayətkarlığa qarşı mübarizə şöbəsinin əməkdaşları araşdırma apararkənkənd mağazasında beş yüz manata qədər çatışmazlıq aşkarlanmış, mağaza müdiri həbs olunmuşdu. Polisin aşkarladığı bu işi rayon prokurorluğunda yenidən işə başlamış Şamil Bağirov aparırdı. Həbs olunmuş mağaza müdirini də, onunla ailəsinə də yaxşı tanıyırdım. İki uşağı ali məktəbdə oxuyurdu. Həyat yoldaşı pambıqçı idi. Tanınmaza - bilməzə jurnalist hədiyyəsi kimi bir qələmdə götürüb gənc müstəntiqin yanına xahişə getdim. Tanış olduq. Ailənin çətinlikləri haqqında danışdım. Mal heyvanlarınısatıb yanınıza gəlmək istediklərini dedim. Şamil müəllim sözümü kəsdi, bir xeyli sakit dayan-

dıqdan sonra məni sorğu-suala tutdu. Sonradan seyfəndən qiymətli bir qələm çıxardıb mənə bağışladı: - Nə mənə, nədə heçkimə heç şey lazım deyil- dedi. Gedib mağazadakı çatışmazlığı ödəsinlər, qalanı mənəm boynuma.

Səhəri gün beş yüz manatı ödəyib, mağaza müdirinin tələbə qızları ilə Şamil müəllimin yanına getdik. Heç yarım saat keçməmişdi ki, Şamil müəllim neçə gündən bəri həbsdə saxlanılan mağaza müdirinin azadlığa buraxılması haqqında sənədləri hazırlayıb polisə göndərdi. Sonrada gülə-gülə:- Üstünüzə haqq qoymuram- dedi. Dövlətə və hər hansı bir şəxsə vurulmuş ziyanın qabaqcadan könlüllü ödənilməsi cəzanı yüngülləşdirir.

Şamil müəllim el arasında ən hörmətli, sayılıb seçilən prokuror vəzifəsində işləyəndə, təqaüdə çıxıb tanınmış bir idarədə hüquq şöbəsinin rəisi olanda, öz ləyaqətini həmişə hərşeydən üstün tutub, haqqın tərəfində olub. Ermənilər silaha sarınıb, qonşu Azərbaycan kəndlərini çapıb talayanda, bir ov tüfənginə görə özümüzünkülərə min bir əziyyət verildə Şamil müəllim üzde qanunu müda-

fiə edib, silah gəzdirməyin qadağan olunduğunu desə də, arxada çox şeyə göz yumurdu. Axşamlar Cəbrayılı gəncləri başına yığıb, sərhəd kəndlərinə gedərdi. Kəndli gənclərlə dərhləşəndə: "Bu günün əsas qanunu vətəni, torpağı qorumaqdır. Bu məqsədlə atdığınız hər bir addımda mən sizinləyəm" deyərdi. Araz qırağı kəndlərin ermənilərlə sərhəd kəndlərə maddi və mənəvi köməkliliyini təşkil edərdi.

Yadımdadır, bir dəfə May bayramı ərəfəsində o vaxt Respublika Nazirlər Sovetində şöbə müdirinin müavini işləyən, rəhmətlik Rüşfət Əsədovla xəbərsiz-ətərsiz Füzuliyə, sonralar otuz ildən çox erməni əsəratı altında qalan kendimizə getmişdik. Rüşfət müəllim gözlənilmədən Xudafərin körpüsünə baxmaq istədiyini bildirdi. Maşınlara əyləşib iş günü olmasa da Cəbrayıla, rayon prokuroru Şamil Bağirovun yanına getdik. Amma Şamili Horovlu(səhf etmərməse) kəndindəki kəhrizin üstündə tapdıq. Söhbətdən aydın oldu ki, əslində mən bunu çoxlarından, Cəbrayılı dostlarımdan eşitmişdim ki, Şamil Bağirov Bakıdakı dostlarının köməyi ilə Cəbrayıla bir neçə su mühəndisi gətirib. Onların köməyi ilə rayonun kəndlərində ki qurumuş yaxudda qurumaqda olan kəhrizlərin bərpası ilə məşğul olur. Həmin gündə Horovludakı doqquz ildən artıq suyu gəlməyən kəhrizin açılış mərasimi idi. Bu mərasimdə çox adam danışdı. Suyu qurumuş kəhrizlərin bərpasındakı xidmətlərinə görə Şamil Bağirov haqqında xoş sözlər dedilər. O, xoş sözlərin birini indidə xatırlayıram. Ağzının yaşmağını sivirən ağ saçlı bir qadın şırıltı ilə axan suyu ovucalayıb üzünə çırpdı, sonra iki əllərini yuxarı qaldırıb Bu kəhrizində doxsan yaşı var, mənimdə. Mən bu prokurora da bu kəhrizin yaşı qədər ömür arzulaıyram-dedi.

O qadının arzusu, diləyi yerinə yetdi. Cəmi iki ay əvvəl Şamil Bağirovun doxsan yaşını qeyd olundu. Bir həftə öncə isə Şamil müəllim dünyasını dəyişdi.

Allah rəhmət eləsin.

Asif Quliyev

Türkiyənin ən gözəl turizm şəhərləri

Türkiyə, 700 ildən artıq bir müddət ərzində Osmanlı imperiyasının mərkəzi olaraq dünya mədəniyyətində öz izini qoymuş bir ölkədir.

Adalet.az xəbər verir ki, mədəniyyətlərarası əlaqələrin cəmiyyətlərdə və siyasətdə əhəmiyyətli rol oynadığı bu coğrafiyada, Osmanlı dövrünün izləri hələ də hiss olunmaqdadır. Orta əsrlərdə Avropada geniş yayılmış "Turquerie" (Türkəri) tərzı və Osmanlı mədəniyyətinin təsiri, bu gün turizm sahəsində də öz əksini tapanmışdır. Türkiyəyə hər il milyonlarla turist axın edir, ölkə özünü "turizm cənnəti" kimi təqdim edir.

Türkiyə, hər kəsə özünə uyğun bir turizm təcrübəsi təklif edir - şəhər turizmindən, dəniz və təbiət səyahətlərinə qədər çox geniş bir spektr. Həmçinin, məşhur musiqiçi Fazıl Sayın ifa etdiyi "Türk Marşı" (Rondo Alaturka) ilə Osmanlı təsirini günümüzə daşıyır. Motsartin əsərlərindəki Osmanlı təsirləri, dövrün Avropasında geniş yayılmış və hələ də bu gün dünya mədəniyyətində hiss olunan Osmanlı izlərinin bir nümunəsidir.

Türkiyə, həm də geniş tarixi irsi ilə məşhurdur. 5000 ildən çox bir tarixə sahib bu ölkə, sanki açıq hava muzeyi kimidir. İstanbul, yalnız bu ölkənin deyil, həm də dünyanın ən böyük mədəniyyət və turizm mərkəzlərindən biridir. Bir tərəfdə Roma və Bizans, digər tərəfdə isə Osmanlı mədəniyyətinin izləri - bu simbioz hər hansı bir ziyarətçini özünə cəlb edir.

İstanbul, tarixən Bizans və Os-

manlı imperiyalarının paytaxtı olub və bu şəhər iki mədəniyyətin qovuşduğu nöqtə olaraq tarixin ən önəmli şəhərlərindən biridir. Aya Sofya, Sultanahmet Camisi, Topkapı Sarayı və Dolmabahçe Sarayı kimi tarixi abidələr, İstanbulun möhtəşəm mədəni irsini

nümayiş etdirir. İstanbulun bir tərəfi Şərqi, digər tərəfi isə Qərbi təmsil edir. Bu şəhərin əsrarəngizliyi və mədəni zənginliyi, hər il milyonlarla turistin bu cənnəti kəşf etməsinə səbəb olur.

Muğla: Bodrum, Fethiye və Datça kimi məşhur turistik yerləri ilə tanınan Muğla, həm də özünəxas taxta türk və rum evləri ilə diqqət çəkir. Ölüdeniz çimərliyindən tutmuş, Kəpənəklər Vadisi kimi unikal təbiət abidələrinə qədər hər kəsin marağını çəkir.

İzmir: Gözəl insanları və rahat atmosferi ilə İzmir, həm də multikultu-

ralizmin simvoludur. Şəhərin tarixində yunan, roma və osmanlı izləri birleşir. Saat Kulesi və Kemeraltı Çarşısı kimi tarixi məkanlar İzmirin unikal cəhətlərindəndir. Qaziantep: Qaziantep, həm tarix, həm də mətbəxi ilə məşhurdur. Özünəməxsus paxlava

hərələrindən biri olan Bursa, həm də ipək istehsalı ilə məşhurdur. Uludağ, qış turizmi sevrələri cəlb edərkən, şəhərin tarixi və mədəniyyəti də turistlər üçün əvəzolunmaz bir təcrübə təklif edir. Trabzon: Şəhər, həm təbiəti ilə, həm də tarixlə diqqət çəkir. Qara dəniz sahilində yerləşən Trabzon, həmçinin Atatürk Köşkü və dağlıq ərazilərdəki monastrlarla zəngindir.

Neveşehir-Kapadokya: Kapadokyanın yeraltı şəhərləri və oyma evləri, həmçinin məşhur Pəribacaları ilə bu bölgə, mistik və əsrarəngiz bir təcrübə təqdim edir. Burada hava şarı turları da xüsusilə məşhurdur. Ayvalık-Balıkesir: Egey dənizi sahilində yerləşən bu şəhər, sükunət axtaranlar üçün idealdır. Ayvalık, tarixi küçələri, əzəmətli çimərlikləri və mətbəxi ilə turistlərin marağını cəlb edir.

Dənizli: Pamukkale Travertenləri və Hierapolis Antik şəhəri ilə tanınan Dənizli, həm də paraşütlə tullanma kimi adrenalini yüksək turistik fəaliyyətləri təklif edir.

Türkiyə, tarix, mədəniyyət və təbiətin birləşdiyi möhtəşəm bir turizm məkanıdır. Bu ölkə, son illərdə dünyada turizm sahəsində aparıcı ölkələrdən biri olmuşdur. Hər il milyonlarla turist, Türkiyənin qədim şəhərləri və bənərsiz təbiət mənzərələri ilə tanış olmaq üçün bu torpaqlara səfər edir. Əgər tarixlə iç içə bir təcrübə, zəngin mədəniyyətlər və unikal təbiət ilə vaxt keçirmək istəyirsinizsə, Türkiyə sizin üçün ideal yerdir.

Bursa: Osmanlı dövrünün baş şə-

Yatmazdan əvvəl bir fincan çobanyastığı çayı için!

Amerikalı dietoloq Bet Çervoninin sözlərinə görə, çobanyastığı çayı təbii yolla sakitləşdirici təsir göstərən bitki hesab olunur və yuxusuzluqla mübarizədə kömək edir.

Adalet.az xəbər verir ki, onun fikirlərini "Daily Mirror" nəşri yayıb.

Mütəxəssis bildirib ki, optimal yuxu effekti üçün yatmazdan əvvəl bir fincan çobanyastığı çayı içmək kifayətdir. Bitkinin tərkibində olan apigenin adlı təbii birləşmə narahatlığı azaldır və orqanizmi rahatladır.

Çervoni vurğulayıb ki, çobanyastığı təkcə yuxunun keyfiyyətini yaxşılaşdırmır, həm də bir sıra bioloji aktiv maddələrin sayəsində terapevtik təsir göstərir. Onun sözlərinə görə, bitkinin tərkibindəki flavonoidlər hüceyrələri zədələnmədən qoruyan təbii antioksidantlardır.

"Çobanyastığındakı terpenoidlər immun sistemini dəstəkləyir. Bundan əlavə, çobanyastığı qaraciyəri qoruyucu xüsusiyyətə malikdir", - deyir dietoloq əlavə edib.

ƏDALƏT •

12 sentyabr 2025-ci il

Müstəqillik illəri Azərbaycan poeziyasının formalaşmasında, zənginləşməsinə Musa Urud yaradıcılığı bu və ya digər dərəcədə müsbət rol oynamışdır. XX əsrin 80-ci illərinin ikinci yarısında ədəbiyyata gələn Musa Urud özünü bir şair kimi 90-cı illərdə təsdiq etmişdir. Azərbaycan ədəbiyyatının Qərb bölgəsini təmsil edən şairin ilk kitabı 1994-cü ildə Bakıda nəşr edilmişdir. Daha sonra ardıcıl olaraq onun 90-cı illərdə "Tanrı şam yandırır", "Ömürdən 101 şeir", "Üzü haqqə gedirəm" adlı şeir kitabları çap olunmağa başlamışdır. İlk şeirləri Vətənin təbiəti, gülü-çiçəyi ilə bağlı olan şairin sonrakı dövlətlərdə başlıca mövzusu Vətənin ağır acıları, onun düşməne qarşı mübarizəsi, Qarabağ dərdi və s. olmuşdur.

Musa Urud yaradıcılığının müxtəlif mərhələlərində sırf təbiət şeirləri yazıb. Kiçik yaşlı uşaqlar və məktəblilər üçün nəzərdə tutulmuş bu tip şeirlər sonralar "Vətən and yerimiz" adlı dərs vəsaiti kimi də dərc edilir. "Zəncirotu", "Yemişan", "İtburnu", "Kəklikotu", "Yay tətilində", "Tut ağacının qış yuxusu", "Yarpaq", "Niye yağış yağır" və s. kimi şeirlər onun təbiətə sevgisindən yaranıb. "Sevin bu təbiəti" başlığı altında toplanan bu şeirlər uşaqların mədəni dünyasının formalaşmasında, təbiəti sevməsində, onu qorumasında, bizcə, mühüm rol oynayır:

*Təbiət bir anadı,
Övladiyiq onun biz.
Bulaqlar ana südü,
Doğma Vətən nənimiz.*

*Qızıl lələ yanağında qan olub,
Sarı sünbül damağında tam olub,
Ata-baba ocağımda şam olub,
Gecə-gündüz yanasıyam, yanası,
Doğma yurda dönəsiyəm, dönəsi!*

Hələ ki, şairin şeirlərində yaşayan böyük Zəngəzur eli, Urud kimi yüzlərlə kənd düşməni, yağı əlindədir. Lakin Musa Urud inanılmaz bildirir ki, "Bu yurdu yağışa verməyəcəyik!"

Xalq şairi Nəriman Həsənzadə yazır: "Musa Urud taleyi olan şairdir. Urud onun Vətənidir, taqirxi keçmiş, işıqlı gələcəyidir... Bu balaca Urud kəndi cildlərə sığmır. Musa Urudun humanizmi, insansevərliyi onun

şu kəndin tarixindən, yaxın keçmişindən, ağız dualı nənələrdən, babalardan, bütün Azərbaycana səpələnmiş, hər birisinin ürəyində Urud boyda həsrət olan urudlulardan söhbət açır.

*Tarix - Vətən, Vətən- Tarix idi Urud.
Daş üstündə daşa dönmüş
Torpaq altında yatan tarix idi Urud!*

"Qarabağ balladası" və "Savaş deyir" poemaları Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrinin əks-sədasıdır. "Daha səbir qalmayıb, Dözümün dözümü yox, // Bu şeytan dünyünü kəsməsən çözümü yox!"- deyən şair "Savaş deyir" poemasında İkinci Qarabağ müharibəsindən, Ali Baş Komandanın səfərbərlik əmrindən, Xalqın qeyrətindən, hərbiçilərin qəhrəmanlığından poetik boyalarla real, təbii və səmimi lövhələr yaradır.

*Dildə dua, əldə Quran savaş deyir,
Ali rəhbər, baş komandan savaş deyir!
Diz səngərdə, göz hədəfdə, əl tətikdə,
On milyonluq Azərbaycan savaş deyir!*

Birinci Qarabağ müharibəsindən fərqli olaraq İkinci Qarabağ müharibəsində Xalq-Dövlət birliyi öz bariz nəticəsini göstərdi. Bu birlik Böyük Zəfəri, Qələbəni təmin etdi. Yağı düşməni qovuldu, yurdlar azad oldu və azad nəfəs almağa başladı.

Musa Urud ictimai-siyasi hadisələrə vaxtında və yerində öz poetik sözünü deyə bilən şairlərimizdən idi. Onun Milli qəhrə-

*Ruhun-torpaq, Andın-Vətən,
Qayıtmadın son döyüşdən.
Ölümü öldürüb, ölən,
Bu dərdədimi, şöhrətdimi?!*

Şair, publisist Əkbər Qoşalı Musa urudun poeziyasından söz açarkən yazır: "Musa Urudun poetik dünyası milli dəyərlərə, bəşəri düşüncəyə və bunlarla yanaşı, özünəməxsus üsluba malikdir. Şair-Millət vəkili-nin yaradıcılığı oxucunu həm düşünməyə, həm də, necə dəyərlər, hiss etməyə sövq edir, toplumdakı mədəni-əxlaqi qayğılara çəkir".

Bu bir həqiqətdir ki, Musa Urud vətənpərvər şairdir. Vətəninə, torpağına, xalqına sevinən şair onu bütün misralarında əks etdirərək əbədiləşdirə bilib.

Taləh Şahsuvarlının Musa Urud haqqında yazdığı məqalədə bir fikir diqqətimi çox çəkdi:

"Bizim, bütün cəmiyyətimizin Zəngəzur ruhunu diri saxlayan insanlar arasında elimizi tuşlaya biləcəyimiz adamdır Musa Urud - İnsan kimi, Ziyalı kimi, Ədib kimi, Deputat kimi..."

Daha sonra gənc tədqiqatçı yazır: "Azərbaycanın heç bir ziyalı, içində işıq olan heç bir kimsə Vətən davasına çıxanda təmənnə güdməyib. Təmənnəmiz - fədakarlıq, fədakarlıq - əzmiəmiz olub".

Beləliklə, Musa Urud yaradıcılığı, xüsusilə poeziyası Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatında özünəməxsus yer tutmaqdadır. O bu yeri öz tələyindən, di-dərgin həyatından, ağır-acısından, Böyük Zəngəzur elindən, torpağından, onun tarixindən yazaraq qazanmışdır. Real həyat hadisələrini, gerçəkliyi təbii, səmimi şəkildə əks etdirən bu əsərlər daima diqqət mərkəzində olmuşdur. Erməni vəhşiliyini, acgözlüyünü, qəddarlığını tək poeziyasında deyil, həm də tarixi əsərlərində, siyasi fəaliyyətində, çıxışlarında sərgiləyən Musa Urud Böyük Sözlün uralığına yüksələ bilmişdir, -desək, səhv etmərik!

BAHAR BƏRDƏLİ
Filologiya elmləri doktoru

Əntiqə Kərimzadə

Rəqiblərini susduran sönmüş ulduz

Bir vaxtlar meyxan meydanlarında birdən parlayan, öz həmkarlarının kabusuna çevrilən Əlislam Dağlı var idi. O, meyxana məclislərində Aydın Xırdalanlıya Namiq Qaraçuxurluya aman verməyən, Kərimlə bənd- bənd ötüşən yeganə meyxanaçı idi.

Əlislam 1979-cu ildə Bakıda anadan olub. O, əksər dağlı meyxanaçılar kimi Nizami Rəmzini özünə ustad seçib. O, daha çox Ələkbər Yasamalı və Cəfərlə meyxana deyib.

Ən çox Yasamal meydanlarında rəqiblərini susduran Əlislam Dağlı sonradan Əhmədli meyxana meydanlarına yol açır. O, orada Mehman Əhmədli ilə, Namiq Qaraçuxurlu ilə meyxana deyir.

1996-cı ildə Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən ilk meyxana festivalının qalibi məhz Əlislam

Dağlı olur. O, yarışda Namiq Qaraçuxurlunu, Aydın Xırdalanlıni üstələyə-rək qalib olur. Səlis-iti fikirləri, analitik düşüncəsi Əlislamı həmkarlarından çox fərqləndirirdi. O, rəqibin dediyi son bəndə uyğun meyxana deməkdə olduqca mahir idi. Əlislamın Aydın Xırdalanlıni və digər söz ustadlarını meyxana meydanlarında çıxılmaz vəziyyətə saldığı heç kəsə sir deyil.

Zaman keçdikcə Əlislam meyxana xiridarlarının diqqətini çəkirdi. İnsanlar onun rəqibləri ilə deyişmələrinə görə daha çox bəyənidilər.

Onun gündən- günə müəşhurlaşması, meyxana aləmində böyük populyarlıq qazanması o dövrün meyxanaçılarını ciddi narahat edirdi. Çünki Əlislam ciddi rəqib idi.

Bir çox meyxanaçıların və digər sənət sahiblərinin axırına çıxan məlum pis vərdiş Əlislamın da həyatına hökm edir. Bununla da məşhur meyxanaçının qara günləri başlayır.

Və beləliklə bir zamanlar meyxana meydanlarını çoxduran ən iti meyxana deyən Əlislamın ayağı həmin məclislərdən kəsilir. Onun narkotikə aludəçiliyi artır və o, həbsə düşür.

Həbsdən çıxandan sonra da onun təbi yerində olur. Lakin qurşandığı pis vərdiş onu əvvəlki qədər iti meyxana deməyə, səlis fikirlər ifadə etməyə imkan vermir.

Təəssüf ki, narkotik Əlislam Dağlının karyerasını deyil, həm də cavan canını da məhv etdi.

2017-ci ilin bir yaz sabahında illər əvvəl sönmüş bir ulduz, bu dünyaya da vida etdi. O zaman xəbər saytlarında yalnız bir xəbər diqqət çəkirdi. Yalnız bir xəbəre insanlar üzülürdü:

"Meyxanaçı yüksək dozadan dünyasını dəyişdi"

Bir zamanlar sözü mirvari kimi ard- arda düzən meyxanaçı, bir yaz sabahında doğmalarının və onu sevənlərin gözündə mirvari kimi göz yaşına çevrildi.

P.S Maraqlı məqam da odur ki, Əlislam Dağlının bir çox meyxana meydanlarında etdiyi çıxışların videosu youtube internet portalından silinib.

Türkiyədə ALTAY tanklarının seriyalı istehsalına başlanılıb

Türkiyənin BMC müdafiə şirkətinin Ankaradakı zavodu yerli ALTAY tanklarının seriyalı istehsalına başlayıb. Adalet.az xəbər verir ki, zavod ALTAY-a inteqrasiyası planlaşdırılan Türkiyənin BATU güc qurğusunun təkmilləşdirilməsi işlərini də davam etdirir.

BMC-nin baş direktoru Fuat Tosyalı jurnalistlərə müsahibəsində yerli tankların seriyalı istehsalını "Türkiyənin çoxəsrlik ümidinin təcəssümü" adlandırır.

ALTAY tanklarının Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin zirehli qoşun hissələrinin onurğa sütununa çevriləcəyi gözlənilir.

Ankaradakı HAB sənaye zonasındakı zavodda tankların tam yığılması sikli işə salınıb. "İlk seriyalı tanklar zavodun rəsmi açılış mərasimində konveyerdən çıxarıla-caq", - deyən Tosyalı, həmçinin türk tanklarının dost və müttəfiq dövlətlərə tədarükünü istisna etməyib.

Ələmdar MƏMMƏDOV

Mən bu zamana sığmazam

Zirvəyə doğru: İlyas - İlahi qüvvə, köməyə gələn

(əvvəlki qəzetin
ötən saylarında)

Bəli, İlyas müəllim belə prokuror idi. O, yaxın qohumunu belə, öz iş-çisinə tapşırırmamışdı.

İlyas İsmayılovun Orconikidze (Suraxanı) rayon prokuroru vəzifəsinə təyin etdiyi, təqaüddə olan baş ədliyyə müşaviri Sərdar Əliyev xatirələrində yazır: "Rayon prokuroru olduğum dövrdə, bir dəfə İlyas müəllim zəng edərək bir neftçinin iş telefonunu soruşdu. Mən telefon nömrəsini verdikdən sonra, həmin şəxsə (o, Quyuların Qazılması və Təmiri İdarəsinin reisi idi) zəng edib, məsələ ilə əlaqədar mənə məlumat verməsini xahiş etdim. Aradan bir qədər keçdikdən sonra idarə rəisi bildirdi ki, narahat olmayın, vaxtı ilə müqavilə əsasında bağda su quyusu qazmışıq, quyuda nasazlıq olduğundan İlyas müəllim onu axtarıb. Şəxsi zəmində olan, çox adi bir məsələnin prokurorluğun rəhbəri tərəfindən rayon prokuroruna həvalə edilməməsi bu gün bəlkə də çoxuna təəccüblü və qəribə görünür. Amma həqiqət bundan ibarətdir ki, İlyas müəllim, özü ilə bağlı heç vaxt kimsəyə tapşırıq verməsini məqbul bilmirdi. Çünki bu cür hallar onun əqidəsinə, qüruruna müqabil deyildi.

O, həmişə düzgünlüyün, haqqın tərəfində olmuşdur. Sözün əsl mənasında ədalət fədaisi idi".

Başqa bir misal:

İlyas müəllim Respublika Prokuroru vəzifəsindən çıxandan sonra SSRİ Baş Prokurorluğunda şöbə reisi işləyirdi. 1990-cı ilin noyabr ayında əslən Qəbələ rayonunun Vəndam qəsəbəsindən olan, həkim kimi Moskvada yaşayıb fəaliyyət göstərən, uşaqlıq dostum Yaşar Hüseynovla İlyas müəllimin görüşünə getdim və bir neçə gündən sonra onun xidməti bağında məclis quruldu. Söz demək növbəsi mənə çatanda dedim:

- Mənə ilk dəfədir ki, İlyas müəllimlə bir süfrədə oturmaq nəsisib olub...

Məclisdə iştirak edən İlyas müəllimin yerlisi və dostu sözümü kəsərək, dedi:

- Ay İlyas, sən bu oğlan haqqında o qədər danışmışsan ki, fikirləşirdim ki, yaxın dostsunuz. Bu isə deyir ki, mən İlyas müəllimlə ilk dəfədir çörək kəsirəm...

Cavabında İlyas müəllim dedi:

- Mən Respublika Prokuroru olmuşam. Ələmdar mənim etimadımı doğruldan yaxşı prokurorlardan biri olub.

Haşiyyə: İlyas müəllim bu ağayanaqlığını və gözütoxluğunu ömrünün axırına kimi saxladı. Mən və onunla tez-tez əlaqəsi olan, görüşməyə can atan keçmiş əməkdaşların heç birinə siyasi fəaliyyətlə məşğul olmaq və yaxud qurucusu və sədri olduğu Ədalət Partiyasına hər-hansı bir formada dəstək vermək barədə təklif etmədi...

O, şəxsi ambisiyadan və eqoizmdən uzaq insan idi...

Bir neçə rayonda prokuror vəzifəsində işləmiş, hazırda təqaüddə olan,

baş ədliyyə müşaviri Adil Əsgərov İlyas müəllimdən danışır: "1989-cu ilin avqust ayında İlyas müəllim, səhv etməmişə, Tovuz rayonuna partiya konfransında iştirak etmək üçün gəlmişdi. Bakı şəhərinə qayıdarkən, onu Gəncə aeroportundan yola salırdıq, ətraf rayonların birinci katibləri də onu yola salmaq üçün gəlmişdilər. Təyyarəyə minik başladı və uçuş hazırlandı. Bir qədər keçmiş təyyarə uçuş zolağından meydana qayıtdı. Biz elə bildik ki, təyyarədə nasazlıq var. Ancaq məlum oldu ki, təyyarədə Bakı şəhərinə sərnəşin kimi uçan cavan bir oğlan uçmaq istəməyib düşürülməsini tələb edib. Belə hallarda qaydalara görə, həmin sərnəşin digər sərnəşinlərlə təyyarədən düşürülməli, Bakı şəhərindən mütəxəssislər dəvət olunub təyyarə yoxlandıqdan sonra uçuşa razılıq verilməlidir. Təyyarə boşalan vaxt məlum oldu ki, sərnəşin cavan oğlan ağır dərəcədə sərxoşdur. Onu polisə təhvil verdilər, hadisə yerinə Gəncə Nəqliyyat prokuroru Əli Ömərov dəvət olundu. Burada olan əksər şəxslər, o cümlədən, polis işçiləri həmin sərnəşin oğlanın xuliqanlıq etdiyini təsdiqləyirdilər. Lakin İlyas müəllim Əli Ömərova göstəriş verdi ki, araşdırma aparıb o oğlanı buraxsınlar. Ola bilsin ki, səhətdə, əhval-ruhiyyəsində nəşə problemi var. Ailəsi-uşaqları var, bu halda humanist olmaq lazımdır.

İlyas müəllim Bakı şəhərinə getmək üçün tələsirdi, 4-5 saat gecikməsinə, istidə digər sərnəşinlərlə əziyyət çəkməsinə baxmayaraq, böyük humanistlik göstərdi. Bu fakt onu təsdiq edir ki, İlyas müəllim xırda hadisələri şışirtmədən təmkinli münasibət bəsləyir. Bu, onun böyüklüyünün və humanistliyinin göstəricisidir".

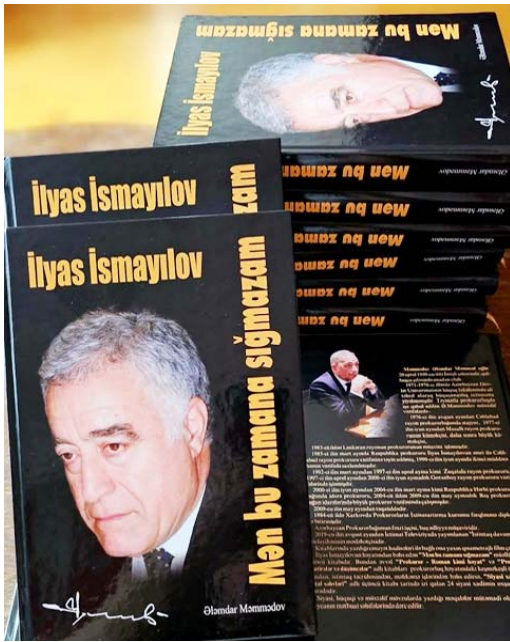
Sərdar Əliyev İlyas müəllimin 80 illik yubileyi münasibəti ilə qələmə aldığı "Gözəl söz, zəka və əməl sahibi" başlıqlı məqaləsində yazır: "...Yadımdadır, başqa bir rayonda trikotaj istehsal edən müəssisənin direktoru barəsində başlanmış cinayət işi, istintaqın davam etdirilməsi üçün xüsusi tapşırıq qaydasında Suraxanı Rayon Prokurorluğuna göndərilmişdi. İlkən araşdırma səthi aparılmaqla, bir xeyli müddət keçmişdi. Müəssisənin direktoru çox mötəbər şəxslər tərəfindən müdafiə olunurdu. Respublika Prokuroru cinayət işini nəzarətə götürmüşdü.

Tərəfimizdən çoxsaylı və hərtərəfli istintaq hərəkətləri aparılmasına baxmayaraq, ittiham vermək üçün sübutlar kifayət qədər deyildi. Rayon prokuroru olaraq istintaqın gedişini və nəticələrini Bakı şəhər prokuroruna, daha sonra Respublika prokuroru İlyas İsmayılova məruzə etdim. Həmin şəxsin cinayət məsuliyyətinə alınması üçün kifayət qədər əsaslar olmadığını bildirdim. Məruzə vaxtı bir anlıq sükut yarandı. Sonra çox çəkinə-çəkinə soruşdum ki, İlyas müəllim,

bütün hallardamı həmin şəxs məsuliyyətə cəlb olunmalıdır?

Sualın belə qoyuluşu bəlkə də bir qədər düzgün deyildi. O vaxt İlyas müəllim ciddi tərzdə mənə baxıb, bildirdi ki, qanunun tələblərinə uyğun və kifayət qədər əsaslar olduğu təqdirdə, həmin şəxsin məsuliyyətə cəlb olunması məsələsinə baxılmalıdır.

Məsələnin ciddiliyinə, həmin şəxsin cəzalanmağa layiq olmasına baxmayaraq, sonradan cinayət işinin icraatına xitam verildi. Belə bir qərarın qəbul edilməsinin təməlinə ədalətlik və qanunun aliliyi dururdu".

Başqa bir misal:

1987-ci ilin əvvəllərində Azərbaycan KP MK-nin bürosu "Yardımlı rayon partiya-sovet və hüquq-mühafizə orqanlarının işi ilə əlaqədar..." məsələ müzakirə etmiş, bir çox insanlar vəzifədən çıxarılmış və partiya cəzası almışdılar. Həmin müzakirədə MK-nin 1-ci katibinin çıxışında adı mafioz element kimi hallandırılmış Yardımlı Raykoopittifaqının idarə heyətinin sədri Əli Quliyev haqqında material yoxlanılıb hüquqi qiymət verilməsi üçün, xüsusi nəzarət qaydasında, Cəlilabad Rayon Prokurorluğuna göndərilmişdi. Göndəriş məktubunda diqqəti çəkən iki cəhət var idi. Övvəla, materialın yoxlanması şəxsən mənə həvalə olunur, ikincisi, qərar qəbul olunmazdan əvvəl rəhbərliyə məruzə edilməsi tapşırılırdı.

Müstəntiq Kərimağa Tağıyevi də cəlb etməklə yoxlamaya başladı. Əli Quliyevə isnad olunan əsas ittiham, məruzədə göstərilirdi ki, evinin ümumi sahəsinin 400 kv.m olması idi. Lakin ev dağ yamacında tikildiyindən yaşayış sahəsinin bir qisminin hündürlüyü 280 sm, digər hissəsi 220, hətta 200 sm idi. Beləliklə, Əli Quliyevə məxsus evin əsas yaşayış sahəsi 74 kv.m, köməkçi sahə 100 kv.m idi. Ümumilikdə, Əli Quliyevin 18 nəfərlik ailəsi var idi. Məhz bu əsasla fakt üzrə cinayət təqibi başlamağı məqsəddə müvafiq hesab etmədim. Digər xırda nöqsanların Əli Quliyevin işdən çıxarılması ilə kifayətlənməli olduğu qənaətinə gələrək, rəhbərliyə məruzə etmədən material üzrə cinayət işi başlanmasını rədd etdim.

Etiraf edirəm ki, rəhbərliyə məruzə etmədən qərar qəbul etməyim diqqətsizlikdən irəli gələn məsuliyyətsizlik idi. Hadisələrin sonrakı inkişafı göstərdi ki, mən bu hərəkətimlə Respublika Prokurorluğu rəhbərliyini çətin vəziyyətə salmışam.

Təxminən altı aydan sonra axşamüstü Respublika Prokurorluğundan zəng edərək səhər saat 10:00-da İlyas İsmayılovun qəbulunda olmağı tapşırıdılar.

Həmin günü Mərkəzi Komitənin bürosunda Yardımlı rayon Xalq Nəzarət Komitəsinin sədri vəzifəsinə təyin olunan şəxsdən 1-ci katib Kamran Bağirov soruşur:

- Sizdə mafioz Əli Quliyev var idi, onun aqibəti necə oldu?

Həmin şəxs cavab verir:

- Əli Quliyevin işi xitam olundu.

Kamran Bağirov dərhal bu məsələ ilə maraqlanır və ona məruzə edilməsini tapşırır.

İlyas müəllim materialı vərəqləyərək ilk sualı belə oldu:

- Göndəriş məktubunda qərar qəbul etməzdən əvvəl Respublika Prokurorluğu rəhbərliyinə məruzə etməniiz tapşırıb. Nə üçün əməl etməmisiniz?

Bu haqlı irad məni sarsıtmışdı. Həmişə mənə dəstək olub, etimad göstərən rəhbərimin etibarını itirmək təhlükəsi ilə qarşılaşmışdım. Bu zaman söhbətdə iştirak edən Respublika prokurorunun I müavini Murad Babayev, necə dəyərlər, sinəsini qabağa verərək dedi:

İlyas müəllim, Ələmdar qərar qəbul etməmişdən əvvəl materialı mənə məruzə edib.

Mən materialı Murad müəllimə məruzə etməmişdim. Sadəcə olaraq, arayış göndərmişdim. İlyas müəllim material üzrə bir neçə iradını da bildirərək Murad müəllimə göstəriş verdi:

Qərarı ləğv edin və əlavə yoxlama aparılması üçün başqa rayona göndərin!

Düzü, ilk dəfə idi ki, özümə qarşı etimadsızlıq hiss edirdim. Ağır düşüncələrlə prokurorluqdan çıxıb xidməti maşına əyləşmək istəyərkən milis işçisi qaçaraq mənə yaxınlaşdı və: **- Sizi Respublika prokuroru çağırır, - dedi.**

Mən təzədən İlyas müəllimin qəbuluna getdim. İlyas müəllim gülümsəyərək:

- Biz sənə inanırıq, materialı götür, öz qərarını ləğv et və göstərilən iradları aradan qaldır, - dedi.

Mən material üzrə öz qərarımı ləğv edəndən sonra bir neçə yoxlama hərəkəti etdim və yenidən cinayət işi başlanmasını rədd etdim.

Aradan illər ötdü. İlyas müəllim Respublika Prokuroru vəzifəsindən çıxmışdı və SSRİ Baş prokurorluğunda şöbə reisi işləyirdi. 1990-cı ilin axırlarında Əli Quliyev rus millətindən olan bir nəfərlə yanıma gəldi. Həmin şəxs özünü və əzamiyyə vərəqəsini təqdim etdi. "İzvestiya" qəzetinin xüsusi müxbiri Voznesenski Əli Quliyev haqqında baş vermiş "qanunsuzluğu" araşdırmaq üçün gəlmişdi. O, materialla tanış olmaq istəyini bildirdi.

(ardı 13-cü səhifədə)

**Təzyiqi
normada
saxlamaq üçün
ən sadə üsul**

Qan təzyiqinə nəzarət etməyin sadə üsulu açıqlanıb.

Adalet.az xəbər verir ki, Böyük Britaniya Ürək Fondunun mütəxəssisləri banan və digər meyvələri pəhrizinizə daxil etməyin qan təzyiqini idarə etdiyini öyrəniblər.

Düzgün qidalanma, fiziki aktivlik və sağlam yuxu ürək-damar xəstəliklərindən qoruyur. Ancaq onların fikrincə, vərdişlərdəki kiçik dəyişikliklər belə nəzərə cəpacaq faydalar gətirə bilər.

Belə addımlardan biri peçenye, şirniyyat və un məmulatlarını meyvə ilə əvəz etməkdir. Banana xüsusilə diqqət yetirmək tövsiyə olunur.

Onun tərkibində uzunmüddətli enerji artımını təmin edən karbohidratlar və təbii şəkərlər, həmçinin həzm üçün lif var. Bundan əlavə, banan qan təzyiqini sabitləşdirə bilən kaliumla zəngindir.

Mütəxəssislər xatırladıqlar ki, qan təzyiqi göstəriciləri böyük ölçüdə orqanizmdə kalium və natrium konsentrasiyasından asılıdır. İnsan duzlu qidalardan çox miqdarda natrium alır. Həddindən artıq natrium bədəndə suyu saxlayır, dövrən edən qanın həcmi artırır.

Bu, qan təzyiqinin artmasının əsasını təşkil edən mexanizmdir. Banan yemək natrium-kalium balansını bərpa etməyə və qan damarlarına yükü azaltmağa kömək edir.

Kardioloqlar vurğulayıblar ki, normal qan təzyiqini saxlamaq və infarkt və insult riskini azaltmaq üçün gündə iki banan yemək kifayətdir.

**Göz qanaması
ilə başlayan gizli
virus yayılır**

Afrikanın Demokratik Konqo Respublikasında ölümlə nəticələnən yeni epidemiyə yayılıb.

Adalet.az xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, "Ebola" virusuna bənzər simptomlarla xəstəxanaya yerləşdirilən 8 nəfərin həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Mütəxəssislər hadisələrin ölümcül "Marburg" virusu olduğunu bildiriblər.

Hadisələr ölkənin cənub-qərbində, Kasai bölgəsində qeydə alınıb. Yüksək hərərət, daxili qanaxma və güclü halsızlıq əlamətləri ilə xəstəxanaya gətirilən şəxslər qısa müddətdə dünyasını dəyişib.

"Marburg" virusu, "Ebola" ailəsinə aid olub, xüsusilə göz və burundan qanaxma ilə özünü göstərir. Virus yüksək yoluxuculuq və ölüm faizinə görə bölgədə panika yaranıb.

ƏDALƏT •

12 sentyabr 2025-ci il

Haşiyyə: Bu, sirr deyil ki, partiyanın rəhbər rolunun Konstitusiya müddəası ilə təsbit olunduğu (6-cı maddə) sovet cəmiyyətində hətta rayon səviyyəsində RPK-nin büro qərarını təsdiqləməmək, az qala partiya orqanlarına qarşı çıxmaq kimi qiymətləndirilirdi. Məsələn, RPK-nin büro iclasında hər hansı bir kolxoz və ya sovxozun fəaliyyəti müzakirə edilir, bir neçə rəhbər işçi ağır partiya cəzası alaraq vəzi-fədən azad olunur və materiallar tədbir görülməsi üçün prokurorluğa göndərilirdi. Çox az adam tapılırdı ki, raykomun əleyhinə gedib, cinayət işi başlasın. Əks halda, prokuror katibin düşməsinə çevrilirdi. Təsadüfi deyil ki, RPK-nin büro qərarı ilə partiya cəzası alaraq vəzi-fədən, hətta orqandan xaric olunan prokuror və prokurorluq işçiləri olmuşdu. Əli Quliyevin məsələsində isə Respublika partiya təşkilatının rəhbəri onu mafioz element adlandırmış və məsələyə hüquqi qiymət verilməsi üçün toplanmış materiallar Respublika Prokurorluğuna göndərilmişdi. Mən, əlbəttə, nə qıyamçı, nə də Don Kixot deyildim. Sadəcə olaraq, uca ədaləti rəhbər tutaraq və ədalət yolunda məni dəstək-

Mən bu zamana sığmazam

ləyəcək rəhbərimə - Respublika prokuroru İlyas İsmayılova arxa-lana-raq belə cəsarətli qərar qəbul etmişdim. Bu məsələdə, necə deyirlər, "qanunun şahlığı" təsbit edilmişdi.

İlyas müəllim Respublika prokuroru vəzifəsindən çıxandan sonra Respublikanın yeni rəhbərliyinin mövqeyinə uyğun hərəkət edənlər bu böyük insana qarşı qarayaxma kompaniyasına başlamışdılar.

...Əli Quliyevin İlyas müəllimə qarşı kin-küdurətlə dolu münasibətinin səbəbi o idi ki, Raykoopittifaqın fəaliyyətini Yardımçı rayon prokuroru yoxlamış və bu yoxlama materialı əsasında Mərkəzi Komitəyə arayıq yazılmışdı. Dostluq münasibətində olduğum insanın qərəzçilik hissi ilə ölkənin ikinci nüfuzlu qəzetinin xüsusi müxbirini yanına salıb gətirməsi, yazı dərc eddirib, İlyas müəllimdən "qisas almaq istəyi", it-tifaq müqyasında tanınmış məşhur jurnalistin pula satılması mənə çox ağır təsir göstərmişdi. Odur ki, bütün qəzəb və nifrətimi birləşdirərək jurnalistə əsəbi şəkildə bildirdim:

- Əli Quliyev və qardaşı Tofiq mənim dostlarım olduğu üçün, həmin dövrdə onun xeyrinə tərəfkeşlik etmişəm, qərar qanunsuz olduğundan ləğv edib, cinayət işi başlayıb, Əli Quliyevi həbsə alacağam.

Əli müəllim məni yaxşı tanıdığından qonağı götürüb çıxıb getdi. Bir neçə gündən sonra isə görünür səhv etdiyini başa düşərək, yanıma gəlib üzrxahlıq etdi.

Yaxud, başqa bir fakt. 1989-cu ilin payız ayları idi. Bir nəfər avto-qəza törətmişdi. Qəza nəticəsində atası ölmüş, öz oğlu və qardaşı oğlu ağır xəsarət almışdı. Həmin şəxs Xabarovsk şəhərində hərbi qulluqçu olmuş, bir il əvvəl qardaşı vəfat etdiyinə görə atasının təkidi ilə hərbi qulluqdan tərxis olunmuş və Cəlilabada qayıtmışdı.

Mən İlyas müəllimə telefon açaraq, zərərçəkmiş özü olduğuna görə (qanunda bu nəzərdə tutulmamışdır), cinayət işini xitam etmək istədiyimi bildirdim. İlyas müəllim dərhal razılaşdı. Bir saat keçməmiş mənə zəng etdi və dedi:

- Öləmdər, mövqeyin düzgündür, amma bir ildən sonra mən harada olacam, sən harada olacaqsan, bilmirik. Başqaları gəlib onu incidərlər. Ən yaxşısı budur ki, işi məhkəməyə göndər, dövlət ittihamını özün müdafiə et və şərti cəza istə. Məhkəmə ilə əlaqədar çətinlik yaranarsa, mənə bildir.

Dedi ki, kimi də etdim. Həmin şəxsin cəzası məhkəmədə şərti həsb edildi. Bu, həmin dövrdə görünməmiş hadisə idi.

Bu gün hamı yekdil fikirdədir ki, SSRİ adlı nəhəng dövləti M.Qorbaçov dağıtdı. Mən hüquqşünas kimi hesab edirəm ki, M.Qorbaçovun dağıdıcılıq planlarından biri "Sosialist qanunçuluğunun və hüquq qaydalarının daha da möhkəmləndirilməsi, vətəndaşların hüquq və qanuni mənafelərinin qorun-masını gücləndirmək tədbirləri haqqında" Sov.İKP MK-nin 1986-cı il tarixli qərarı idi. Belə bir qərarın olma-cığı hələ Y.Andropov6 vaxtında gözlənilirdi. Söz-söhbət gezirdi ki, istintaq bir əldə cəmləşəcək, prokurorluğun hüquqları və cəmiyyətdəki yeri bir qədər də artırılacaqdır. Əvəzində, həmin qərarda prokurorluq və istintaq işçilərinin vəzifə xətasına görə ikiqat tənbeh edilməsi nəzərdə tutulurdu. Başqa sözlə, xəyata yol vermiş istintaq və prokurorluq işçiləri nəinki intizam tənbehinə, həmçinin partiya tənbehinə məruz qalırdılar. Məsələn, Qəbələ rayonunda bir qrup şəxs (ikisi erməni olmaqla) qabaqcadan əlbir olub xüsusilə külli miqdarda dövlət əmlakını taladıqlarına görə Ali Məhkəmənin hökmü ilə məhkum olunmuşdular. Sonradan SSRİ Ali Məhkəməsi Plenumunun qərarı ilə hökm ləğv olunduğuna görə, həmin işdə iştirakı olmuş prokurorluq və istintaq işçilərinin demək olar ki, hamısı - başda Respublika prokurorunun birinci müavini Ə.Sultanov olmaqla ağır partiya cəzası alaraq, SSRİ Baş Prokurorunun əmri ilə prokurorluq orqanlarından xaric edilmişdilər.

Bu qərar hüquq mühafizə orqanlarını partiya orqanlarından asılı vəziyyətə salırdı. Prokurorluq və istintaq işçiləri səhsiz işləməyə məhkum edilmişdilər. Heç kim risqə getmək istəmirdi. Bunun nəticəsidir ki, tezliklə bütün ölkə üzrə cinayətkarlıqla mübarizə zəiflədi. Bağlı cinayətlərin sayı sürətlə artmağa başladı (statistik göstəricilər bunu təsdiq edir).

Belə bir şəraitdə İlyas İsmayılov şəxsiyyəti prokurorluq orqanları-nın nisbi müstəqilliyini saxlaya bildi.

İlyas müəllim təkcə Respublika prokuroru deyil, həm də geniş miqyasda dövlət xadimi idi. Bir misal gətirəcəyəm. Prokurorluğun binasını təmir etmək üçün vəsait ayrılması barədə ona müraciət etdim. Mənə dedi ki, Cəlilabad rayon Prokurorluğunun binası pis deyil. Sizin rayonda onsuz da çoxlu tikinti işləri aparılır. Mən Prokurorluğa ayrılan vəsaiti tikintisi az olan rayonlara yönəldirəm.

O zamanlar Yardımçı Rayon Prokurorluğunun binası yox idi. Sonralar Yardımçıda gözəl bir prokurorluq binasının inşa edildiyi-ni eşitdik. Bu xəbər hamı kimi məni də çox sevindirdi...

ƏLİBALA HACIZADƏ - 90

"Çox vaxt məndən soruşurlar ki, niyə səni uşaq da, cavan da, qoca da, qadın da, kişi də-bir sözlə, hamı belə çox istəyir? Mən uzun müddət bu cür sorğulara cavab vermirdim, ancaq bu sualları verənlərin çox olduğunu görüb indi deyirəm; çünki mən bütün insanların, sizin hamınızı ülvə, təmən-nasız bir məhəbbətlə sevirəm; çünki mən sevnələri sevmişəm, ölənə ölmüşəm, ac qalanla ac, susuz qalanla susuz qalmışam; ona görə siz məni belə çox sevirsiniz, sevməyə bilməzsiniz; çünki yazıl-mamış bir qanundu: sevməsən, sevilməzsən".

Bu sətirlərin müəllifi görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşünas, Azərbaycan oxucularının sevimlisi Əlibala Hacizadə idi.O, yetmişinci illərin ən populyar yazıçısı idi və bunu gizlətmək lazım deyil. Təkcə əsərlərinin geniş oxucu auditoriyası əldə etməsinə görə deyil, həm də bu yazıçının bir insan və sənətkar kimi sevilməsinə deydi bu populyarlıq. "Mən çətin, əzəbli, sıxıntılı bir ömür yaşamışam. Həyatım boyu gördüklərim, yaşadığ-larım, çəkdiqlərim bəlkə də iki-üç insan ömrünə bəş edər"- bu sözləri Əlibala Hacizadə 70 yaşı olanda-iyirmi il əvvəl söyləmişdi. Təbii ki, əsl yazıçı ömrü başlanğıcdan sonadək belə əzəbli, sıxıntılı keçir, dün-yada fiziki ömrü "xoşbəxtlik" sözü ilə uyğunlaşan yazıçılara nadir hallarda təsadüf edərsiniz. Amma bu əzəbli, sıxıntılı ömür yazıçının istedadı və şəxsiyyətinə heç bir xəlq gətirmə-yib. "Ümumiyyətlə, həyatda nə istəmişəmsə, Tanrım verib, gec verib, amma verib. Əvvəl sınayıb, sıxıb, imtahana çəkib, dözdüyümü, nəşü-kür, asi olmadığımı görüb istədikləri-min ən yaxşısını əta edib mənə"- bu etirafın müəllifi də Əlibala Hacizadə-dir.Bir insan kimi çox mədəni, əsl Azərbaycan ziyalısıydı. Elə bir insan idi ki, qalmaqalı, kiminləsə çəkişmə-ni, münafişəni sevmirdi, lap elə incik düşdü-yü (ya haqlı, ya haqsız) adamlarla da tezliklə dil tapa bilirdi. Bütün ömrü boyu bir iş yeri olub-Şərqşünaslıq institutunda çalışıb (el-milər namizədi idi), yalnız beş il (1966-1970) Əfqanıstanda müter-cimlik edib. Bütün tanınmış yazıçı-larla, alimlərlə dost idi, xasiyyətində elə cəhətlər vardı ki, heç kəs bu ürə-yi açıq, sözü-söhbəti düzlu insanla ünsiyyətdən çəkinmirdi. Amma ən çox oturub-durduğu, yol yoldaşı, süf-rə yoldaşı olduğu, həqiqi dost deyə bildiyi beş-altı adam vardı: böyük alim Əkrəm Cəfər, şair Fikrət ca, ya-zıçılar-Nahid Hacizadə, Əlövsət Bə-şirli, bir də Oqtay Rza. Hər bir yazıçı üçün hansı dövlət memurundan, və-zifəli şəxsdən, nəşriyyat rəhbərindən ya messenetdan qayğı görmək heç vaxt unudulmur, çünki bu dünyada sözün sahibi olan insanlar o sö-zə qiymət verə biləcək adamların qay-ğısına ehtiyac duyurlar. Əlibala Ha-cizadəyə də belə qayğı göstərən in-sanlar olub. O, belələrini ehtiramla xatırlayırdı. 1980-ci ildə, yayın qiz-mar günlərinin birində ulu öndər-Heydər Əliyev Saatlı rayonunda pambıqçı qızlar işləyən bir briqada-ya gəlir, qızları başına yığib onlara bu ağır zəhmətləri üçün təşəkkür edir və sonra soruşur ki, nəyə ehti-yacınız var, deyin, utanmayın. Qız-lardan biri utana-utana qabağa çıxıb deyir ki, sağ olun, Heydər müəllim,

bizim heç nəyə ehtiyacımız yoxdur, Amma bir xahişimiz var. Bu yaxınlar-da bir "İtkin gəlin" kitabı çıxıb, ondan bizim kəndə cəmi bir-cə nüsxə gəlib çıxıb, qızlarımız onu oxumaq üçün növbəyə durublar, mən 23-cü adamam. Əgər mümkünsə, deyin, o ki-tabdan bir az çox buraxsınlar.

Ulu öndərin göstərişilə "İtkin gə-lin" hərsi 100 min tiracla iki dəfə nəşr edilir. Bu, Sovet dönəmində bir Azərbaycan yazıçısı üçün ən yüksək bir tirac idi.

Əlibala Hacizadənin ilk mətbu əsəri - "Mənim müəlliməm" hekayə-si 1956-cı ildə Uşaqgəncnəşrin bu-raxdığı "Gəncliyin səsi" almanaxın-da çap edilmişdi. İlk kitabı-"Heykəl gü-lür" hekayələr kitabı isə 1961-ci il-də işıq üzü gördü. Əlli beş illik yara-dıcılığı ərzində o, bir nasir kimi ta-nındı da, sevidi də. Yaradıcılığa he-kayə ilə başladı, sonra bir-birinin ar-dınca povestlər qələmə aldı, yetmi-şinci illərdə isə ilk romanı - "Təyyarə kölgəsi" çap olundu. Sonra isə onu məşhurlaşdıran digər romanlar yazıl-dı. Bir sözlə, o, müasir Azərbaycan nəsrinə öz dəyərli töhfələrini verdi.

Ə.Hacizadənin hekayə və poves-tlərinin mövzusu müasir həyatdan götürülürdü, yazıçı həm də uşaqlığı-nın ən çətin və məşəqqətli keçən dövründən-müharibə illərinin acı hə-qiqətlərindən söz açır. O, təkcə ha-disələri təsvir etmək, təqdim etdiyi obrazların səciyyəvi xüsusiyyətlərini canlandırmaqla işini bitmiş hesab etmirdi, cəmiyyətdə baş verən mə-nəvi-əxlaqi prosesləri də bu əsərlə-rin sücətinə hopdururdu. Yəni onun təsvir etdiyi insanlar və hadisələr ya-şadığı zamanın sosial-mənəvi at-mosferini əks etdirirdi. "Həs-rət, "Mərdlik", "Məhəbbət olmayan evdə" povestində müharibədən sonrakı il-lərin gerçəkliyi əks olunurdu. Ymu-miyyətlə, Əlibala Hacizadə Azərbay-can nəsrində mənəvi-əxlaqi problemlərin bədii həllini canlandıran, müasir Leyli və Məcnunların heka-yətlərin qələmə alan nasirlərdən biri olmuşdur. Onun "Təyyarə kölgəsi" və "Vəfalım mənim" romanlarında üç məkan təsvir olunur-biri elmi -tədqiqat institutudur, burada elmi məsələ-lər müzakirə edilir, ədəbi problemlər-dən söz açılır, elmdə xaltura məsələ-ləri pislənilir, təşkilatçılıq metodunda nəzərə çarpan karyerizm kəskin tən-qid atəşinə tutulur.

İkinci məkan ailədir: cəmiyyətə layiq insan necə tərbiyə olunmalıdır, kişi ilə qadın, valideynlə övlad ara-sında münasibətlər necə qurulmalı-dır-bu məsələlər ailə və cəmiyyət müstəvisində öz həllini tapır. Ailədə pis tərbiyə almış oğul əsl vətəndaş

ola bilərmə? Üçüncü məkanın ünvanı isə sevnə ürəkləridir. Hər iki roman-da məhz bu xətt diqqəti daha çox cəlb edir.

Əlibala Hacizadənin "İtkin gəlin", "Əfsanəsiz illər", "Ayrılığın sonu yox-muş" roman-trilogiyası isə Əfqanıs-tanda baş verən ictimai-siyasi hadi-sələrdən daha çox lirik-sentimental məhəbbət macəralarını əks etdi-rir.Hər üç roman təsvir olunan hadi-sələrin dramatikni, psixoloji mə-qamları ilə oxucuları cəlb edirdi və elə bu səbəbdən Azərbaycan oxucu-su üçün həmin romanlar stolüstü əsərlərə çevrilmişdi. Romanlarda əf-qanların yaşayış tərzli, milli əxlaqi səciyyələri, etnoqrafik aləmi dərin müşahidələrlə qələmə alınmışdı, hiss olunurdu ki, Ə.Hacizadə Əfqan-istanda beş il müddətində təkcə tərcüməçi kimi fəaliyyət göstər-miş, həm də bu xalqın həyat tərzini, məişətini, adət-ənənələrini, dini ba-xışlarını diqqətlə müşahidə etmişdir.

Əlibala Hacizadəni bir romancı kimi səciyyələndirən özəl xüsusi-yətlər vardır. Onu çox vaxt Məmməd Səid Ordubadi ilə də müqayisə edir-lər.O da Ordubadi kimi romanlarında maraqlı hadisələr qurmağı, xüsusilə macərəçiliyə meyl etməyi, əsas ha-disələri sevgi xətti ilə əlaqələndirmə-yi çox sevirdi. Acaq fərq burasında idi ki, Ordubadi epik nəsrin, Əlibala Hacizadə isə lirik nəsrin yaradıcıla-rından idi. Lirikə onun sonralar qə-ləmə aldığı "Dünyanı tanı", "Möcüzə", "Xoş gəlmisən Nərgizim", "Ölüm yoxdur" romanlarında da başlıca üs-lubu təşkil edir. Adını çəkdiyimiz bu son əsərlər isə müasir həyatda baş verən hadisələri əks etdirirdi. Bu əsərlərdə də insanın yüksək mənəvi keyfiyyətləri təbliğ olunur, mənfiliklər isə tənqid hədəfinə çevrilirdi.

Əlibala Hacizadə həm də şərqşü-nas alim və ədəbiyyatşünas idi. Onun "Ferruzi Yəzdinin poeziyası", "İran romanının tarixi", "Mirzadə Eş-qi-vaxtsəz söndürülmüş məşəl", "Sadiq Hidayət-hekayə ustası kimi" monoqrafiyaları, çoxlu sayda elmi-tənqidi məqalələri (bu yazıların ək-səriyyəti müasir ədəbiyyatımızın tədqiqinə həsr olunub) var. Haçansa onun bu sahədəki fəaliyyəti də tədq-iq olunmalıdır.

Və nəhayət, onun şeirləri haqqın-da. O, heç vaxt özünü şair adlandı-rmırdı. Ancaq yazdığı şeirləri də onun yaradıcılığından təcrid oluna bilməz, çünki bunlar sözün həqiqi mənasın-da ŞEİRdir. Lirik, kövrək və həzin qəlb çırpıntılarını, romantik sevgi duyğularını əks etdirən şeirlər və heç də təsadüfi deyil ki, o şeirlərin bir ço-xu xanəndələrin, müğənnilərin repertuarına da yol tapıb. Qoy bu yazı-nı da ruhu bizimlə olan, xatirəsi ürə-yimizdən silinib getməyən o gözəl insanın bir şeiri ilə sona yetirək:

**Ölüm bu dünyanın o üzündədi,
Bu üzü dünyanın güldü, çiçəkdı.
Ölməzlik-məhəbbət zirvəsindədi,
Məhəbbət-əbədi ömür deməkdi.**

**Hcranın yolları bitməz-tükənməz,
Vüsal yollarına qar ələnbıdı.
Ömrünü eşqinə qurban deyən kəs,
Xəyanət əliylə güllələnbıdı.**

**Sızlama ürəyim, sən dözümlü ol,
Dünya gah acıdı, gah da şirındı.
Bir gözünlə ağla, bir gözünlə gül,
Dünya azabına dözənlərındı.**

YASİF NƏSİRLİ,
Əməkdar incəsənət xadimi

İmaməddin Şahverdi oğlu Zəkiyev 10-illik təhsilini keçmiş Qonaqkənd rayonunun Cimi kəndində uşaq evində yaşayarkən, alı təhsilini Bakı Dövlət Universitetində, aspirantura və dokto-rantura təhsilini AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda almışdır. Ədəbi yaradıcılığa şeirlə başlamışdır. Onun ilk mətbu şeiri orta məktəbdə oxuyarkən Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının katibi, xalq yazıçısı Hüseyn Abbaszadənin xeyir duası ilə "Azərbaycan pioneri" qəzetində çap edilmişdir.

Bir il rayon qəzeti redaksiyasında çapçı işləyəndən sonra BDU-ya qəbul olan İ.Zəkiyev Universitet qəzetində, Azərbaycanın mətbu orqanlarında, ədəbi almanaxlarda vaxtaşırı maraqlı poeziya nümunələri ilə çıxış etmişdir. O, yazır:

***Tanrı bu dünyanı qurandan bəri
Bu günü sabaha təkan yaradıb.
Uğursuz, bəhərsiz keçən günləri
Əl-ayaq dalayan tikan yaradıb.
Daha başqa bir poetik nümunə:
Kitabı günəşə bənzədib ellər,
Onsuz nə baş işlər, nə də ki, ürək.
Günəşi kitaba sığdıran ellər
Qızıla tutulsun, qızıla gərək!***

İ.Zəkiyevin mətbu şeir və poemalarında yadda qalan belə poetik nümunələrdən də aydın görünür ki, onun qələmindən nə çıxıbsa, yonulub çıxıb. Buna görə "Heyrət doğuran qeyrət" poeziya çələngində, "Qonaqkənddən başlanan yol", "Ömürdən səhifələr" kitablarından və digər irili-xırdalı yazılarında yad cizgilər əksini tapmamışdır. O, yaxşı bilir ki, şeirin mayasını bulandıran mətləblər müəllifin fikir enerjisinin nüvəsinə zərbə vurduğuna görə oxucu qəlbinə isindirməkdən acizdir. Həyatın, ədəbiyyatın, elmin nəbzini tuta bilənlər bunun danılmaz həqiqət olduğunu daha yaxşı bilirlər. İ.Zəkiyev də ilk qələm təcrübəsindən üzü bəri sözü ilə əməli düz olan çoxsaylı müəlliflərdən biri kimi özünü də, sözünü də yad təsirlərdən qoruya bildiyinə görə şeirlərində həyatın nəbzi duyulur. Bu fikrin məntiqi nəticəsi olaraq müəllif yazır:

***Düz sözlə milyonlar ayıla bilər,
Həqiqət yerinə qoyula bilər.
Saf sözün səhv sözə zəfər çalması
Bölgədən bölgəyə yayıla bilər.***

***Calaq üsulu ilə yazılan əsər
Qələmdən keçsə də yaşaya bilməz.
Düşüncə sığalı görməyən əsər
Milli qeyrət yükü daşıya bilməz!***

Sağlam milli düşüncə adamı olan İ.Zəkiyev 50 il bundan əvvəl qələmə aldığı "Zor - ağıl kürsüsündə" adlı ədəbi-tənqidi məqaləsində yazmışdır ki, "Yazıçı da xalqa xidmət edən müəllimdir.

Onun sinfi - oxucu auditoriyası, dərsləri - yazdığı əsərlər, lövhəsi - sağlam beyinlərdir. Müəllim işlədiyi məktəbin, müəllif mənsub olduğu xalqın tarixinə yeni səhifələr yazır:

Əqidə mövqeyi ilə indiki qənaətinin üst-üstə düşdüyünü onun öz sözləri də təsdiq edir:

***Qələm fayda verməz heç vaxt heç kəsə -
Şam kimi başından şölənməyə.***

QƏLƏMƏ BAĞLI ÖMÜR

***Kağız da itirər öz dəyərini -
Qələmin ucundan dür ələnməyə.***

Müəllif fikrini belə süsləndirməkdə haqlıdır. O, poeziyanın işıqlı yolları ilə ədəbiyyata gələn qələm sahibi kimi ildən-ilə püxtələşmiş, sözünün məntiqinə və fəlsəfi mənə tutumunun cəkisinə diqqətini artıran söz adamı kimi doğru yazmışdır ki:

***Sözün cilovunu boş buraxan kəs
Oxucu sevgisi qazana bilməz!***

Müasirliyə, vətənpərvərliyə və s. heyrət doğuran həyat həqiqətlərinə güclü meyli olan qələm sahibi kimi İ.Zəkiyev gördüklərinə, eşitdiklərinə, duyduqlarına seyririci nəzərlə baxmır. Söz çayının burulğanına düşmək təhlükəsindən özünü qoruyan müəllif fikirlərini düşüncə süzgecindən keçirəndən sonra əldə etdiyi səmərəli nəticə üzərində dayanmağı daha məqbul sayır. Həyat kredosunun məziyyətlərini əks etdirən şeir və poemalarında sülhə, əmin-amanlığa, quruculuğa məhəbbət, düşməyə nifrət hissi onu daha çox düşündürən məsələlərdendir. Qalib Prezidentimizə, Qalib Ordumuza, 44 günlük mühtəşəm Zəfərimizə, Qəhrəman Şəhidlərimizə həsr etdiyi əsərlərində yadda qalan mısralar, ütlənmiş fikirlər könül açıq və bir oxunuşda yadda qalır. Məsələn:

***Hayları lap zəlif eləyib Ordum,
Üstünə od-alov eləyib Ordum.
Düşməni lampasına neft tökənlərin
Kefini kəfənə bələyib Ordum!***

***Qarabağ ağ günə çıxandan bəri
Ağrılar çəkilib ürəyimizdən...***

Müəllifin şeirlərində forma və məzmun vəhdətinə, ümumxalq dilinin incəliklərinə hörmət etməyə çalışması daha qabarıq görünür. Bir çox döyüş bölgələrində, xüsusilə Cəbrayılın düşməni tapdığından azad edilməsində misilsiz qəhrəmanlıq nümunəsi göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalmış Polkovnik-leytenant Rəşad Rəşid oğlu Quliyevin igidliyinə həsr etdiyi "Şəhid ömrü" poemasında Rəşadın hərbi təhsil illəri ilə qəhrəmanlıq illəri çox sadə bir dildə vəsf edilmişdir:

***Jurnalda bir sətirə
Sığardı bir vaxt adı,
İndi kitaba sığmır
Mənə dolu həyatı.***

***Daşnakların kürkünə
Birə saldığı gündən,
Bir addım da geriyə
Çəkilməmişdir öndən.***

***Çətin anda baxmayıb
Qara, qısa, yağısa,
Səylərini görənlər
Layiq görüb alqısa.***

***Şəhid olana qədər
Düşməyə qan uddurub.
Düşməyə qan tökməyin
Acısını daddırıb.***

Eyni məntiqin davamını İ.Zəkiyevin yeni çapdan çıxmış və müterəqqi çalarları özündə ehtiva edən "Ləyaqət" kitabında da görürük:

***Qansızlar nə üçün haqq yola girmir?
Sülhdən danışana hay niyə vermir?
Erməni xalqına silah verənlər
Ağıldan bir zərrə pay niyə vermir?***

Adı çəkilən kitabda yer almış digər poetik lövhələr kimi Qarabağ mövzusunun da Azərbaycan Prezidentinin Dəmir Yumruğuna, Polad İradəsinə və

Dönməz Siyasətinə layiq səviyyədə oxucuların mühakiməsinə verilməsi təqdirləyici haldır. Kitabın "Dünyanı heyretə salan möcüzə" adlı ikinci hissəsi yaxşı cəlalanması baxımından birinci hissədən heç də geri qalmır:

***Qırx dörd gün ərzində əsgərlərimiz
Xalqı dərd-bələdan qurtara bilib,
Bir çoxu evinə qayıtmasa da
Bizi Qarabağa qaytara bilib!***

***Döyüşün ən çətin məqamında da
Atəşi Zəfərə döndərib onlar.
Torpağın üstünə göz dikənlərə
Torpağın altında yer verib onlar!***

Bu kimi səmimi mısralardan sonra Qarabağın ildırım sürətli tərəqqisinin əbədliliyinə müəllifin sonsuz inamının

milyonların tükənməz ümidləri ilə üst-üstə düşməsi fərəh doğurmaya bilərmi?!

***Azərbaycan anadır, Qarabağ bala,
Ana bala ilə girib qol-qola,
Şərəflə, qürurla sabaha doğru
İri addımlarla çıxıblar yola...***

İ.Zəkiyevin yaradıcılığında iki qoşa qanad mühüm yer tutur: poeziya və elm. Hər iki sahədə müəllifin dili sadə, fikri aydın, məqsədi - tərəqqiyə xidmətdir. Qələminin sığalını görmüş mövzular arasında axtarış, tapıntı, mülahizə və polemika yönümlü mövzularla yanaşı ədəbi, elmi, tənqidi məqalələr də çoxluq təşkil edir. Onun yazdığı əhatəli əsərləri AYB-nin nəşrlərində, AMEA-nın, Mədəniyyət Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyinin elmi məcmuələrində, habelə Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Ukrayna universitetlərinin "Elmi əsərləri"ndə və digər nüfuzlu dərgilərində dərc olunmuşdur.

Alimin elmi tədqiqat işinə obyektivlik prizmasından yanaşmasını şərtləndirən amillər sırasında düşüncə şəffaflığı və məsuliyyət hissi əsas yer tutur. Onun ürək qanı, alın təri və istedad şirəsi ilə yazılmış hər bir ədəbi, elmi, tənqidi məqaləsində tarixi həqiqətin özünü ağırdan dəlillərlə yanaşı, yaradıcılıq meyarlarının tələblərinə biganəlik göstərənlərə qarşı bir ittiham kimi səslənən məqamlar da çoxdur. Məsələn, AMEA-nın nəşr etdiyi (1963) "Kitabxana-bibliografiya terminləri lüğəti"nin tənqidinə həsr edilmiş "Təşəbbüs yaxşıdır, amma..." məqaləsi sensasiya doğuranda İ.Zəkiyev Universiteti yenicə bitirmişdi... Onun sonrakı yazıları da öyrənən, öyrədən və islah edən alim qələminin uğurlu nəticələrindən soraq verir.

İ.Zəkiyevin yenilikçi alim olduğu saysız-hesabsız məqalələrinin adlarından da aydın görünür: "Bir avtoqrafın taleyi", "Yeni fikir: ilk Azərbaycan kitabı Avesta", "Nizami - öyrənilməmiş səhifələr", "Qədim yazı materialları, kitablar və kitabxanalar", "Klassik irsin tədqiqi", "Dürğu işarələri haqqında nə bilirlik", "IV-VII əsrlərin mənəvi mənzərəsinə bir baxış", "VII-VIII əs-

lərdə Azərbaycan kitabına doğma və yad münasibət", "Azərbaycan kitabı IX-X əsrlərdə", "Qədim Bərdə və Gəncə kitabxanalarının açılmamış səhifələri" (X-XI əsrlər), "Unudulmaz şairin unudulmuş irsi" (Məsud ibn Nəmdar haqqında), "Orta əsrlərin naməlum Xınalıqlı alimləri", "İki əsrin üç parlaq siması" (N.Tusi, F.Rəşidəddin və Q.Rəşidi haqqında), "70 il qələm və fırça ustaları arasında" (Cəfər Təbrizi haqqında), "Kitab sandıqlarının açılmamış sirləri", "Azərbaycanda kağız istehsalı tarixindən", "Beş əsr yarımından sonra tanınan alim" (Mahmud Xınalıqlı haqqında), "Kitablar arasında keçən ömür" (K.Behzad haqqında), "Sultan Məhəmmədin ömür kitabından səhifələr", "Seyfəlmülük" dastanı haqqında bilinməyən həqiqət", "Naməlum "Həsəbat"ın məlum mətni", XIX əsrin naməlum şairi, mətnşünası, folklorçusu, tərcüməçisi, xəttatı və kitab tərtibçisi "Rizvan Əlikim kimdir?", M.F.Axundzadənin məlum ərizəsinin məlum şərh-i", "M.F.Axundzadənin milli mətbəə açmaq səyləri", "M.F.Axundzadənin məlum avtoqrafları", N.Nərimanovun Bakıda açdığı zəngin kitabxanadan sonra Şərqdə böyük əks-səda doğurmuş Quba kütləvi kitabxanasının fədakar təsisçisi "Mirzə Məhəmmədəli Qasımov kimdir?", "S.Ə.Şirvaniyə aid edilən bir imza haqqında", "Bir cümlənin açımı", "XIX əsrin kitablarını vərəqlərkən", "İlk azərbaycanlı ensiklopediyaçı və nəşri dayandırılmış ilk Azərbaycan Ensiklopediyası" (17 cildlik nəşr ermənilər və Moskvadakı havadarlarının xəyanəti haqqında), "Azərbaycan teatrının yaddaş kitabı", Azərbaycanın poçt-rabite tarixi haqqında "Analoqu olmayan kitab" və s. məqalələr unudulmuş və unutturulmuş Azərbaycan-türk həqiqətlərini təsdiqləyən və müəllifə halallıq haqqı qazandıran alim möhürüdür.

Mübaligəsiz demək olar ki, İ.Zəkiyev təkzibolunmaz axtarışları, tapıntıları və işıqlı elmi mülahizələri ilə Azərbaycan kitabşünaslığının əhatə dairəsinə xeyli genişləndirmiş, özündən sonrakı mütəxəssislər, tədqiqatçılar, oxucular və maraqlananlar üçün etibarlı zəmin hazırlamışdır. Onun qələmindən çıxmış və elmi ictimaiyyətin marağına səbəb olmuş "Yazıçı və kitab", "M.F.Axundov və kitab mədəniyyəti", "M.F.Axundov kitab, kitabxana və mütaliə haqqında", "Əsrlərin əks-sədasi", "Azərbaycan kitabının inkişaf yolu (Qədim dövrdən XIX əsrin sonuna qədər)", "Azərbaycanda nəşriyyat işi (Əlyazma kitabından çap kitabına qədər, müstərek)" və s. kitabları da mütaliyə həvəskarlarına yeni impuls vermişdir. Bu həqiqəti nəzərə alan Azərbaycanın nüfuzlu dövrü nəşrləri alimin "Azərbaycan Ensiklopediyası" Nəşriyyat-Poligrafiya Birliyində həyata vəsiqə almış "Azərbaycan kitabının inkişaf yolu. (Qədim dövrdən XIX əsrin sonuna qədər) monoqrafiyasını "Azərbaycan kitab tarixi haqqında ilk iri həcmli kitab", "Kitabşünaslıq elminə töhfə", "Üç min illik tarixin açılmamış səhifələrinə güzgü tutan əsər", "sensasiya doğuran çox faydalı monoqrafiya" kimi "öz aktuallığını həmişə saxlayacağını" əminliklə ifadə etməsi və "Təəssüf ki, bu zəngin tarix uzun illər bizə öyrədilməyib" qənaətini diqqətə çatdırması əslində həqiqətin etirafıdır.

SSRİ-nin süqutuna qədər düşməni ünsürlərin üfürdüyü və havadarlarının dəstəklədiyi rüsvayçı yalanlara aldananlarımız da az olmamışdır. Bu məsələ ilə əlaqədar "Qobustan" jurnalının redaktoru ilə bir maraqlı müsahibəsində İ.Zəkiyevin verdiyi lakonik cavabı qürur doğurmaya bilərmi?! "Bir sıra

məqalə və kitablarda yazılmışdır ki, 1920-ci ilə qədər Azərbaycan xalqının 98 faizi (?) savadsız olmuşdur. Bu rəqəmin qara rəngini tündləşdirib 99 yazanlar da vardır. Hakim imperiyanın yalanlarına uyan 1930-cu illərin qurbanlarından biri isə yazmışdır ki, qədim dövrdən sovet dövrünə qədər "müstəqil, zəngin və dərin bir mədəniyyətimiz heç bir zaman olmamışdır". Halbuki Azərbaycan keçmiş əsrlərdə, xüsusilə IV-VII əsrlərdə tərəqqi dövrü keçirmişdir. Sonrakı beş əsrlik mərhələni isə "qızıl əsrlər", "parlak əsrlər", "altın dövrü" kimi başa vurmuşdur. Bu həqiqəti nəzərə alan M.F.Axundzadə, M.Kazım bəy və başqa müdrik qələm sahibləri əsərlərində göstərmişdilər ki, Azər-baycan xalqı heç bir əsrdə ədəbiyyat, elm, mədəniyyət, incəsənət, kağız istehsalı, parça istehsalı, rəng istehsalı, kitab, kitabxana, kitab bazarı, məktəb və s. sahələrdə "Avropa ölkələrinin heç birindən geri qalmamış, hətta çox sahədə Avropanı qabaqlamışdır".

Lomonosov Universitetinin professoru Şeydabəy Məmmədovun İ.Zəkiyevin "M.F.Axundov və Azərbaycan kitab mədəniyyəti" namizədlik dissertasiyasını "Axundovşünaslığa töhfə" adlandırməsindən, "VAK"-ın əməkdaşı E.N.Kuznetsovanın "İzdatelskoye delo. Knigovedeniye" jurnalında dərc etdiyi məqaləsində əsəri "sensasiya doğuran dissertasiya" kimi qiymətləndirməsindən (Moskva, 1971, №10, s.33-34) sonrakı illərdə Ə.Mirəhmədov, X.Məmmədov, A.Nəbiyev, İ.Həbibbəyli, T.Kərimli, M.Nağısoylu, A.Xələfov, Q.Paşayev, M.Qasımlı və b. ustad alimlərin İ.Zəkiyevin qələminə dəyər verməsi, kitablarından bir neçə kollec və universitetdə dərs vəsaiti kimi istifadə edilməsi, tədqiqatları əsasında məqalə yazılması və ADPU-nun "Xəbərləri"ndə işıq üzü görməsi, əsərlərindən seçmələr əsasında "Qobustan" jurnalının nömrəsində yeddi məqaləsinə yer verilməsi, yaradıcılıq yoluna dair ADMIU-da uğurlu magistr dissertasiyası müdafiə edilməsi və s. fərəh doğuran göstəricilər də tanınmış ədəbiyyatşünas-kitabşünas alimin ömür kitabının yeni səhifələrə zənginliyindən soraq verir.

"Kitab - yazıçı üreynin qəliblənmiş formasıdır" - deyən İ.Zəkiyevin əsərlərində çat yeri tapmaq çətinidir. Az öyrənilmiş və öyrənilməmiş çoxşəxəli mövzuların boşluqlarını doldurmağa, yeni əlavələrlə təkmilləşdirməyə çalışması onu məhsuldar və yenilikçi alim kimi tanıtdıran və sevdiren önəmli amillərdəndir.

İmaməddin Zəkiyev Azərbaycanın və bir çox xarici ölkələrin ədəbi mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Fikrimi Dövlət Mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi, professor Nizaməddin Şəmsizadənin yazdığı "Kitab mədəniyyətimizin fədakar tədqiqatçısı" məqaləsindən sitat gətirdiyim sözlərlə bitirmək istəyirəm. "İmaməddin Zəkiyev unikal bir alim, hərtərəfli ziyalıdır. O, nəcib, xeyirxah, olduqca mütəvazi bir insan, zəhmətkeş və məsuliyyətli tədqiqatçı alim, fundamental əsərlər müəllifidir. Onun Azərbaycan ədəbi-mədəni mühitində heç kimə bənzəməyən bir yeri var. Bu yeri o, öz əsərləri və xalqına təmənnəsiz xidməti ilə əldə edib". Bu yüksək dəyəre görə ustad qələm sahibi N.Şəmsizadəyə Allahdan rəhmət diləyirəm, 85 yaşını yenincə yola salmış 67 illik qələm qardaşım İmaməddin Zəkiyevə isə möhkəm can sağlığı, elm və poeziya yollarında yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Geriye baxma Qoca!

Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

№ 34 (2457) 12 sentyabr 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Dünyada çox qiymətli və dəyərli varlıqlar mövcuddur. Bu varlıqlar Allah-Təalanın bizə qismət etdiyi Yer üzünə qeyri-adi bir gözəllik, şirinlik, mehribanlıq və sevgi gətirir. Dünyanı insanlara sevdiren əsas dəyərlərdən biri də söz, düşüncə, fikir azadlığıdır. O ölkədəki bu saydığımız elementlər yoxdur, orda demək olar ki, rahat yaşamaq da, işləmək də, istirahət etmək də mümkün deyil. Ən azından ona görə ki, söz, mətbuat, fikir plü-

şı bildiyinə görə də çap mətbuatında və eləcə də digər KİV-lərdə demokratik prinsiplərə, söz və mətbuat azadlığına böyük önəm verdi. Aydın ki, Ulu Öndərin Azərbaycan mətbuatına səmimi və isti münasibət göstərməsi yaradıcı insanlar tərəfindən də çox böyük səmimiyyətlə qarşılandı. Başqa cür də ola bilməzdi, çünki Azərbaycan jurnalistləri sovet dönmində hər hansı ədalətli bir yazını keçirmək üçün, eləcə də rejimin əleyhinə bir

DÜNYA SÖZÜN İŞIĞINDA

ralizmi və düşüncə azadlığı olmadan insan heç vaxt özünü rahat hiss etməz.

Amma elə ki Azərbaycan müstəqillik dövrünə qədəm qoydu, senzura ləğv olundu və bir çox məhdudiyyətlər aradan götürüldü, bax, onda sözün, mətbuatın və fikir azadlığının inkişafına bir nəfəslik açıldı. Çünki Azərbaycan öz müstəqilliyini əldə edəndən sonra demokratik, hüquqi və sivil bir yol müəyyənləşdirmişdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəldiyi ilk günlərdən Azərbaycan mətbuatına münasibət tamamilə dəyişdi. Ən azından ona görə ki, Ümummilli Lider Azərbaycan mətbuatının tarixini, bu gününü və sabahını çoxlarından yaxşı bilirdi. Elə çoxlarından yax-

ifadə yazmağa görə olmanın əzab-əziyyətlə üzləşirdi. Hətta bəzi jurnalistlərdən hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları həmin yazılara görə izahat alır və xəbərdarlıq edirdilər ki, ikinci dəfə bu səpgili yazılar olsa onları bağışlamayacaqlar.

Əlbəttə, basqılar və sıxıntılar içində belə yazıları qələmə almaq üçün yazar insanlardan vətənpərvərlik və cəsarət tələb olunurdu. Bütün bunlar müstəqillik dövründən sonra zaman-zaman yumşalmağa başladı, Azərbaycanda mətbuat istədiyi mövzuda yazılar hazırladı və oxuculara təqdim elədi. Söz, mətbuat azadlığı ilə yanaşı, çoxlu sayda qəzet və jurnalların "Azərbaycan" nəşriyyatına olan borcları da Ulu Öndər

Heydər Əliyev tərəfindən bağışlandı.

Bu o deməkdir ki, çap olunmaqda çox böyük çətinliklərlə üzləşən maliyyə mənbələri məhdud olan qəzet və jurnallara yeni bir nəfəslik açıldı. Və bu nəfəslik imkan verirdi ki, ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığı daha böyük uğurlara imza atsın.

Onu da qeyd etmək ki, bu gün ölkəmizdə 5 minə yaxın qəzet qeydiyyatdan keçib və onların əksəriyyəti maliyyə problemi üzündən işıq üzü görməyə deyil, amma ictimai rəyə təsir edən, dövlətə, dövlətçiliyə və xalqa xidmət edən qəzetlərin nəşri üçün bu gün də dövlət tərəfindən hər bir şərait yaradılıb. Ən azından onu deyə bilərik ki, 20-dən çox qəzet və sayta hər il iki dəfə dövlət maliyyə yardımını göstərir. Bu isə o deməkdir ki, məmləkətimizdə demokratik fikirlərin aşılınması, hüquq və azadlıqların qorunması üçün mətbuatımızın heç bir problemi və sıxıntısı yoxdur. Təbii ki, mətbuat dördüncü hakimiyyət hesab olunur. Və dördüncü hakimiyyətə dövlət bu "yaşıl işıq" yandırarsa, deməli, bunun üçün öncə mətbuat işçiləri və jurnalistləri dövlət başçısına minnətdar olmalıdırlar.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ölkəmizdə mətbuatın, KİV azadlığının,

plüralizmin inkişafına hər zaman çox böyük dəstək verib və həmişə də bu fikiri səsləndirir: "Mətbuat işçiləri mənim dostumdur". Cənab prezident dostluqda çox sədaqətli bir şəxsiyyətdir. Deməli, bu şəffaflıq yaranıbsa, bu demokratik mühit varsa, Azərbaycan jurnalistləri hər bir mövzuda çox rahatdı, sakit tərzdə yazılar qələmə ala bilərlər.

Bu gün ölkəmizdə müxalifət mətbuatının inkişafına və onun maliyyələşməsinə də böyük önəm verilir. Həç bu maliyyələşmədə müxalif mətbuat iqtidar mətbuatından geri qalmır. Məsələyə bu cür münasibətin bəslənməsi onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda sözün həqiqi mənasında söz və mətbuat azadlığı mövcuddur. Bunu təkcə biz demirik, həm beynəlxalq təşkilatlar, həm də onların Azərbaycandakı nümayəndəlikləri və başqa sözlə demiş olsaq, mətbuatımızı izləyən xarici həmkarlarımız səsləndirirlər.

Aydın ki, dünyada sözün qüdrətli heç nə yoxdur. Hətta Söz ən müasir silahdan belə güclüdür. Təsəffüfi deyil ki, Lenin "İskra" qəzetini yaratmaqla bolşeviklərin hakimiyyətə gəlməyi-

ni təmin elədi. Bax, bu gün də Azərbaycanda sağlam, demokratik mühitin formalaşması üçün haqqı, ədaləti hər şeydən üstün tutan, xalqa və millətə vətənpərvərlik, maarifçilik ideyalarını təbliğ edən qəzetlər lazımdır.

Əlbəttə, bütün bu dəyərlər ölkəmizdə zaman-zaman qorunur və inkişaf etdirilir. Əsasən də müstəqillik dövrünə qədəm qoyandan sonra Azərbaycanda birmənalı olaraq söz, fikir plüralizmi, düşüncə sərbəstliyinə və mətbuat azadlığına yeni bir rəng, yeni bir çalar və yeni bir nəfəs gətirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkəmizdə mətbuat və söz azadlığına olan bütün bağlılıqları insanların üzünə açdı. Və insanlar hiss etdi ki, doğrudan da Azərbaycan demokratik, suveren və müstəqil dövlət olmaqla yanaşı, həm də sözün, fikrin və düşüncənin azad olduğu bir məkandır. Bu ideyalar prezident İlham Əliyev tərəfindən daha da inkişaf etdirildi və dünya ölkələri məmləkətimizdə olan bu proseslərə çox hörmətlə yanaşdılar.

Emil FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLIYININ MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Bu gün mənim üçün xüsusi bir gündür. Bu gün yalnız bir dostumun deyil, həm də bir şairin, bir igidin, bir Vətənin oğlunun doğum günüdür. Emin Piri - qələmi silaha, sözü mərdliyə, ürəyi Vətənə çevrilmiş bir insan. Onu dost adlandıрмаq mənim üçün şərəfdir. Emin yalnız sözün sehiri ilə yaşayan bir şair deyil, həm də ikinci Qarabağ savaşında döyüş ruhunu, cəsarətini göstərmiş bir baş leytenantdır. Həm poeziyada, həm həyat meydanında onun addımları iz buraxır.

Eminin şeirləri onun ruhunun güzgüsüdür. Hər bir misrasında həm içindəki yağı, həm də həyat həqiqətləri görü-

rada insanın yalqızlığı, amma eyni zamanda ilahi sığınacaq axtarışı var. Eminin fəlsəfi qatları onun poeziyasını daha da zənginləşdirir.

Onun uşaqlıq xatirələri də şeirlərində acı bir yaddaş kimi canlanır:

"Kasıb uşaqlarının oyunu paltarının yamağını gizlətməkdi." - Bu misra təkcə uşaqlığın yoxsulluğunu yox, həm də bir nəslin taleyini təsvir edir. Həyatın sərt üzünə qarşı kiçik, amma şirin üsyanlar.

"Tanrım, sənin də yanında yalançı oldum, göndərə bilmədim əmanətini. Sənə də can borcum qalıb, nişyə dəftərinə yazarsan məni." - Burada insanın Tanrı qarşısındakı hesabı, acizliyi görünür. Emin Pirinin sözündə həm üs-

tin üzünə tutulan güzgüdür. Bəşəri mövzular da onun qələminin gücündən qaçmır:

"Küncə atılmış körpə bədənini əllərini açıb göyə - mən təsliməm, ana, yetər bu işgəncə!" - Bu bənd insanlığın ən böyük faciəsini, günahsız körpənin fəryadını sözün gücü ilə oxucunun gözüne soxur.

Eşq mövzusunda isə şair kainat miqyasında danışır:

"Mən "Big Bang"dən doğulmuş işığına ac qalaktika, qollarım planet, sən Günəşə dolanır." - Burada eşq yalnız iki ürayin deyil, bütün kainatın nəfəsi kimi təsvir olunur.

Əziz Emin, mən sənə dostun olmaqdan qürur duyuram. Səninlə söhbətlə-

TƏBRİK!

Çiçəklərin gözəli,
Ətirlisi, Nərgizim!
Allah verən sevincsən,
Ömrümüzdə sən bizim!

Şıltaqlığın özəllik,
Təbəssümün gözəllik,
Qoy yandırım üzərlik,
Qorunasan, Nərgizim!

Ürək açmışam sənə,
Yüyürüb gəl sən mənə,
Qoy küsməsin heç nəyə,
Babanınsan, Nərgizim!

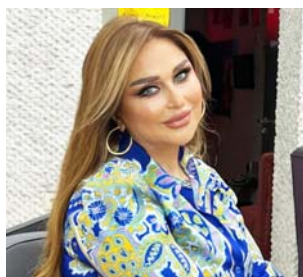

Sentyabr ayı ailəm üçün çox əzizdir. Bu ayın sevinc payı iki nəvəmin və qızımın doğum günü ilə yaddaşımıza yazılıb. İlk ad günü Nərgizimin payına düşür. Onu bütün ailəmiz adından, xüsusilə, Nigarın, Aysunun, Atillanın və Fatehin adından ürekdən təbrik edirəm və ona hamının adından deyirəm ki:

Yeni yaşın, xoş günün,
Bizim üçün özəldi,
Ad gününü qeyd etmək,
Gözəldən də gözəldi.

Bu təbrikə atan, anan, bibin, dayın, xalan, əmin və nənen Zernigar xanımın baban Əbülfət Mədətoğlu da ürekdən qoşulur. Doğum günün mübarək, Nərgizim!

Xalq artisti: "Müğənni tamaşaçının zövqünə oxşamalıdır"

Xalq artisti Mələkxanım Əyyubova tənqidi çıxışları ilə diqqət çəkib.

Adalet.az xəbər verir ki, sənətçi bəzi həmkarlarını qınaq atəşinə tutub:

"Biz illərdir səhnədəyik. Ancaq indi də efirə çıxanda həyəcan keçiririk. Düşünürəm ki, bu, məsuliyyətdən doğur. Müğənni səsinə və özünə diqqət etməlidir. Müğənninin səsi də özü də tamaşaçının zövqünə oxşamalıdır. Tamaşaçı səni dinləyəndə zövq almıdır. Tamaşaçı sənə baxanda bezməməlidir. Nəinki müğənni, bütün insanlar özünü sevməlidir. İnsan özünü sevməyəndə heç kəs insane dəyər vermir".

Qeyd edək ki, xalq artistinin bu açıqlaması izləyicilər tərəfindən birmənalı qarşılanmayıb. Hər onun üzündəki estetik əməliyyatların çoxluğunu qeyd edib.

Əməkdar artist: "Səbrsiz olmağın nə demək olduğunu bilmirəm"

Əməkdar artist Fərqanə Qasımovanın keçmiş evliliyindən danışır.

Adalet.az bildirir ki, o yaşadığı çətin dövrü səbr etməklə keçirib: "Düşünürəm ki, insan səbrli olmalıdır. Səbrsizliklə səbr arasında seçim edə bilməmişəm. Mənə görə yalnız insan səbr etməlidir. Yeni yaşadığımız ömür də səbr deməkdir. Dünyaya gəlmişik və Allah bu ömrü bizə səbr etmək üçün bəxş edib. Nə qədər yaşayacağımızı bilmirik. Bunun özü də səbrin bir növü deyilmi? Bizim ixtiyarımız nədir ki səbrsiz olaq? Səbrsiz olmağın nə demək olduğunu bilmirəm. Səbr etmək təkcə susub dayanmaq deyil. İnsan sevdiyələri uğrunda atdığı bütün addımlar səbrin göstəricisidir. Hamı mənə deyir ki, pis verdiyi olan insanla yaşamaq işgəncədir. Ancaq mən həmişə demişəm ki, mən sevdiyim insanla yaşamışam. Mən heç vaxt ayrılmaq qərarı verməmişəm. Sadəcə biz iki insanın həyatı yarım qaldı. Amma bu yarım qalan həyatımıza da 4 övladımız yadigar qaldı".

Əntiqə

Mehman Cavadoğlu və Şəmsəddin Şəbiyev tələbə yoldaşları

Əliyər Süleymanovun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir.

SÖZÜN ÜFÜQÜNDƏ PARLAYAN EMİN

Jurnalist-şair Emin Pirinin ad gününə...

nür. Onun poeziyası sadəcə bədii ifadə deyil, bir həyat fəlsəfəsidir.

Eminin varlığı mənim dostluq dünyamı işıqlandıran bir çıraq, şeirləri isə ruhumu titrədən bir musiqidir.

Onun poeziyasında həyatın bütün çalarları var: sevgi və həsrət, savaş və şəhidlik, uşaqlıq ağırları və saf xatirələr, Tanrıya üsyan və eyni zamanda Ona sığınmaq. Emin Pirinin şeirləri təkcə sözlərdən ibarət deyil - hər misrası qan, hər bəndi nəfəsdir.

"Aramızdakı uzaqlıq döner Berlin divarına. mənim ürək ağırlarım küllükdü sənə əlində." - Bu misralarda sevgini ayıran divar Berlin səddinə bənzədilir, amma ümid də var: ürək ağrısı küllükdür, yeni sevgili istəyə, o divarı dağıda bilər. Eminin şeirləri həm həsrətin acısını, həm də ümidin işığını daşıyır.

"Yolun çox uzaq bura eybi yox, xəritədə barmaqların sığallasın Sumqayıt." - Doğma şəhərə həsrət, torpağa sevgi - Eminin qəlbində daim yaşayan duyğudur. Burada Sumqayıt yalnız bir şəhər deyil, həm də uşaqlığın, gəncliyin, köklərin rəmzidir.

Bəzən şair sevginin cazibəsini zərəfatlı, amma kəskin bənzətmələrlə ifadə edir:

"Dodaqlarını görəndən unudum vegetarian əhdini." - Sevgi insanı bütün qərarlarından döndərəcək qədər güclüdür. Bu misra həm təbəssüm doğurur, həm də sevginin əvəzolunmaz gücünü göstərir.

Sevgi onun şeirlərində həm də ibadət məqamına yüksəlir:

"Sevgi namazını qılaram, səndə cannamazım olar sinən, göbəyini mən möminin möhürü..." - Burada sevgi bir ibadət, eşq isə müqəddəs səcdədir. Emin Pirinin şeiri məhz bu uralığı ilə oxucunu heyran edir. "Mən hər gecə təkliyin başını qoydum Tanrının dizinə." - Bu mis-

yan, həm də səmimi etiraf var.

"Əllərindən bir ovuc su istəyən ürəyi oxuyardın. Və lövhəyə iri hərflərlə yazardın: H2O" - Burada sevgi məktəb illərinin sadəliyində, təmizlikdə canlanır. Eşq saf su kimi, həyat qədər zəruri bir duyğuya çevrilir.

Şair bəzən özünü də sərt və çətin xarakterli biri kimi təqdim edir:

"Bir az atəş, bir az suyum, bir az da qütb soyuğuayam" - Bu, insan ruhunun ziddiyyətlərini ifadə edən gözəl bir metaforadır.

Vətən, müharibə və şəhidlik mövzularında Eminin misraları daha da ağır, daha da yandırıcı olur:

"Hər əsgər tabutu bir ağ gəlinliklə köçər..." - Burada müharibənin dəhşəti, bir tabutun arxasında qalan arzular, ümidlər var.

"Şəhid məzarlarını mərmərə bükükdü, daş qoyduq başlarına, qalxa bilməsinlər üzümüze tüpürməyə." - Bu misra isə həm vicdanın fəryadı, həm də cəmiyyətə

rim də, sənəin şeirlərini oxumağım da mənim üçün böyük şərəfdir. Sən həm mərd əsgər, həm də böyük şairəsen. Qələminlə də, silahınla da tarix yazmısan. Səninlə dostluğumuz mənim həyatımda çox qiymətli bir nemətdir. Hər dəfə görüşəndə, hər dəfə söhbətimiz bir misra kimi başlayıb bir dastan kimi bitir. Sənin qəlbinin saflığı, insanlığının bütövlüyü, dostluğunun səmimiyyəti mənim üçün böyük bir dayağa çevrilib. Bizim dostluğumuz sanki poeziyanın özüdür - bir misrada sevgi, bir misrada vəfa, bir misrada isə qardaşlıq yaşayır.

Sənəin yaradıcılığın haqqında düşündəndə qəlbimdə qürur doğur. Şeirlərinə sevgi bir ibadət qədər müqəddəs, uşaqlıq xatirələri bir tarix qədər ağırlı, şəhidlik bir bayraq qədər uca görünür. Sənin qələmin elə bir gücə sahibdir ki, oxucunu həm düşündürür, həm də titrədir. Mən inanıram ki, sən sözün gücü ilə daha çox qəlblərə yol tapacaq, Azərbaycan ədəbiyyatında öz imzını qızıl hərflərlə yazacaqsan.

Sənə yaradıcılıq yollarında tükənməz ilham arzulayıram, hər yazdığın misra oxuculara ümid, işıq, güc versin. Qələmin daim iti, yolun daim işıqlı olsun.

Ən əsası isə - dostluğumuz əbədi olsun. Çünki mənim üçün dostluq şeir kimidir, onu yazmaq da, yaşatmaq da ürək istəyir. Səninlə olan dostluğumuz isə ürayin ən dərin qatında doğulmuş bir şeir kimidir: səmimi, saf və əbədi.

Ad günün mübarək, əziz dostum, şair qardaşım Emin Piri! Sənin yeni yaşın həm ömrünə, həm də yaradıcılığına işıq gətirsin.

Sənin doğum günündə arzum budur ki, yolun daim açıq olsun, yaradıcılıq uğurların bol-bol gəlsin, qələmin sönməsin, sözün işıq saçsın.

Vüsal Ağə

Türkan Vəlizadə: "Gərək mən buna yol verməzdim"

Müğənni Türkan Vəlizadə qonaq olduğu şou-proqramda həyat tərzindən söz açıb.

Adalet.az bildirir ki, müğənni uşaqlıq illərinin daha çətin keçdiyini etiraf edib:

"Biz çətinlik içində böyümüşük. Amma anam bizi elə öyrətməmişdi ki, kiminsə evinə gətdinsə heç bir şeyə əl uzatmaq olmazdı. Maddi çətinliyimiz olsa da, anam bizi gözütöx böyütdü. Məsuliyyətli olmağı öyrətdi. Hər kəsin dərdinə öz dərdimiz qədər yanmağı öyrətdi. Ancaq

son vaxtlar anladım ki, indi həmin dövr deyil. İnsanlar çox fərqlidir. Heç kəsi tanımaq olmur. İnsanları özün kimi bilmək olmaz. Bu şeylər sonra insanın özünə bir zərbə olur. Etdiyim yaxşılığın qarşılığında pislik gördüm. Ən pis hal da odur ki, bu, dəfələrlə baş verdi. Günah özümədir. Gərək mən buna yol verməzdim. Artıq belə səhv etməməyə çalışıram". Müğənninin bu açıqlamasına sənət dostları da haqq qazandırır.

Əntiqə

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS
Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmiş və "Son dakika" MMC Neşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:
38070019411100451111 VOEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" neşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500
Sifariş: 245
Çapa imzalanmışdır:
11.09.2025

